

Nr. 1 (189)

Anul VIII
3 ianuarie 1959

**Viitorul e al
nostru!**

Fotografie de
Eugen IAROVICI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

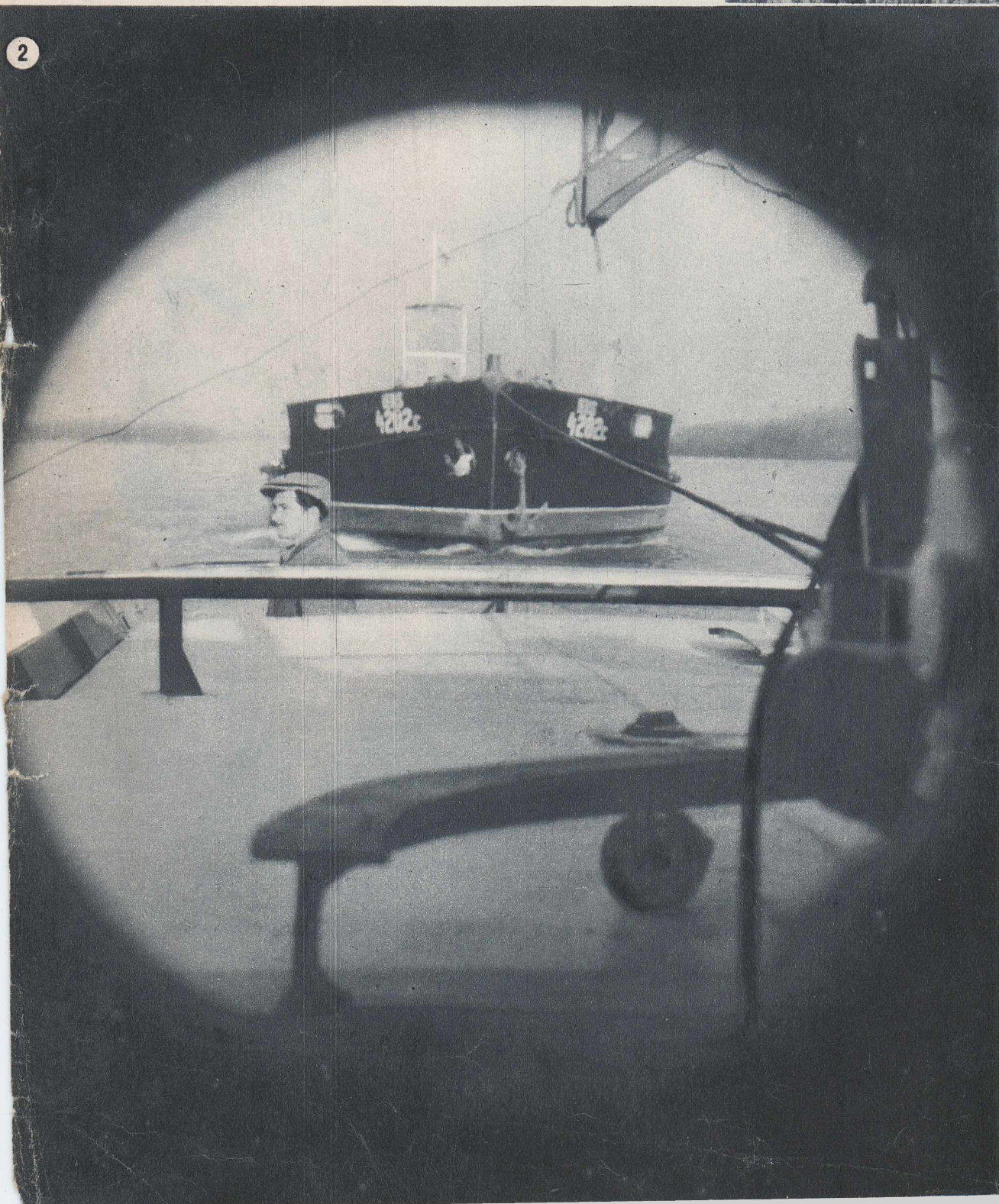
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

FREAMĂTĂ

DELTA

Fotoreportaj de E. DASCĂLU (text) și A. MIHAILOPOL (foto)

oate că, odată și odată, cîndva în anii ce vin, vreo bunică își va aduna nepoții în jur și le va povesti legenda despre Stuf-Împărat și Papură-Vodă.

Legenda va începe, probabil, cam așa:

— ...Ei, și pe vremea aceea, chiar și pe bulevardele astea largi din orașul nostru, și pe unde se află astăzi blocurile de locuințe, și pe unde e parcul de cultură, și portul, și aerogara, mă rog, peste tot, era doar o pustietate de baltă în care bîzîiau țînțarii și tăunii. Acolo domneau Stuf-Împărat și Papură-Vodă...

— Bine, mamă-mare — o va întrerupe, probabil, cel mai răsărit dintre nepoți — bine, dar stuf crește și acuma în jurul orașului...

— Crește, crește — va relua bunica firul — crește de bună seamă... Numai că pe atunci el creștea, așa, de capul lui... Nici tu diguri de beton, nici tu canalizări, nici tu stații de pompare sau mai știu eu ce... V-am spus doar: pusti și baltă... Ei, și într-o zi, Stuf-Împărat, îndemnat și ajutat de niște voinici, s-a luat la harță — care pe care — cu Papură-Vodă. Și...

Și bunica va depăna mai departe firul legendei. Dar dv. să știți că miezul ei de adevăr își are obrășia în zilele noastre, pe meleagurile pe care, desigur, le-ați recunoscut, ale Deltei Dunării...

Malluc, decembrie, una mie nouă sute cincizeci și opt...

Cobori din șalupa care te-a adus de la Tulcea și te oprești uimit pe malul nisipos, în fața unui adevărat parc de mașini și tractoare.

Ce înseamnă toate acestea? Ce caută pe aici atâtea tractoare? Să se fi înființat vreun S.M.T. tocmai aici, în baltă? Și celelalte mașini nou-nouțe, vopsite care în verde, care în roșu, ce să fie? Cele două blocuri moderne de locuințe și celelalte construcții când și pentru cine s-au ridicat?

Te uiți la clădirea de lângă parcul de mașini și vezi o firmă pe care stă scris: «Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei — Stațiunea experimentală stuficolă „Delta Dunării“».

Întri în prima clădire și te trezești dintr-o dată în plină activitate științifică: laborator biologic, laborator chimic, laborator hidrologic... Cercetări, experiențe, analize, grafice, retorte...

Oprești un tânăr îmbrăcat în halat alb. Laurențiu Braicu. Afli că e inginer și șef al laboratorului de chimie al stațiunii. E bucuros să-ți dea o mulțime de date despre alcalinitatea și durezza apelor din bălțile Deltei și despre stadiul înaintat al experiențelor pentru determinarea PH-ului op-

1. În oceanul nesfârșit al „trestiiilor de aur“ își face loc mașina de recoltat stuf, montată la tractorul „KD-35“. De la tarpană (o coasă scurtă cu ciocul adus, folosită de localnici la tăierea stufului) și pînă la KD, este drum lung — ca de la plugul de lemn, la combină.

2. Remorcherul Nicolae Teclu a luat în primire un ceam cu o capacitate de 42 de vagoane de stuf, pe care îl remorchează spre locul de încărcare. Șantierul naval Oltenița va livra în curînd 40 de asemenea ambarcațiuni.

3. Călmul este doar aparent... În curînd, foșnetului discret al stufului îl va lua locul dușul puternic al KD-urilor...

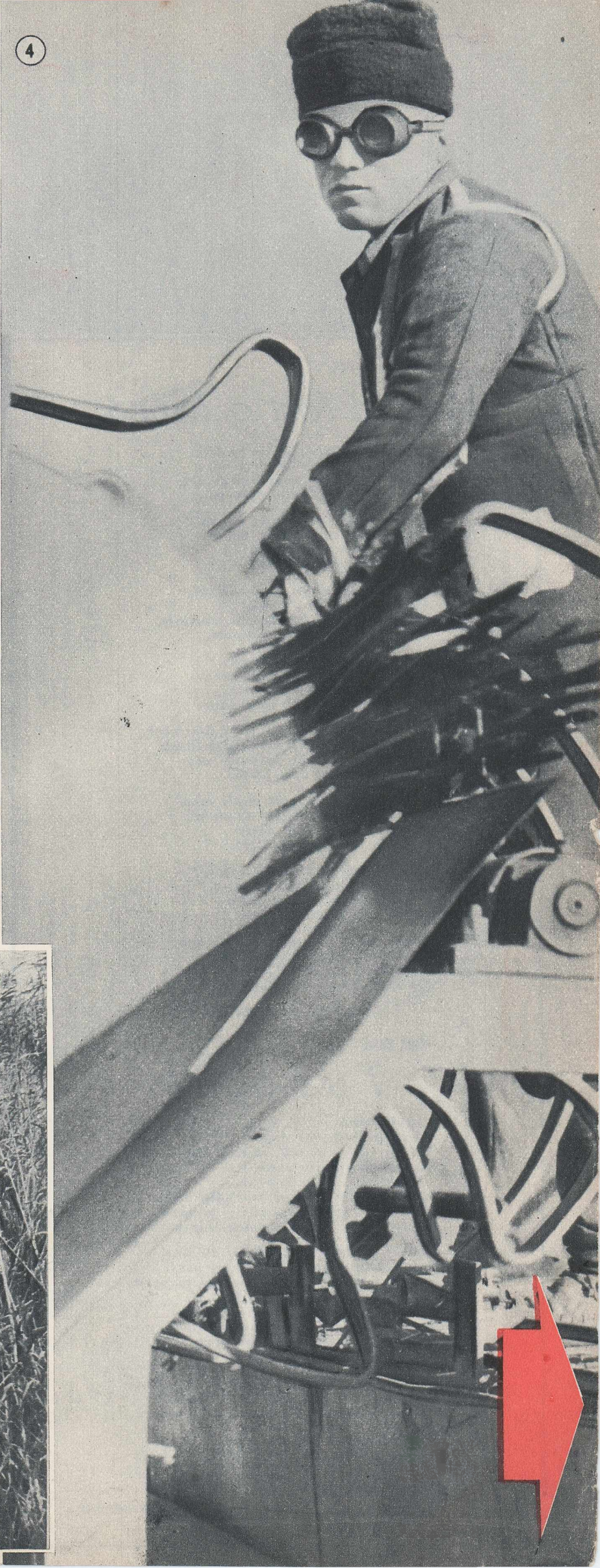
4. La agregatul de selecționat și balotat stuf, trei fierăstrăse circulare taie stuful în dimensiuni convenabile și înlătură capetele care dau deșeurii. Nici aceste capete nu vor fi, însă, aruncate, ci vor fi preluate de G.A.C. „Ada Marinescu“, pentru a fi folosite la fabricarea cărămizilor.

tim creșterii stufului. Profan, nu prea înțelegi mare lucru, dar te bucuri, împreună cu tânărul inginer, de succesele laboratorului de chimie.

Te adresezi biologilor. N-au timp. Sînt prinși într-o mare bătaie. *Bătălia biologică dintre stuf și papură*. Din papură se fac doar coșnițe și preșuri, pe cînd din stuf... Cercetarea condițiilor biologice de dezvoltare a celor două vegetale va permite extinderea stufului în dauna papurei.

Hidrologii sînt pe cale să dea soluții tehnice în legătură cu infiltrațiile apelor freactice pe terenul stuficol, complet indiguit, de la exploatarea Rusca. Sînt, de asemenea, foarte ocupați cu cercetarea tasărilor la diguri, cu problemele curentometriei în Deltă.

4

Dragoș VICOL

Aici a fost o luncă...

Am venit să-mi regăsesc pe-aici
pașii de copil, naivi și mici,
chipul răsturnat pe-oglinzi de ape,
greierul ce suspina pe-aproape...

Și-am venit să regăsesc, pe mal,
fata tristă cu obrazul pal
fata cu rochița veche, roză
și bolnavă de tuberculoză...

Și-am venit să-mi caut anii cei,
irosiți cândva fără temei,
să-i culeg din ierbi și-arini, cuminte,
să-i trăiesc de-acuma înainte...

Fata n-am găsit-o nicăieri...
Poate că s-a strămutat în cer...
Chipu-n vârste s-a călătorit...
Numai pașii, pașii, i-am găsit.

M-așteptau, dar nu în ierbi și-ariniști,
nici pe prund, și nici sub bolfi de liniști
m-așteptau în prag de locuri noi
poate să-mi dea anii înapoi...

Din cuprinsul larg al vechii lunci
mai sînt ei și greierul de-atunci.
Tristul cîntăreț fără noroc
cîntă în fereastra unui bloc:

„Gri-gri bun venitul, primăvară!”
Trandafirii fremătau în seară,
și peste Bîrzava 'nalt ardea
flacăra cu vilvătăi de stea!...

Și-am stătut în prag, o clipă, una:
peste orașul nou crescuse luna...
Și cu anii toți de subțioară
am intrat și eu în primăvară!...

Lunca Pomostului — Reșița, iunie 1958

KISS Jenő

Tunelul

Omule îndrăzneț, te cînt — pe tine,
al apelor sălbatice dresor!
La un cuvînt al tău, se trag supuse,
ca fioroșii tigrii-n cușca lor.
Domesticite, apele se-nclină;
doar cîte-un val mai mormăie ursuz.
Afară! În arenă! — strigi — și-ndată
pornesc, mișcîndu-și coamele, supus.

Omule vrednic, te slăvesc! Pe tine,
cel ce despici luminii drumuri noi.
Tunelul, iată-l! — cînd deschizi tu poarta
pornește-al apei uriaș șuvoi.
Mugește-adînc, și se înclină totuși
cînd poruncești și vrerea și-o dezlegi.
Pornesc să miște marile turbine,
în aclamațiile țării-ntregi.

Omule nou, te-admir! Doar tu poți frînge
puterile ce-ți stau cît munții-n cale.
Aci-n acest tunel enorm de piatră,
mă-nclin în fața măreției tale.
De tine-nvinsă stîncă se-nfioară,
și apele ca roibii-n ham purced.
Cred în puterea minții creatoare
și-n brațul creator al tău — cred! Cred!

Bicaz 1958

În romînește de H. GRĂMESCU

Șiruri nesfîrșite de grămezi de stuf așteaptă să ia drumul apelor, spre fabricile din Tulcea și Brăila, unde vor fi prelucrate în stufit (plăci presate de stuf, folosite în industria materialelor de construcție). Iar în curînd — după cum se arată în Expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej — acest stuf va căpăta o altă destinație: fabrica de celuloză din stuf de la Brăila, acum aflată în plină construcție.

al cormatărilor (depuneri de ml pe fundul canalelor) etc. etc. etc.

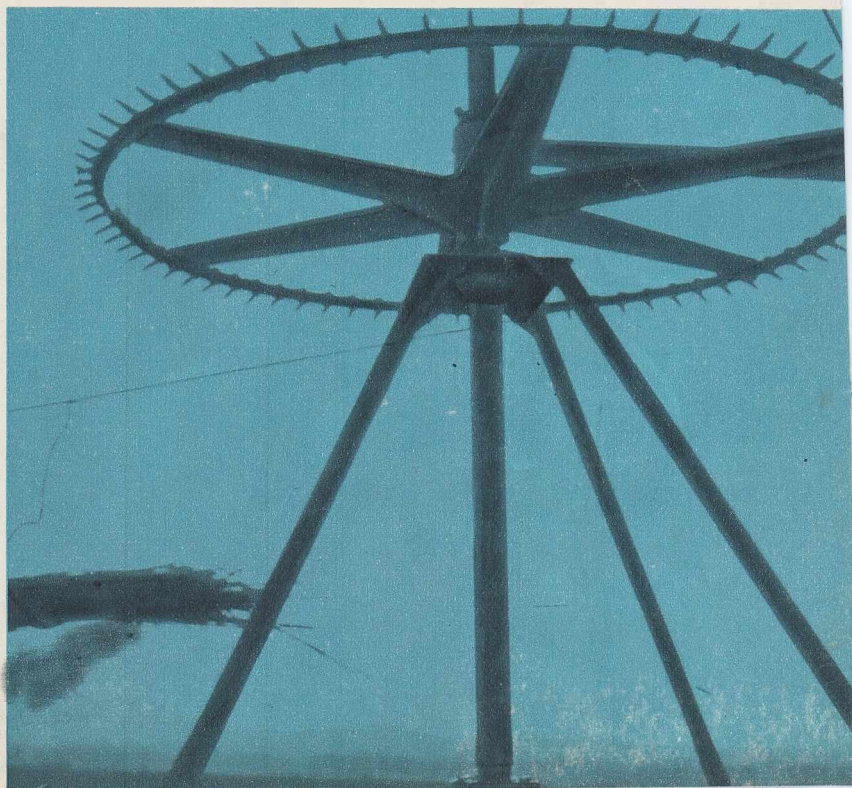
În alte pavilioane lucrează agronomii și mecanizatorii. Ei cercetează tractoarele, de parcă acum ar fi fost inventate... N-au fost, desigur, inventate acum — dar își fac debutul într-o nouă misiune: recoltează stuf. Am aflat aci că tractarea mașinii de recoltat stuf ridică unele probleme. Tractorul KD-35, de pildă, care a dat în general excelente rezultate, nu se comportă la fel pe toate solurile; pentru unele soluri el este prea greu și distruge rizomii de stuf. Trebuie găsită soluția tehnică corespunzătoare. După cum trebuie rezolvată tehnic și problema recoltării stufului din plauri — laboratoarele au comunicat că în plauri se dezvoltă soiuri de stuf superior. Deci, studiu, cercetări, experiențe...

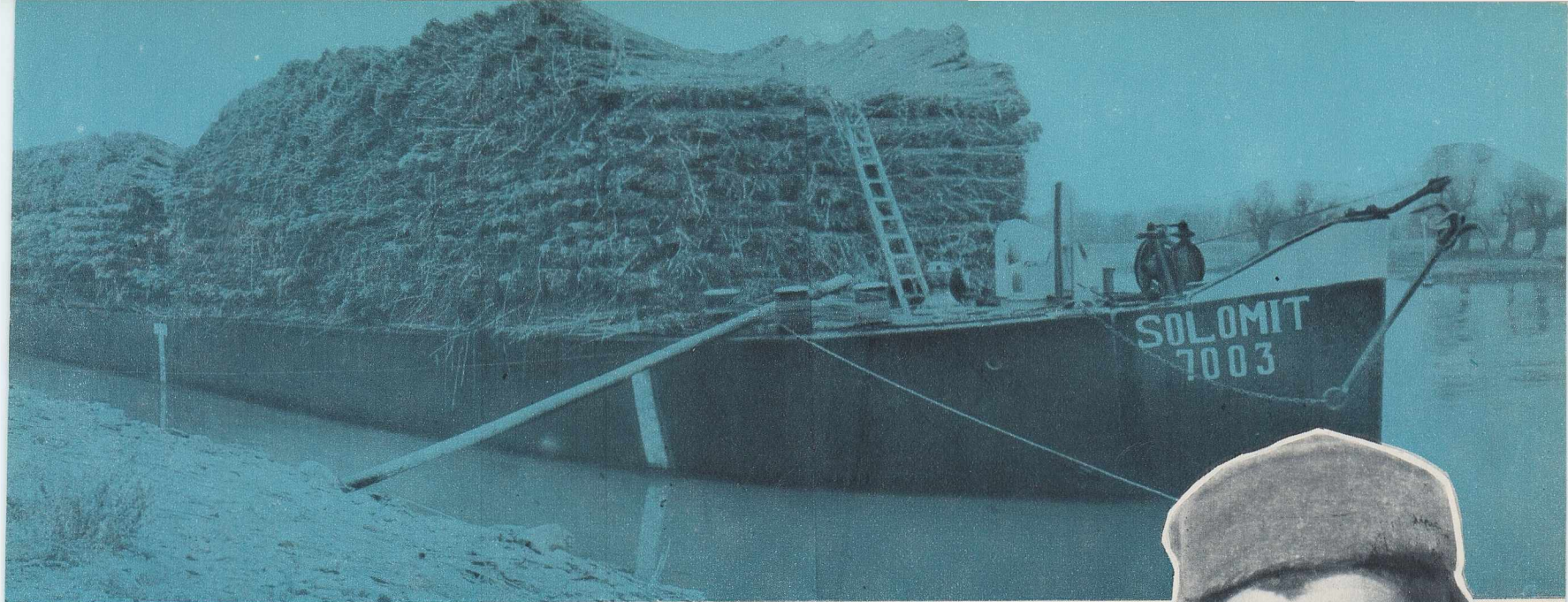
Păpădia, decembrie, una mie nouă sute cincizeci și opt...

Pe malul stîng, din nou tractoare, mașini de recoltat, transportoare, blocuri de locuințe, cantină, magazin universal... Pe malul drept, alt bloc de locuințe, alte construcții, un stăvilar de beton străjuind intrarea unui canal lung de 6 km, de curînd terminat.

La Păpădia se află unul din sectoarele de exploatare mecanizată a stufului, aparținînd Trus-tului de Amenajări și Valorificarea Stufului (TAVS). Șeful sectorului, tov. Sava Pavlov, ni-l recomandă pe Dumitru Hrițcu, fecior de pescar colectivist, tractorist fruntaș și șef de coloană (12 tractoare). Ne-am dus împreună și am văzut cum se recoltează, complet mecanizat, stu-

Pe cerul Deltei nu se mai profilează doar staturile de giște și rațe sălbatice... Roțile dințate ale funicularului de transportat stuf constituite noi elemente de decor ale cerului Deltei Dunării.

ful; cum se transportă stuful pe sănii (nici fulg de zăpadă...) remorcate de tractor... Nis-a spus că în curînd vom putea vedea și cum... se seamănă stuful, din sămînță selecționată (deocamdată, evident, doar pe loturi experimentale).

Este impresionant cît de des auzi în Deltă cuvîntul acesta „experimental”! E de mirare? Urișele posibilități de utilizare a stufului în industria chimică au fost descoperite abia acum, în anii noștri...

Rusca, decembrie, una mie nouă sute cincizeci și opt...

La kilometrul 102, pe brațul Sf. Gheorghe, se află una din secțiile de reparat utilaj ale trustului. Hale moderne, largi, luminoase. Pe lângă această secție au fost instalate o linie de funicular lungă de aproape 2 km, pentru transportat stuful la platforma de depozitare, și un agregat cu fierăstraie mecanice, presă mecanică de balotat stuf și bandă rulantă transportoare. Aci stuful este tăiat pe dimensiuni convenabile, eliberat de deșeu, presat și încărcat pe șlep. Totul — mecanic... Maistrul șef al agregatului, tov. Andrei Budui, pretinde că el ar fi primul mecanizator care a pus piciorul pe aceste meleaguri. După tonul lui, ai crede că au trecut de atunci cel puțin 50 de ani. N-au trecut, însă, decît doi. Te uiți în jur și greu îți vine să crezi.

În biroul lui, tovarășul Gheorghe Mangiru, șeful secției, discută la stația de radio emisie-recepție cu nu știu cine. Pe masa lui de lucru, ziarul „Scînteia” cu Expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej la ședința plenară a C.C. al P. M. R. din 26-28 noiembrie 1958. Urmărind însemnările făcute pe ziar, îți dai seama că exploratorii stufului se simt direct vizați și angajați în bătălia pentru înfăptuirea unei serii întregi de obiective industriale: celuloză, hîrtie, plăci de stuf presat pentru construcții (stufit), fire și fibre sintetice, furfurool, cauciuc sintetic...

În Expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej se subliniază că fabrica de celuloză din stuf de la Brăila va intra în funcțiune, alături de alte importante obiective industriale, în 1959-1960.

Maliuc, Păpădia, Rusca, Furtuna-Șonțea, Tatarin, Uzlina... Cine a auzit pînă acum de aceste așezări din bălțile Deltei? Cine le va mai putea ignora în curînd?

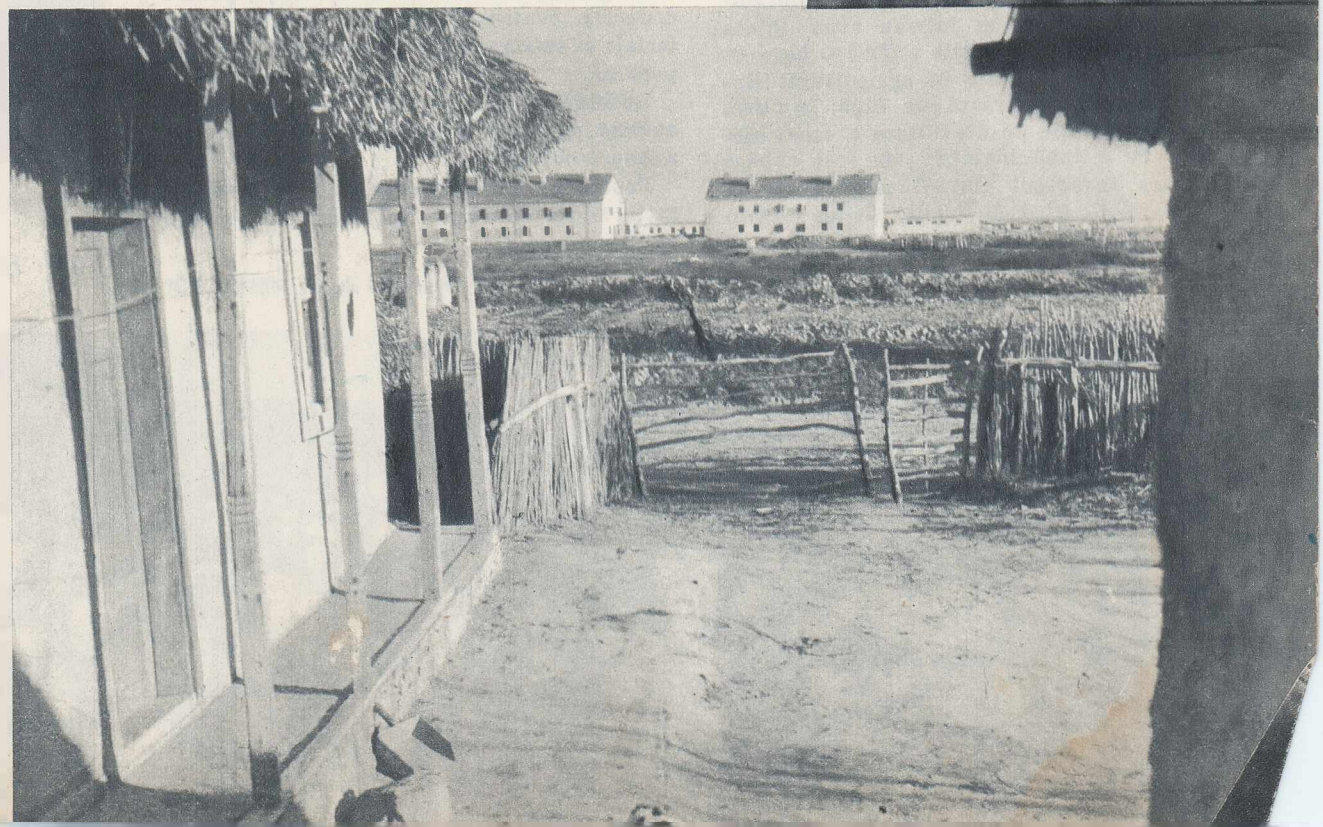
Un colț din harta țării, triunghiul acela cu nume de literă grecească, își impune prestigiul unei incalculabile bogății naturale existentă de milenii, dezvăluită azi, la chemarea partidului, de constructorii socialismului. Mecanici, tractoriști, zidari, dulgheri, ingineri, chimiști, biologi, hidrologi, topometri, mateloți, fierari, lăcătuși, sudori, dragliști, screperiști, cu toții au luat în primire Delta și au pornit să scrie o nouă pagină a luptei omului din era socialistă pentru fericire.

... Poate că, odată, cîndva, în anii ce vin, o bunică va îmbrăca istoria acestor zile în horbota legendei și va povesti nepoților despre „Marea bătălie dintre Stuf-Împărat și Papură-Vodă”.

Inovatorul... Mecanicul Marin Mocanu a constatat într-o zi că sнопii de stuf pot fi legați, în loc de sfoară de Manila, cu... papură. Iar papura o găsești colea, la doi pași...

Prispa colibei acoperite cu stuf și blocurile de piatră acoperite cu țigla... Ceea ce dispare și ceea ce se naște... O imagine fotografică a dialecticii Deltei din zilele noastre.

PENTRU CONTINUA ÎNFLORIRE A PATRIEI

A cincea sesiune a Marii Adunări Naționale. Membrii marelui stat al țării s-au reunit în pragul anului nou, pentru a dezbate problemele legate de continua înflorire a țării.

Intocmit pe baza planului de dezvoltare a economiei naționale, bugetul de stat pe anul 1959 are o menire importantă: de a asigura din punct de vedere financiar dezvoltarea mai departe și într-un ritm intens a industrializării socialiste a țării și lărgirea bazei tehnico-materiale în agricultură. Bugetul pe 1959 ilustrează de fapt, în cifre, mărețele proiecte de dezvoltare a economiei care — cu o lună înainte — au fost expuse de către tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în plenara C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958.

Acesta e drumul spre care se îndreaptă investițiile sporite din actualul buget aprobat cu entuziasm de către deputații Marii Adunări Naționale. Miliarde pentru dezvoltarea industriei grele, pentru dezvoltarea industriei chimice, pentru siderurgie, pentru agricultură, pentru electrificare, pentru cultură, pentru cât mai multe locuințe, pentru drumuri, pentru satisfacerea cerințelor materiale și culturale mereu crescînde ale poporului.

Bugetul de stat pe 1959 este, în ultimă analiză, un buget al muncii pașnice creatoare a poporului nostru.

Pentru un astfel de buget au votat deputații Marii Adunări Naționale în recenta sesiune.

Fotografii de A. MIHAILOPOL

↑ La deschiderea lucrărilor celei de a V-a sesiuni din actuala legislatură a Marii Adunări Naționale.

↑ Un grup de deputați: muncitori, colectiviști, oameni de știință și artă.

Aspect din incinta Marii Adunări în cursul dezbaterilor. ↓

Marele financiar Pferdengas, proprietarul băncii „Pferdemenges & Co”, stăpîn a zeci de mari întreprinderi metalurgice, de textile, electricitate etc. — în Bundestag, alături de Adenauer. El nu este un simplu deputat, ci membru al comisiei Bundestagului pentru finanțe și probleme fiscale. Iar gestul surprins de fotograf reflectă o realitate: magnatul dictează...

de I. CIOARĂ

27 ianuarie 1932. Ședință extraordinară la clubul industrial din Düsseldorf: capii marilor concerne industriale germane dau mîna cu Hitler. Cîteva luni mai tîrziu, în noiembrie, Hindenburg primește o adresă oficială prin care se cere ca Hitler să fie numit cancelar al Reichului. Adresa poartă semnăturile bossilor industriei și finanțelor germane: Flick, Krupp, V. Schröder și alții. Și numai la un an de la alianța încheiată la Düsseldorf, Adolf Hitler este cocoșat la putere (30 ianuarie 1933).

Ce a urmat, se știe, Naziștii au avut grijă să fie recunoscători celor ce-i aduseseră la putere. Astfel, Flick, Krupp, care-și întărise semnătura pe adresa către Hin-

denburg printr-o contribuție masivă la „fondul special Himmler”, a fost numit conducătorul „economiei apărării” și, împreună cu alți 30 de magnai ai monopolurilor industriale, a primit misiunea de a „reorganiza” economia germană, de a pune pe picioare industria de război.

Magnații hrăpăreți dăduseră lovitură; numai primii cinci ani de înarmare fascistă au adus concernului Krupp, spre exemplu, profituri de cinci sute milioane mărci... Cel de-al doilea război mondial avea să le aducă noi profituri. Cel puțin la asta visau marii magnai ai industriei și finanțelor germane. Și dacă înarmarea hitleristă nu i-a dezamăgit, pînă la urmă aventura „spațiului vi-

GUVERNUL DIN UMBRĂ ACTIONEAZĂ

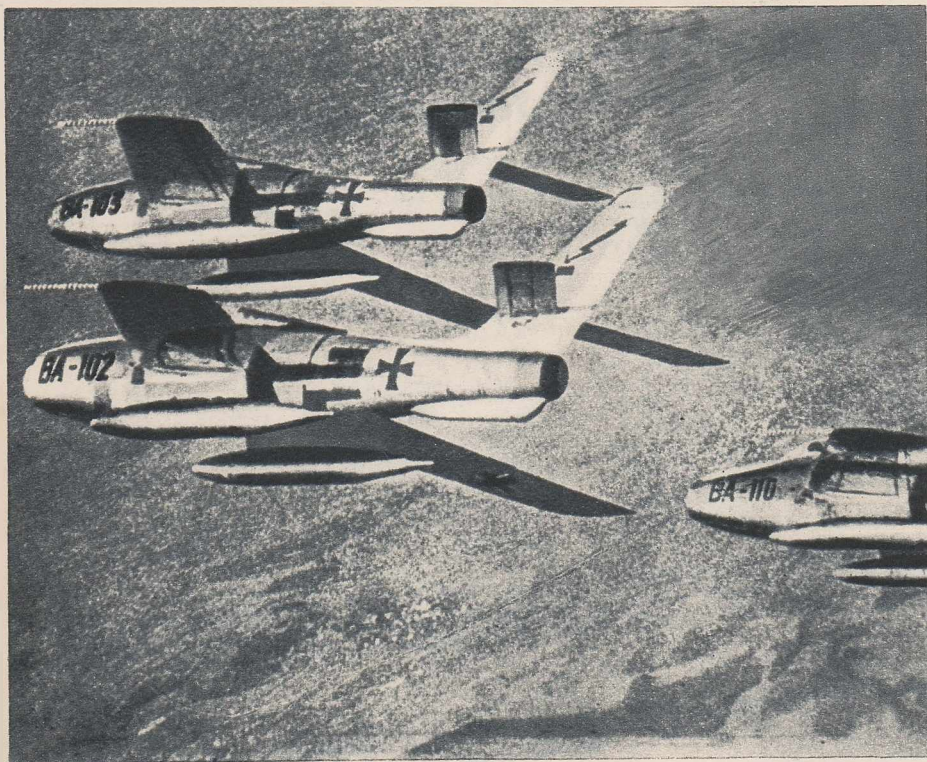
Liste der „Vertreter-Generale” *)

Nume	Grad Militar	Intreprindere
X Milch	Generalfeldmarschall	K. Sch. & Co., Essen, Maschinenbau
von Schulze	General der Flieger	Luftfahrtwerke G. G. G. (H. G. G.)
Meister	General der Flieger	Karl Christian M. Hannover
Bodenholz	General der Flieger	Vertrieb in Stahlwerke, Eisen- und Maschinenbau
Wenz	General	F. G. G. (H. G. G.)
Leyers	General	Otto R. Krupp, Essen
Mantel	General	Mantel-Werke
XX Manteufel	General	Schraube- und Werk
Philipp	General	Hensel und Sohn, Kassel
Osterkamp	Generalleutnant	Flugzeugfabrik, L. K. K.
Kunrad	Generalleutnant	Flugzeugfabrik, L. K. K.
Hallmichler	Generalleutnant	Bahnstraße G. G. G. (H. G. G.)
XXX Galland	Generalleutnant	Kirchhoff G. G. G. (H. G. G.)
Keiper	Generalleutnant	Maschinenfabrik, G. G. G.
Hensel	Generalleutnant	Teufelberg und Kasselberg
Prandl	Generalleutnant	L. K. K.
Sand	Generalleutnant	Wacker-Chemie GmbH, München
Walt	Generalleutnant	L. K. K.

Ziarul „Frankfurter Rundschau” a publicat o listă a generalilor Bundeswehr-ului și, alături, lista concernelor ale căror interese le reprezintă fiecare în parte. Printre ei, comandanții hitlerişti Milch (x), Manteufel (xx), Galland (xxx) etc.

Aici, la „Dresdner Bank” (Düsseldorf), își au sediul camuflat cîteva dintre ministerele guvernului din umbră

Din nou Luftwaffe. Industria aeronautică vest-germană produce din nou pentru forțele militare aeriene.

tal" s-a încheiat altfel decât scontaseră susținătorii nazismului.

Infringerea Germaniei fasciste ar fi trebuit să însemne, totodată, și zdrobirea acelor forțe care au adus la putere hitlerismul, care au făcut posibilă pregătirea și desfășurarea agresiunii fasciste.

Totuși...

CEI 300

În timp ce în R. D. Germană (stat paș-

nic, fără militariști și fără trusturi imperia- liste) prevederile acordului de la Potsdam au fost respectate, dincolo, în Germania occidentală, acest acord a fost transformat într-un petec de hîrtie, dîndu-se friu liber magnaților și militaristilor revanșarzi.

Mulți își amintesc, probabil, că încă în timpul celui de-al doilea război mondial o comisie specială a senatului american, prezidată de

senatorul Kilgore, a întocmit o „listă neagră”, în care au fost trecuți 42 de mari capitaliști germani, considerați ca principalii responsabili ai pregătirilor de război naziste. Dacă puterile occidentale, și în primul rînd S.U.A., ar fi ținut seama măcar de „judecata” comisiei Kilgore — ca să nu mai vorbim de semnăturile oficiale puse pe acordul de la Potsdam — în Germania occidentală puterea economică n-ar mai fi

Adenauer și Dulles, doi campioni ai „războiului rece”, exponenți ai intereselor oligarhiei financiare din care fac parte.

fost astăzi în mîinile aceluiași slujitori credincioși ai regimului hitlerist.

Cei ce au finanțat cu bani mînjiți de sînge războiul hitlerist sînt din nou la putere în R.F. Germană. Aceasta o dovedește lista celor 300 de multimilionari ai Germaniei occidentale, începînd în ordine alfabetică cu *Abs Herman* (care a figurat pe lista criminalilor de război, fiind unul dintre cei mai apropiați consilieri financiari ai lui Hitler) și terminînd cu *Zangen Wilhelm*, fost și el pe lista criminalilor de război, astăzi președinte al consiliului de administrație al concernului „Mannesman” și membru în alte zece consilii.

S-a ajuns aci grație politicii puterilor occidentale. Oare cine i-a grațiat pe criminalii de război Krupp și Flick? Nu același John McCloy, înaltul comisar al S.U.A. în Germania occidentală — el însuși unul dintre marii businessmen ai Statelor Unite? Acestor condamnați pentru crime împotriva umanității și pentru exploatarea muncii de sclavi li s-a asigurat un regim atît de „sever” în scurtul răs-timp petrecut în închisori, încît lui Flick i s-a permis chiar să țină în celulă... ședințele consiliului de administrație al concernului său.

Ieșiți astfel parcă de la sanatoriu, cu forțe noi și încurajați de aceeași rechini ai Wall Street-ului care-și au partea lor de contribuție la pregătirea și desfășurarea războiului hitlerist, marii monopolști vest-germani s-au apucat din nou de lucru...

A VENIT TIMPUL ?

Economia Germaniei occidentale este astăzi, în linii mari, condusă de 19 mari grupări monopoliste. În ce privește băncile, activează fostele trei bănci „D” — „Deutsche Bank”, „Dresdner Bank” și „Disconto und Kommerzbank”.

Cei mai mari financiari — Abs, Pferdmen- ges și Schniewind — pot fi socotiți și cei mai puternici și influenți oameni din R.F. Germană. În industria grea domină aceleași monopoluri care s-au făcut cunoscute mai bine cu ocazia proceselor criminalilor de război: Krupp, Flick, Klöckner,

Roehling, Thyssen. În domeniul industriei chimice, sînt mari și tari societățile afiliate trustului „I. G. Farben”, profitorul direct al masacrelor din lagărele de concentrare naziste. În industria electrică dictează aceleași firme „Siemens” și „A.E.G.”.

Trusturile de armament și concernele vest-germane lucrează din plin. În ce direcție? Desigur, pentru reînarmare.

În această privință nu există nici o deosebire de păreri între guvernul din umbră al bancherilor și trustmenilor, și guvernul oficial de la Bonn! Ce anume, dacă nu un semn pentru marii magnați ai industriei de război din Germania occidentală, sînt aceste cuvinte ale ministrului de război, Strauss: „A venit timpul pentru noi să începem lucrul, pentru a recîștiga ceea ce Germania a pierdut”? Sau asemenea, „predici”, ca aceea ținută de Kiesinger, omul de încredere al cancelarului Adenauer, la o întrunire bisericească din Langeln: „Nici un creștin nu trebuie să renunțe la speranța că marșul victorios în numele religiei va recîștiga țările de dincolo de cortina de fier”?

E limpede, deci...

COMENZI... NATO

Afirmația că în Germania occidentală se dezvoltă din nou industria de război nu este, din păcate, o vorbă goală. Nesocotind acordul de la Potsdam — ca și cum nici nu l-ar fi semnat — puterile occidentale nu numai că permit, dar și încurajează producția de război a magnaților industriei vest-germane. Într-o declarație recentă, directorul societății „Telefunken”, dr. Heyne, nu s-a sfiit să declare că firma sa a trecut la producția de război pentru forțele NATO, că a primit din partea Ministerului de Război de la Bonn cîteva comenzi și că așteaptă altele... Uzina „Mebustholtz und Metallbau”, creată de hitleriști, se ocupă în prezent de fabricarea rachetelor... Uzinele „Messerschmitt” și „Heinkel” fuzionează pentru a fabrica din nou avioane de luptă. Mai mult: după însăși expresia lui Max Adenauer — fiul cancelarului de la Bonn și membru al consi-

liului de tuturi al con-
cerului energetic R.W.E.
— în Germania occi-
dentală se desfășoară un
activ proces de „atomi-
zare”. Încă din decem-
brie 1954 a fost creat,
sub nevinovata firmă de
„Societate științifică de
cercetări fizice cu res-
ponsabilitate limitată”,
un cartel atomic special.
Printre cele 16 mari con-
cerne reprezentate aici
se află: „I. G. Farben-
industrie”, „Farbwerke-
hochst” și „Bayer Lever-
kussen”, precum și con-
cernele „Mannesman”,
„Krupp”, „A. E. G.”,
„Siemens” și altele. De

altfel, după cum relatea
recent o știre din sursă
NATO, la Londra este
considerat ca sigur faptul
că interzicerea produ-
cției de arme atomice
în Germania occidentală
va fi anulată în mod ofi-
cial cel mai târziu în
primăvara anului 1959...

Legându-și din nou
soarta de planurile agre-
sive ale militarismului
revanșard și ale celor
mai belicoase cercuri ale
NATO, negustorii de
moarte din Germania
occidentală nu vor să
țină seama de lecțiile

istoriei. Intr-adevăr,
mulțumită sistemului
american de „Hopa-Mi-
tică!”, au căzut în pi-
cioare și după primul,
și după cel de-al doilea
război mondial. Dar is-
toria este implacabilă.
Forțele socialismului
sînt astăzi atât de puter-
nice, încît o nouă por-
nire nebunească „spre
răsărit” va duce la groa-
pă întregul sistem capi-
talist mondial, oricît
de tari se cred busi-
nessmenii de pretuți-
deni — inclusiv cei din
țara celor „300 de multi-
milionari”.

Mathias KANDLER

Gîndind la Germania

— fragment —

... Citit-am poeme să aflu
Germania unde a fost
în vremuri de sînge și scrum.
Și iar se ridică-ntrebarea:
dar unde-i Germania-acum?

Germania dreaptă nu-i una
cu cea îmbrăcată în brun;
Germania nu e cruzime
și ură și țevă de tun!

Germania pașnică, dreaptă,
e Goethe și Becker și Mann!
Ea poate trăi fără sînge
și fără cimpii de catran!

Germania-i mulțimea de inimi
ce bat luminate sub stea,
cei mulți ce-au luptat pentru cîinste
și cei ce-au căzut pentru ea!

Germania acolo e unde
Muncește un liber popor
și gîndul de bine, prin lume,
i-l poartă cîntări și cocori.

Ci poate un Krupp sau oricare
din cei ce vor sînge sub soare
să fie Germania?!... Nu!
Și eu spun cuvîntul și tu;
ei nu sînt Germania! Nu!...

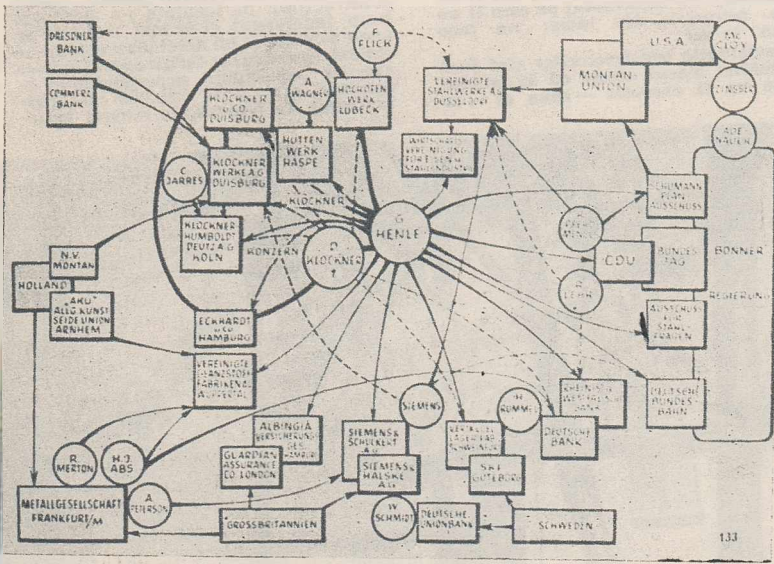
Germania-i Wily, Max, Peter,
din est și din vest, luptători
porniți să sugrume războiul
și țara s-o-mbrace-n comori!...

În romînește de Drago, VICOL

Graficul înfățișează legătu-
rile unuia dintre marii
magnați vest-germani —
Klößner — în țară și peste
hotare.

Nu, domnilor magnați ai
morții!... Nu veți mai
strînge munți de aur de pe
urma unor noi măceluri.
Popoarele vă cunosc și
vă urăsc. Unindu-și forțele,
ele sînt în măsură să ză-
dărnicească noile crime
pe care le puneți la cale,
de astă dată sub egida
Imperialismului american ↓

TREBUIE SĂ CONSTRUIM IEFTIN!

Însemnări de pe un șantier

Orașul Petroșani, importantul centru minier din Valea Jiului, s-a îmbogățit de curând cu o nouă stradă. O stradă cochetă, de-a lungul căreia sînt înșirate nouă blocuri — niște adevărate vile, cu apartamente confortabile, în care s-au și instalat 36 de familii de mieri.

De fapt, la Petroșani și în general în Valea Jiului, darea în folosință a unor noi blocuri de locuințe constituie azi un eveniment oarecum obișnuit. În ultimii ani s-au construit în Valea Jiului peste 4.700 de apartamente și în toate acestea locuiesc familii de muncitori, majoritatea mineri.

Și, totuși, cele nouă blocuri-vilă, cu câte patru apartamente fiecare, date de curând în folosință — blocurile de care am vorbit mai sus — constituie o noutate. O noutate dintr-un anumit punct de vedere: al sistemului după care au fost construite. Aceste 36 de apartamente au fost ridicate fără clasicele cărămizi. Și totuși ele arată frumos, sînt confortabile și locașii lor sînt mulțumiți. Ele constituie obiectul unei experiențe, realizate în cadrul unui șantier experimental mai larg, încredințat de Ministerul Construcțiilor și Materialelor de Construcții, Trustului 7 construcții-Petroșani. În ce constă experiența? În construirea de locuințe din beton monolit, turnat în cofraje metalice (duraluminii). Adică un sistem nou la noi, de a construi și fără zidărie, și fără plăci prefabricate.

Ce aduce noul sistem? Mai exact, ce a arătat experiența de la Petroșani? Constructorii experimențatori ne-au arătat că locuințele pot fi executate într-un timp mai scurt. Construcția completă a unui asemenea bloc cu 4 apartamente a durat, în medie, numai zece săptămîni. Adică numai 45 la sută din timpul acordat de normativ. În al doilea rînd — ne-au spus constructorii respectivi — cele 9 blocuri au costat cu 16% mai puțin decît alte construcții de pe Valea Jiului.

★

Problema construirii de locuințe din beton monolit, turnat în cofraje metalice, a format obiectul unei sesiuni științifice

în cofrajele metalice se toarnă betonul (meșterul constructor Romulus Pop).

știfice organizate de A.S.I.T., la Deva. Prezenți la dezbateri: zece de ingineri de pe toate șantierele de construcții din regiunea Hunedoara. Referent: Aurel Pîso, inginer-șef al Trustului 7 construcții — chiar cel care a dirijat lucrările pe șantierul experimental și care s-a și specializat în problema „sistemului monolit“.

Găsim interesant să redau cîteva fragmente dintr-o convorbire pe care am avut-o cu dînsul, la Petroșani:

— Ce fel de compoziție are betonul monolit? — l-am întrebat.

Răspunsul inginerului Pîso e valabil atît pentru specialiștii încă neinformați în problemă, cît și pentru nespecialiști:

— Dozaajul cimentului care intră în compoziția betonului monolit e mai mic decît la betonul obișnuit. Deci, economie la ciment... Compoziția este completată cu „steril de mină“. Acesta-i materialul de bază al monolitului. La ce-i bun „sterilul“? E, în primul rînd, ușor. Se

— Se pot oare construi din beton monolit și blocuri cu mai multe etaje?

— Pentru a se putea da un răspuns cît mai corespunzător unei astfel de întrebări, în momentul de față se face cea de-a doua experiență, tot de către Trustul 7-Petroșani. Ea se efectuează chiar lângă poalele Parîngului — în mijlocul unui cvartal de blocuri muncitorești care se execută după metodele clasice — și constă dintr-un bloc cu trei etaje, turnat integral din beton monolit, în cofraje de duraluminii.

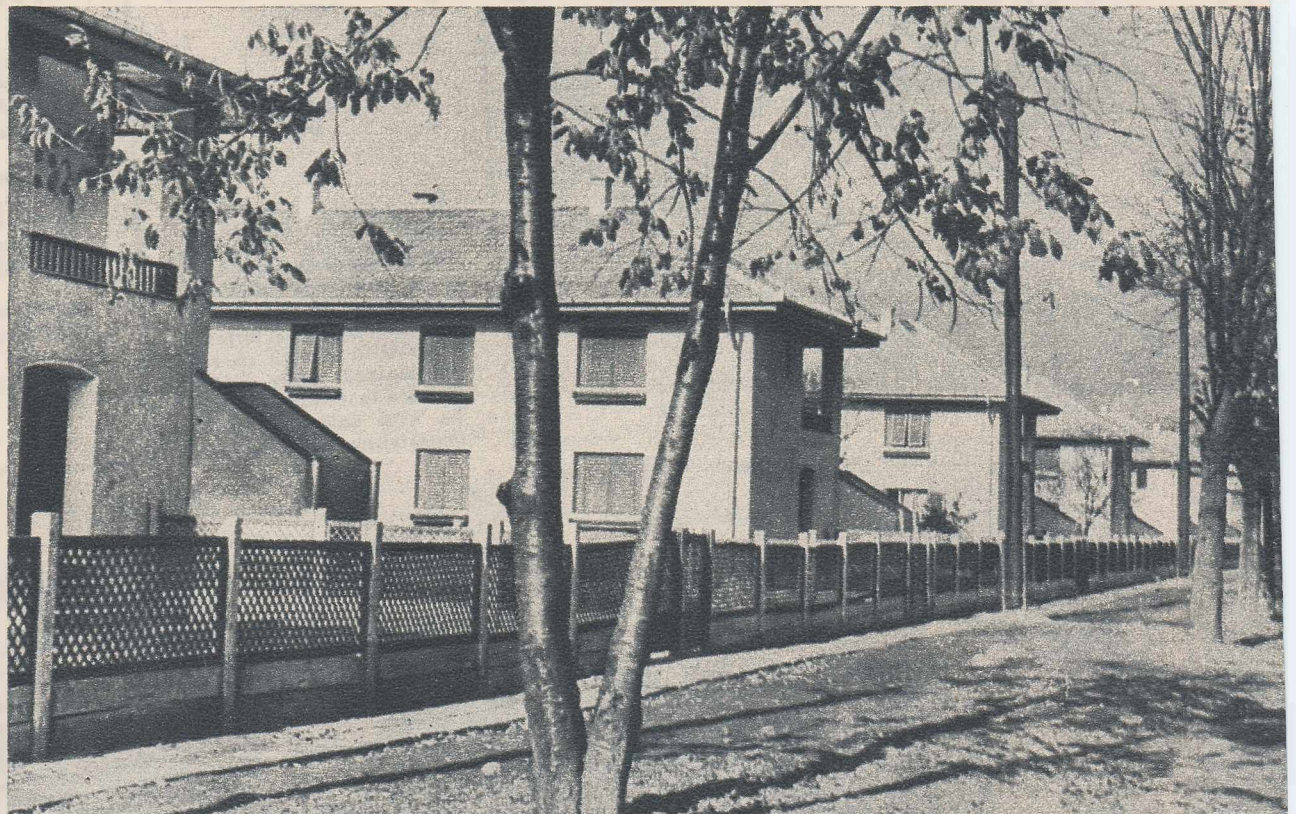
★

Decamdată a venit țarna și „monolitul“, oricîte calități ar avea, are și un dezavantaj. Un dezavantaj pe care îl au toate betoanele din lume: nu face „priză“ la ger.

Previțiunile constructorilor sînt însă favorabile: blocul acesta cu 32 apartamente va fi executat — spun ei — în

tate în această privință. Le-am arătat și noi la începutul reportajului de față: cele 9 blocuri au costat cu 16% mai puțin decît alte construcții din Petroșani, de pe Valea Jiului. Dar constituie oare aceste din urmă construcții de locuințe, termenul de comparație valabil, sub raportul prețului de cost? În nici un caz. În Expunerea făcută de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, la capitolul privind necesitatea construirii de locuințe ieftine și de bună calitate se arată următoarele:

„Deși în anii din urmă sectorul construcțiilor de locuințe s-a dezvoltat continuu iar șantierele au primit numeroase utilaje pentru mecanizarea lucrărilor și ridicarea productivității muncii, costul construcțiilor de locuințe s-a menținut timp îndelungat și se mai menține pe unele șantiere la un nivel inacceptabil de ridicat. Am văzut la Onești executîndu-se așa-zise „construcții experimentale“ de locuințe, care costă 120.000 lei apartamentul. La Vulcan, în raionul Petro-

Vilele acestea au fost ridicate prin noul procedeu al turnării cu beton ușor monolit.

reține deci din greutatea clădirii. Apoi, îmbunătățește izolația termică, e ieftin și la îndemînă.

— Bine, dar „sterilul“ acesta îl aveți aici, în Valea Jiului, unde el apare o dată cu cărbunele. Ce-ar face însă constructorii care ar ridica case din „monolit“ într-o regiune depărtată de bazine carbonifere?

— Și totuși sistemul e perfect aplicabil și în alte regiuni. Există berechet materiale asemănătoare sterilului. Doriți să știți unde se găsesc? Să luăm Hunedoara, de exemplu. Acolo se poate prepara betonul monolit cu un material excelent: zgura expondată de la marile furnale. În alte părți se poate folosi zgura de la locomotive. Mai sînt și alte surse de materie primă pentru betonul monolit: argila expondată, zăcămintele de tufuri vulcanice, goriile bazaltice...

— În altă ordine de idei: cîte apartamente se pot turna cu același cofraj?

— Să îl spunem „tipar“... El bine, cu un singur rînd de astfel de tipare — cu un „set“, cum îi zicem noi curent — se pot turna zidurile a 100 de apartamente. Vreți să știți și cît costă un „set“? O jumătate de milion de lei; însă pentru un singur apartament, investiția aceasta revine la numai 1.250 lei... În viitor probabil că vom face aceste tipare din alte materiale decît aluminiu, care este scump: așa, de pildă, vom folosi oțelul obișnuit, plase de sîrmă, sau lemn, reducînd în felul acesta costul tiparelor la cea. 500 - 600 lei de apartament.

vile lucrătoare. Prețul de cost? El va fi cu 12 la sută mai ieftin decît cel al blocurilor care se construiesc după metoda clasică în același cvartal.

★

Nu poate decît să fie relevantă inițiativa Ministerului Construcțiilor și a Trustului 7, de a fi experimentat noi soluții tehnice. Introducerea tehnicii avansate este o problemă hotărîtoare pentru dezvoltarea economiei noastre socialiste. Noua metodă experimentală se dovedește a avea avantaje față de metoda clasică de construcții, dar valabilitatea ei trebuie, în primul rînd, analizată sub raportul celei mai importante probleme pe care partidul a pus-o în fața constructorilor: prețul de cost. „Criteriul principal în construcția de locuințe — arată tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în Expunerea făcută la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie — este prețul de cost“.

Cum stăm, în lumina acestei sarcini, cu experiența de la Petroșani?

Este clar că folosirea materialului local, steril de mină, a scăzut prețul de cost; este de asemenea clar că realizarea în termen mai scurt a construcției contribuie, la rîndul ei, la reducerea prețului de cost. Și este clar, în sfîrșit, că noua metodă, în ansamblul ei, a fost abordată nu la modul platonice, nu de dragul metodei în sine, ci vizînd avantajele ei și, în primul rînd, reducerea prețului de cost. Cei ce au efectuat experiența arată că s-au și obținut rezul-

șani, s-au construit unele apartamente la un cost de 113.000 lei“.

Așadar, calculul cu privire la economia realizată prin noua metodă de construcții, fiind raportat la un etalon criticat prin însuși documentul de partid, se dovedește a fi lipsit de valabilitate. Atunci? Experimențatorii noii metode trebuie să raporteze în viitor prețul de cost al noilor construcții pe care le experimentează, la cifrele reale, indicate în această privință în Expunerea făcută de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej: „Trebuie să folosim rezervele existente pentru a construi apartamente de 2 camere și dependințe la un cost de 30.000 - 40.000 lei...“

Așa cum s-a dovedit că e perfect posibil în Capitală și în unele orașe ca Pitești și Cluj, unde se execută în prezent apartamente la un cost sub 40.000 lei.

Așadar, costul de 60.000 lei al unui apartament din blocurile construite prin noua metodă la Petroșani trebuie redus în viitorul imediat la proporțiile indicate constructorilor de către partid. Numai astfel noua soluție tehnică — dovedind în același timp calitatea cerută construcțiilor — își poate impune valabilitatea și poate fi generalizată; numai astfel noul procedeu poate constitui o metodă bună, cu ajutorul căreia constructorii să poată răspunde cu cinste chemării partidului de a ridica pentru oamenii muncii, locuințe ieftine și de bună calitate.

F. URSEANU

Fotografiile autorului

BIELORUSIA SOVIETICĂ A ÎMPLINIT 40 DE ANI

Petrus BROVKA

De-aș fi

Sus, pe deal, m-aș vrea s-ajung)
Falnic brad și verde
Ce cu brațul său, prelung,
Printre nori se pierde;
Lângă cer, întiiu-n zori,
Îngina-mi-aș cîntul
Și-aș veghea — de rod și flori
Încărcat — pămîntul.

M-aș voi cîndva sub dîmb
O fîntînă rece —
De la muncă, de la cîmp
Frații mei de-ar trece,
I-aș opri din drum și-ar bea...
Și sorbind, sfioase,
S-ar privi-n oglinda mea
Fetele frumoase.

O vilcea m-aș vrea... Să chem
Prunci la joc într-una —
Și de-ar fi, ca din blestem,
Să n-ajung nici una,
Vrea-m-aș iarbă lângă prag,
Funigel pe ape!...
Numai de pămîntu-mi drag
Să rămîn aproape.

În romînește de Eugen FRUNZĂ

Plotr PRIHODKO

Steagul Republicii

Steagul meu îl cunoști dintr-o mie.
Sînt culori ce demult le știai.
Două sînt.

Una e purpurie.

Alta,
verde ca frunza în mai.

Purpuriul e singele care
îl vărsară părinții cîndva
pentru zilele noastre cu soare,
pentru noi,

pentru roșia stea.

Iară verdele-i draga pădure,
lan de cînepă, lacul bătrîn
și cîmpii ce sub fulgul ușure
tot stropite cu verde rămîn...
Bieloruse cîmpii din pruncie,
v-aș cuprinde în brațe cu drag!
V-ași unit voi cu maica Rusie
sub puternicul tîndărul steag.
Și privindu-i culorile-mi pare
că în el e și roșia stea
sînt și zilele noastre cu soare
e și cîmpul

și Patria mea!

Maksim TANK

La Manche

La Manche!

Știu, geograful e în stare
Lățimea și-adîncimea să-și măsoare.
El va vorbi cum curgi, pe unde treci.
Parc-ar citi din enciclopedie,
Probabil în volumul douăzeci
Ori poate-n altul...
Bolta-i sinilie.

La Manche cîntat în sute de poeme
Tăcut e azi. Aud din vreme-n vreme
Un făcănît de foto- aparat,
Văd șărmlul Engllterei depărtat,
Privesc vreun călător ce stă notînd
Ce vede-acum și ce-i trecu prin gînd,
Iar gîndurile mele iar pornesc
Spre șărmlul meu, spre șărmlul părintesc...

Acum, la noi, ciobanul, stînd în cîmp,
Pesemne-și strigă turma de pe dîmb,
Văzduhu-i rece, codru-i gol și mut,
Zăresc un pilc de fete ce-a trecut,
Aud foșnînd mestecenii bătrîni,
Iar mama cu bătrînele ei mîini
Ținînd de clanșă, stă tăcută-n prag
Gîndînd la fiul dus pe alt meleag...

Din cîmpu-ntîns miresme-mbietoare
Spre șărmlul meu mă cheamă negreșit
Parcă te văd, te simt din depărtare
O, cît de-aproape mi-ești pămînt iubit!

Nu, n-aș putea să stau privind la nori
Aici pe punte printre căldători,
Și nici să mai respir pe-acest meleag
Ori stînd pe vas ușor să spintec largul
De n-aș vedea deasupra mea catargul
Pe care, sus,
E purpuriul steag!

Traduceri de M. DJENTEMIROV

Tineretea fertică a Bielorusiei Sovietice.

Katalin leagă firul

— poveste adevărată —
de Horia LIMAN

Ilustrație de N. POPESCU

An lunile de vară, când dogoarea sorelui se revarsă peste povârnișurile munților pînă-n văile tănuite, prundișul se înstăpînește, ca o pecingine, în albiile apelor supte de pâlălaia anotimpului. Nisip, și pietre, și bolovani, într-o haotică aglomerație arbitrară, imaginează atunci o stearpă și dramatică așezare omenească mistuită de un cataclism. Intocmai așa apare uneori existența unui om — ca matca secată a unui pîrau din care nu a mai rămas decît un fir subțire și timid de apă, tremurat pe sub crengile putrede ale sălciiilor jeluitoare.

În 1940, avea numai 15 ani. O vîrstă cînd visurile sînt tinere și pilplie generoase ca izvoarele care țîsnesc pe sub cetina brazilor. I le-a curmat, într-o singură clipă, o întimplare nefericită: muncitoare la pămînt, în toamna aceluia an, mama Katalinei a rămas fără un braț; i l-a sffr-tecat o batoză. Iar Katalin a luat drumul orașului, tocmai în Sf. Gheorghe, unde s-a angajat la o țesătorie.

— La început am fost curățitoare. Timp de doi ani. Apoi am lucrat la fișele de observație. Ani de zile n-am făcut altceva decît să notez operațiile greșite de la războaie, ruperile de la flaiere și de la ringuri: semitort rupt de alt semitort, cilindru de piele defect, fus de lemn defect, scamă pe furcă... Ani de zile! Abia în 1949, am devenit răsucitoare și, numai după un an și jumătate, am fost făcută mașinistă la flaiere, la filatură. Era altceva...

Vara, sub pîrjolul mistuitor al soarelui, chiar și apele de munte se usucă. Am văzut o asemenea apă în inima munților Călimanului. Valea Seacă îi și zice — și era stearpă pe o lungime de un kilometru; îi sorbise arșița murmurul jucăuș al valurilor. Cînd se apropie însă primăvara sau toamna, cît de generoasă devine natura! Primăvara, pentru că renaște; iar toamna,

pentru că e împlinită, ca un copac cu fructe coapte. E altceva...

Intocmai așa s-a întîmplat și cu Katalin. Pentru a deveni răsucitoare, i-au trebuit mulți ani. A trebuit ca fabrica ei să devină Uzinele textile „Gheorghe Doja”, pentru ca mîinile ei îndemnatice să poată pune în mișcare cele o sută douăzeci de furci la care lucrează astăzi.

Nu are nimic prin care să se distingă de alte femei. Frunte rotundă și înaltă, nasul fin străjuind buzele subțiri, ochii de un albastru intens. Arată ca un om de o desăvîrșită simplitate, ca un om obișnuit.

— Am urmat cursurile școlii profesionale din întreprindere și, cînd am terminat, am fost evidențiată.

Așadar Katalin are calități pe care, timp de peste opt ani, nu s-a găsit nimeni să le descopere. Azi ea depășește norma cu o consecvență îndărătnică. Nu demult s-a angajat să realizeze o depășire de 20 la sută, dar a aflat apoi ea însăși că se subapreciasse: a realizat un spor de 139 la sută!

Am văzut-o lucrînd. Nimic neobișnuit. Poate doar o năzuință îndrîjnită care se exprimă mut, fără o privire, numai prin gesturi. În noaptea din ajun o urmărisem pe Teréz. E mai tinără: puțin peste douăzeci de ani. Și are mișcări vii, exuberante, cînd lucrează, de parc-ar face niște ștengării, de parc-ar fi o ciută care înșală privirea zvrîcînd peste umbre, care nu se lasă urmărită.

— E cam superficială — mi-a spus cineva.

Era un om sever, care nu observa că sub proprii lui ochi Teréz închipuia un basm în dantelă, era un om care nu avea în vedere o simplă dar esențială deosebire: la vîrsta ei, Katalin făcea o muncă pustiitoare, în timp ce Teréz, la puțin peste douăzeci de ani, își îngăduie nu numai să lucreze la cîteva războaie și să se numere printre cele dintîi muncitoare

din uzină — ci să și ridă. Să ridă și să imagineze, muncind, un joc șăgalnic de ciută liberă, ca o spumoasă țesătură de dantelă.

Teréz este fruntașă în muncă, de multă vreme. La ea, tinerețea biruie. Tinerețea — capacitatea de a visa ceruri senine. Katalin nu a figurat vreodată la capitolul „sub normă”. Dar, deși e încă tinără, secretul succeselor ei este experiența, înțelepciunea.

— Lucrurile se petrec ca în proverbul acela maghiar: cum îți așterni patul, așa și dormi (în romînește există unul asemănător). Totul depinde de organizare. De organizare și de... raporturile dintre oameni.

— Ce înțelegeți prin asta?

— Foarte simplu. Vin la lucru cu zece minute înainte, îmi pun la îndemînă materialele, astfel încît să pot economisi timpul dintre diferitele operații, și iau în primire mașina din mers, ceea ce duce la eliminarea altor timpi morți. Dar, deși ni se vorbește

mult, în ședințele de producție, despre măsuri tehnico-organizatorice, eu cred că chiar realizările uzinei noastre se află în altă parte.

Și cum face o pauză, o întreb: — Adică...?

Pe buzele ei subțiri apare un zîmbet vag, cu neputință de definit. Parcă s-ar fi strecurat pe nesimțite de undeva, dintr-o cută ascunsă a conștiinței sale.

— Pe vremuri — continuă ea — patronii noștri, directorii, funcționarii superiori parcă nu aveau altă preocupare decît să ne asmută pe unii împotriva celorlalți. Romîni, maghiari — pentru ei eram niște fiare care trebuiau să se sfîșie între ele, numai ca domniile de sus să poată dormi liniștiți. Și — de ce n-am recunoaște-o? — uneori izbuteau să-și atingă țelurile.

— Dar azi, azi, ce crezi...?

Pe buzele interlocutoarei mele flutură din nou zîmbetul acela cu neputință de tradus, care-îdă

Am salutat de curînd un eveniment sãr-bãtoresc: Expoziția biennială a artiștilor plastici amatori. Însã 25 de lucrãri — și din cele mai bune — lipseau de pe panourile expoziției. De aceea noi, care am avut prilejul sã le admirãm (chiar în clipa cînd erau înalitate spre ambalare), ne facem plãcerea de a le consemna. Îmi amintesc, în primul rînd, de o xilogravurã. Era o compoziție de mare avînt. „Buciumașii lui Ștefan cel Mare” se intitulã. Trei oșteni cu cușme cu panã zboarã ca gîndul și ca vîntul pe trei cai tuți. În urma lor vine oastea buluc. Iar cei trei buciumași, cu capul puțin vîrît între umeri, se privesc cu un aer pe jumãtate mucajit...

Am întors placa și am fãcut emoționanta cunoștințã, de departe, cu autorul: Gheorghe Ursu, om de pãdure, muncitor forestier de la Poiana Stãmpel, lîngã Vatra Dornei.

Îmi amintesc apoi de un portret. Un portret psihologic de mare finețe. Reprezenta o fetiță de la țarã. O fetiță care a învățat carte cu multã sîrguințã. Cu

Costea Simion, elev din Lupeni; Minerii

o expresie de frumusețe lipsită de ostentație.

— Ca să răspund la această întrebare, trebuie să spun întâi de ce am cerut să intru în partid.

— Ești membră de partid?

— Nu, candidată.

— Și ce te-a îndreptat spre partid?

— Dorința de a înțelege viața. N-am putut să învăț. N-am putut să fac decât șapte clase elementare, iar acum — cu toate că mult îmi doresc să urmez cursurile superioare — nu izbutesc să mă împart între cei doi copii ai mei, treburile din casă și uzină. La cursurile din întreprindere am învățat ceva din istoria P.M.R. Dar nu e suficient, ca să mă descurc în toate problemele. Aș vrea să pot înțelege totul, să nu existe pentru mine întâmplări neexplicabile.

— Și de când ești candidată de partid, ți s-au mai lămurit probleme din acelea care înainte ți se păreau întindecate?

Aici Katalin a renunțat la vorba ei molcomă, curgătoare, și s-a însuflețit, cu o strălucire nouă în ochii de un albastru intens.

— Ar trebui să vă vorbesc despre felul cum muncim noi, cei trei tovarăși de la cele trei mașini ce ni s-au dat în primire. Când se rup firele la vreunul dintre flaiere, ne ajutăm reciproc — tovarășa Nastasia, tovarășul Dinu și cu mine — ca și cum ar fi mașina fiecăruia dintre noi. Eu, de pildă, am primit Medalia Muncii, pentru că în primul cincinal am fost toată vremea fruntașă. Cu toate acestea, nu consider de loc că cei doi tovarăși ai mei nu au partea lor la această decorație. După fiecare „abzug“ — adică schimbarea mosoarelor pline, cu altele goale — împreună curățăm mașinile de scame, pentru a nu se depune pe furcă și a asigura turajii normale. Tot împreună ne organizăm locul de muncă și, tot împreună, asigurăm legarea mai rapidă a firelor care se rup. Se întâmplă cu noi ceea ce am citit că recomandă Corki într-o scriere a lui: arătăm mai multă atenție unii față de ceilalți. Și acolo unde lucrurile se petrec așa, tovarășul meu de muncă nu mai este pentru mine un român, un maghiar, un sas, ci un om, un tovarăș.

Katalin a rămas o clipă pe gânduri, ca pentru a dibui firul rupt al unei idei pe care o urmărea. Apoi a reluat, ca cea îndrjire

arzătoare pe care i-am surprins-o când am văzut-o lucrând:

— Cred că numai atunci începem să fim oameni, când sintem tovarăși...

Peste fruntea boltită, fulgi albi de bumbac se încilciseră în părul mătășos. Cu un gest instinctiv și-a petrecut brațul peste ei. Era un gest moale, stingaci, ca al unui om care se trezește că s-a avîntat mai mult decît îi îngăduie puterile.

— Am greșit? — întreabă surprinzător de sfioasă.

— Nu. De loc! Într-adevăr, acolo unde nu sintem tovarăși, încetăm de a fi și oameni.

Aprobarea o bucură. O bucurie modestă și discretă. Parcă ar fi spus rîzînd: „Ce bine e, că am dreptate!”

Reflectez: socialismul sporește mereu numărul oamenilor care gîndesc, acesta este un fapt tulburător și un avertisment pentru cei care nu înțeleg realitatea cea mai elocventă a vremii noastre; e ca un foc care aprinde mulțimi-le în mers.

— Citești, tovarășa Katalin? — o întreb, nu fără legătură directă cu gîndurile care mă ncercau.

— Din nefericire, nu atît cît aș dori.

— Ce cărți ai citit în ultimele săptămîni?

— „Pădurea rusească” și poeziile lui Eminescu traduse în limba maghiară.

— Ce gen îți place mai mult?

— Romane, nuvele, versuri. M-am înscris în concursul „Iubiți cartea” și am citit toată bibliografia. Din păcate, n-am putut să particip la seminar.

— Ai fost bolnavă?

— Nu... motive familiare.

Și cum se închisese brusc într-o tăcere încrunțată, am continuat cu prudență:

— Soțul dumitale muncește?

— Da. E un meșter bun.

— Își iubește copiii?

— Da.

— Dar dumneata... te înțelegi cu el?

Brațul Katalinei a încilcit din nou, încă mai mult, puful de bumbac rătăcit prin păr. Iar peste buzele subțiri a trecut, ca un tremur abia perceptibil, paloarea unui suris vlăguit.

— Cred că da...

Nu am insistat. Mi s-a părut că tovarășa Katalin trebuie să înnoade un fir care s-a rupt. Sau poate să întărească unul care se subțiasse? Doar firele nu se rup numai în mașini...

ȘCOALA ȘI VIAȚA

Te uizi la fotografii și te întrebi: „sînt de la o uzină sau de la o școală?” Și una și alta; Școala nr.1 din Moscova nu este nici primul și nici pe departe singurul dintre lăcașurile de învățămînt în care se și înfăptuiesc tezele cuprinse în raportul tov. N. S. Hrușciov cu privire la întărirea legăturii școlii cu viața și dezvoltarea continuă a sistemului învățămîntului public în U.R.S.S.

Astăzi, cînd marele popor sovietic se avîntă cu pași de uriaș spre comunism și cînd planul septenal prevede un salt fără precedent și hotărîtor al U.R.S.S. în întrecerea cu cele mai înaintate state capitaliste, școala sovietică este chemată să pregătească multilateral oameni instruiți, care să stăpînească bazele științei, tehnica cea mai avansată și să fie apți, totodată, pentru o muncă fizică sistematică.

Cum se realizează, în mod practic, legătura dintre școală și viață, ne-o demonstrează și experiența Școlii nr.1 din Moscova, care, de mai bine de doi ani, a trecut la o strînsă colaborare cu uzina de utilaj petrolieri „Nefteprîbor”. La uzină vin o dată pe săptămînă, la practică, elevii claselor 8,9 și 10 ale Școlii nr. 1, care muncesc și se califică sub îndrumarea unor meșteri iscusiți. După ce au cîpătat suficiente cunoștințe, elevilor li se dă posibilitatea să lucreze în fabrică timp de o lună de zile, la sfîrșitul fiecărui an, pentru calificare temeinică.

Paralel cu descoperirea „tainerelor” uzinei, elevii se familiarizează și cu munca practică pe ogoarele colhoznice. În acest scop, Școala nr. 1 a intrat în legătură de colaborare cu colhozul „Rossia”, care organizează în fiecare vară, cu sprijinul material al celor de la uzina „Nefteprîbor”, o tabără de pionieri și școlari, în cadrul căreia vacanța este îmbinată cu îmbogățirea continuă a cunoștințelor viitorilor constructori ai comunismului.

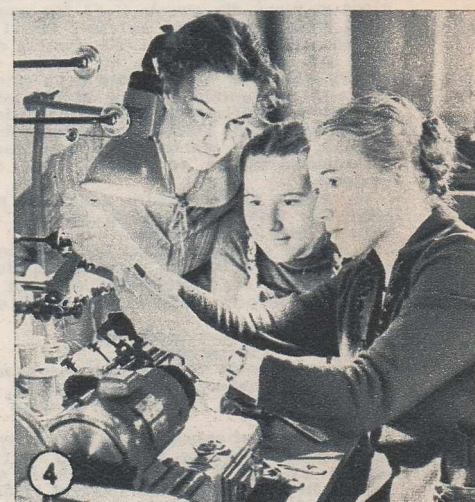
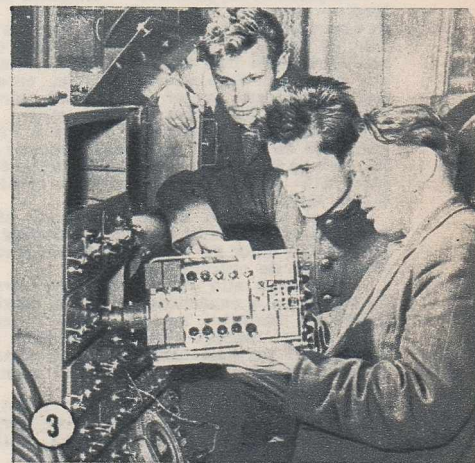
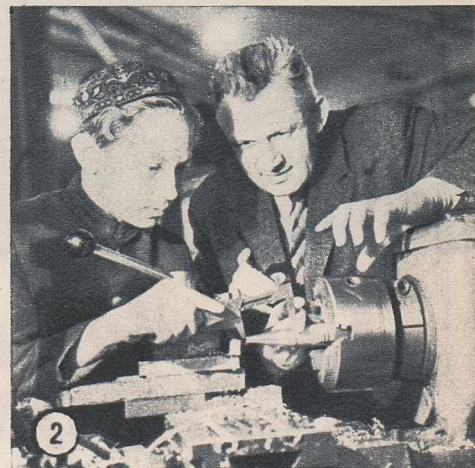
1 La început elevii fac cunoștință cu uzina în cabinetul tehnic. Maistrul Piotr Krainov a venit aici ca să le dea primele îndrumări.

2 Și acum, în marea hală a uzinei. Inginerul Evgheni Beliaev, unul dintre cei mai buni specialiști de la „Nefteprîbor”, se ocupă cu dragoste și răbdare de fiecare elev în parte. Elevul Valeri Verbițki dintr-a 9-a este cucerit de lumea aceasta a mașinilor perfecționate.

3 Elevii pătrund în tainele complicatelor mecanisme produse în uzină. Fotografia noastră a surprins un moment de studiu de la stația seismică folosită pentru explorări geologice.

4 Instructor la secția de bobinaj este muncitoarea Valentina Pavlova (dreapta).

5 În sfîrșit, la treaba de unu singur. Elevul trăiește emoțiile neasemuite ale începutului. Piese pe care le strunjește micul Aleksandr Podoluk, deși sînt deocamdată din cele mai simple, trezesc totuși mîndria tînarului strungar.

TREI DINTRE CEI MULȚI

energie și-a tras părul de pe temple și de pe frunte în coada groasă, zvirlită pe spate. E o fetiță dirză, voluntară. Ea știe că, în țară la ea, o fetiță care învață bine poate ajunge departe. Și va ajunge! Portretul e semnat de Winfried Flubacher, lăcătuș din Orașul Stalin. Iar fetița de pe pînză e însăși sora lui Winfried.

Îmi revine în mîntă unul din peisajele doctorului Corneliu Petrescu. Un peisaj dinamic, cu șehle și soude, la malul Dunării. Artistul l-a văzut într-una din acele dimineți cînd lumina jucăușă exaltă lucrurile și pare că le ridică în aer. Dacă ai vrea, ți se pare că ai putea ține un pom în palmă. Ai sări capra pe o sondă. Ai face „hop” și ai trece Dunărea. E o viziune de exuberanță, de joc, de încintare. „Hai să fim pentru o zi copii” — pare că ne îmbie, la sugestia acelei radioase dimineți, doctorul-artist.

...Și totuși nici „Buciumașii” lui Ștefan cel Mare, nici peisajele doctorului Corneliu Petrescu, nici celelalte lucrări mai sus amintite nu au figu-

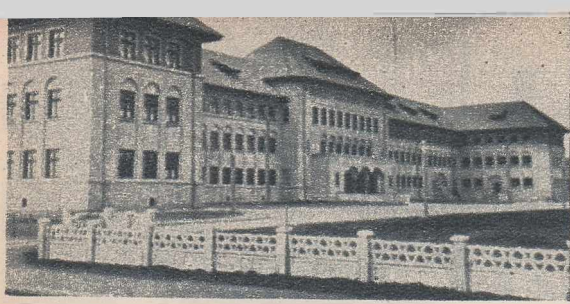
rat la Expoziția bienală a artiștilor plastici amatori.

Aceasta, pentru bunul motiv că vor figura... în altă parte. Și anume, la Expoziția internațională a artiștilor plastici amatori. Expoziția are loc la Londra, în primele săptămîni ale lunii Ianuarie. Lucrările vor fi premiate individual și puse pe loc în vînzare.

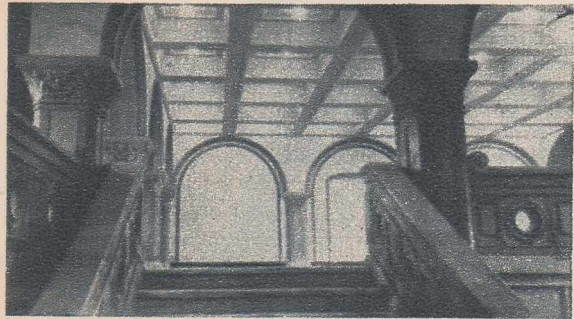
Pentru un moment, așteptăm vești cu plăcere și cu o nerăbdare... moderată. Desigur, o confirmare ne-ar fi agreabilă. Și totuși...

Și totuși, atunci cînd „Buciumașii” lui Gheorghe Ursu se dovedesc destul de iuți ca să parcurgă în timp util drumul de la Poiana Stămpii la București și de la București la Londra, devin clare pentru noi cel puțin două lucruri: în primul rînd, că țîră noastră artă plastică de amatori e plină de vitalitate. Și apoi, că rețeaua ei cuprinde elemente din cele mai adînci straturi ale poporului nostru.

Viorica FILIPOIU

Întrearea principală a Complexului școlar (blocul A).
Scările care duc la holul etajului II.

Complexul „LUMINĂ”

...O șosea nouă, pietruiță — străjuită de trotuare largi — pornește din strada Republicii (mai sus de cinematograful cel nou), serpentează cale de câteva sute de metri pe Dealul Morilor și se oprește — ocolind-o — în fața unei clădiri monumentale în stil românesc. Este un nou edificiu, care adăpostește Complexul școlar din Birlad, alcătuit din 11 pavilioane cu parter și două etaje.

Trebuie să ai mult timp pentru a vizita cele peste 800 de încăperi ale acestei imense construcții, care se întinde pe o suprafață de peste 17 hectare, din care numai suprafața clădită ocupă 8.200 metri pătrați.

Dar și numai o vizită fugară de câteva ore poate da vizitatorului imaginea minunatelor condiții create celor ce vor urma aci cursurile învățământului de cultură generală.

...Una după alta se înșiră neamăratele săli de clasă, cu o capacitate de 40 de elevi fiecare, dotate cu mobilier modern. Apoi încă laboratoare și șase ateliere care concretizează ideea politehnizării învățământului. Un lot experimental și o întindere de livezi vor stârni interesul elevilor pentru agricultură.

Forțată mare pe una din săli. Elevi, fete și băieți, purtând în brațe teancuri de cărți, par a disputa o întrecere: se amenajează biblioteca în care se vor găsi peste 30.000 de volume.

În această școală vor primi lumina cărții peste 2.000 de elevi din clasele V-XI din orașul și raionul Birlad: peste 500 de elevi vor fi găzduți în internatul complexului. Să vizităm dormitoarele: săli mari, luminoase, cu pățuri și așternuturi strălucitor de albe. Iată și un grup sanitar din cele ce funcționează pe coridoarele dormitoarelor: un spălător — bazine și chiuvete de faianță, oglinzi de cristal. Alături, camerele de dușuri etc. Cantina, cu peste 600 de locuri, este deservită de o bucatărie utilată cu instalații din cele mai moderne.

La vremea vizitei noastre, cabinetele metodice, cabinetele medicale, punctele sanitare și altele erau în curs de amenajare.

Socoteam că am terminat de văzut tot ce era mai interesant și că, deci, putem pleca (după peste patru ceasuri de... alergătură), când un pușoi în uniformă, cu ochi albaştri și gropițe în obraz, ne acostează:

— Săliile de sport le-ați văzut?
— Nu! — mărturisim...
— Atunci n-ați văzut nimic! — ne dezamăgește pușoiul. Dar mai aveți timp — adaugă el, invitându-ne să-l urmăm, într-un chip care nu îngăduia refuzul.

Și așa, am luat cunoștință cu sala de sport, destinată pregătirii fizice generale, și cu cele două săli de atletism și gimnastică. Și am mai aflat că este în pregătire o bază sportivă alcătuită din terenuri de fotbal, volei, baschet, gropi pentru sărituri, piste pentru trecerea normelor G.M.A. și altele.

Privesc în zare orașul și-mi vine în gînd o întrebare:

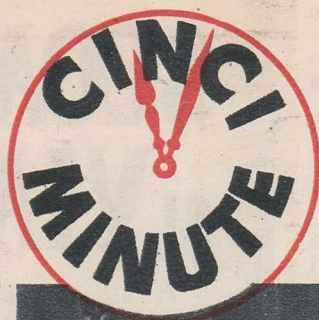
— Unde locuiești?
— Pușoiul cel cu ochi albaştri și gropițe în obraz — al cărui nume îmi pare rău că i-am uitat și-mi cer iertare pentru asta — îmi răspunde:

— În Podeni...
— Cam departe — apreciez eu, ca unul care cunoaște tare bine toate colțurile acestui oraș.
— Nu-i nimic. Niște autobuse grozave — face mîndru micul meu interlocutor — ne țau din centrul orașului și ne duc acasă... Iar la școală, tot cu autobusele...

...Doar în optiva ani — ani de putere populară — la un capăt al orașului s-a ridicat, semeață, Fabrica de rulmenți, iar la celălalt capăt, monumentalul Complex școlar. Două simboluri ale adîncilor profaceri petrecute în țara noastră, oglinzite în orașul Birlad, oraș alit de oropsit în trecut.

R. RODA

Fotografii de D. PAVLAȘCU

CU LUDMILA

La Casa actorului din Moscova a avut loc o seară de creație a artistei Ludmila Telikovskaia. Actrița mulțumește publicului pentru ovațiile călduroase.

Cred că sînt mai bine de douăzeci de ani de cînd am cunoscut-o pe Ludmila Telikovskaia: debutase tocmai pe scenă și pe ecran — simultan. De atunci, i-am urmărit mereu creațiile (și nu sînt puține la număr: Ludmila a jucat în aceste două decenii în vreo 12 filme și în mai bine de 30 de spectacole de teatru). Cea mai reușită creație a ei rămîne totuși, după părerea mea, rolul „Zvăpăiatei” din filmul cu același nume, realizat după nouela lui Cehov.

— Și totuși Pușkin, nu Cehov, m-a adus la teatru — mărturisește astăzi, glumind, artista. Era poetul meu preferat. În 1937, cu prilejul comemorării centenarului morții sale, am recitat la Olimpiada elevilor de la Moscova fragmentul „Visul Tatianeii” din

„Evgheni Oneghin”. După ce am ieșit din scenă — și, vă închipuiți, eram complet stoarsă de puteri din cauza emoției — citiva dintre marii actori care făceau parte din prezidiu au stat de vorbă cu mine și m-au îndemnat să mă înscriu la Institutul de Teatru. Le-am urmat sfatul și, un an mai tîrziu, mă aflam printre cei 800 de tineri ce candidau pentru cele 13 locuri ale Conservatorului „Sciukin”. La examen, am recitat din nou „Visul Tatianeii” și, de mîină cu Pușkin, am reușit să trec, alături de 12 colegi ai mei, pragul Institutului. Apoi, după terminarea studiilor, am fost angajată la teatrul „Vahtangov”...

Toate acestea mi le povestește Ludmila Telikovskaia acum... Stăm de vorbă în noul ei apartament, ale cărui ferestre larg deschise dau spre

una din străzile principale, atît de animate, ale Moscovei. De afară pătrund la noi zgomotele surde ale străzii, claxoanele autobuselor, vocile trecătorilor, risetele copiilor. Cînd intrasem, însă, ferestrele erau închise și în cameră domnea o tăcere odihnitoare. Mi-am închipuit că liniștea îi era trebuitoare actriței, pentru pregătirea vreunui rol dificil. Dar...

— Sașa își face lecțiile — mă lămurise gazda.

Sașa, precum desigur ați înțeles, este fiul Ludmillei. Are aproape nouă ani, e elev în clasa a treia și o persoană foarte ocupată: după ce-și termină lecțiile, studiază ore într-egri pianul. Pasiunea aceasta a moștenit-o de la mama lui: Ludmila Telikovskaia a absolvit și o școală superioară muzicală; unde urmasa cursurile

Scenă din spectacolul „Foma Gordeev”. În rolul personajului Medinskala — Ludmila Telikovskaia; în cel al lui Foma — Grigori Abrikosov.

Cadru din filmul „Zvăpăiatea”. În rolul Zvăpăiatei — Al Oigai Ivanovna, soția lui Dimov — artista Ludmila Telikovskaia.

...Și iată-o acum pe Ludmila Telikovskaia în „rolul” de profesoară de muzică, dintr-o lecție de pian fiului ei, Sașa.

TELIKOVSKAIA

UŢIN

de pian. Acum mama și fiul dau adeseori concerte la patru mîini; auditori ai acestor concerte sînt doar tata și bunica. Dar dacă băiatul a împrumutat această pasiune de la mama sa, a avut grijă să-și molipsească, la rîndul său, părinții de o pasiune proprie: filatelia (și unul dintre cei mai proaspeți colecționari, tatăl — cunoscutul arhitect Karo Alabian — a devenit, pare-se, cel mai înverșunat). Am văzut un album — unul din multele aparținînd familiei — în care aproape toate paginile erau completate. Pe una din ele, un titlu mare: „Romînia“.

Ludmila Telikovskaia — care e foarte încîntată de filatelia romînească — a împărțit timbrele romînești în două categorii: „Romînia veche“ și „Romînia nouă“.

— În altă ordine de idei, ce preferați: teatrul sau cinematograful?

— E greu de răspuns, pentru că și o artă, și cealaltă au pentru actor „seducția“ lor. Dacă ar trebui, totuși, să mă pronunț, aș inclina, pînă la urmă, pentru teatrul: scena îți oferă posibilitatea de a-ți perfecționa incontinuu rolul, de a-ți verifica în fiecare seară, în fața unui public mereu nou, roadele muncii tale artistice. Dar dacă e vorba de preferințe artistice, trebuie să vă mărturisesc că totdeauna am regretat că nu scriu literatură.

— Iubiți atît de mult literatura? Și care vă sînt scriitorii preferați?

— Dintre cei sovietici, Șolohov și Paustovski.

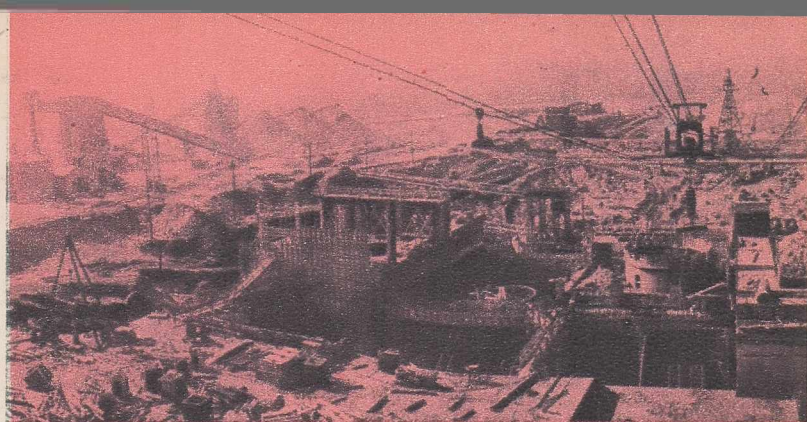
— Și acum, o întrebare ne-lipsită dintr-un interviu: ce proiecte de viitor aveți, ce roluri ați dori să jucați?

— Rolul unei femei a zilelor noastre, al cărei profil moral să fie specific pentru societatea noastră sovietică și un exemplu de etică comunistă.

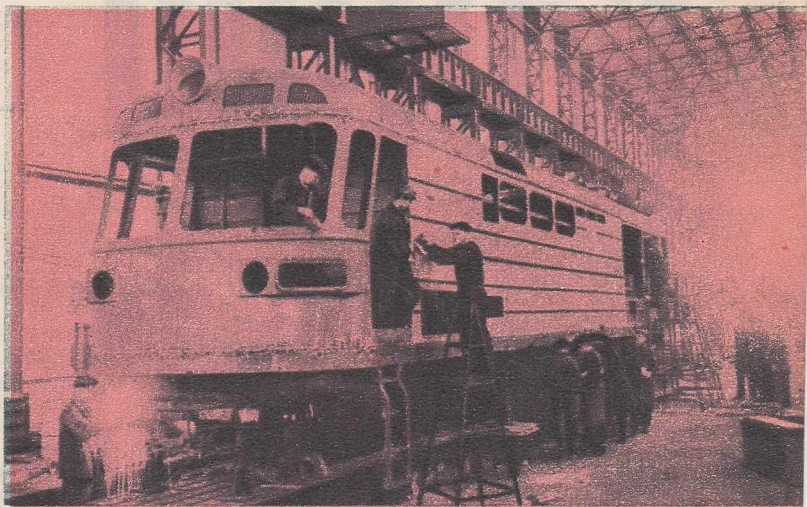

... Și într-un rol pe care-l interpretează cu drag: cel de gospodină grijulie.

DE LA ELBA LA PACIFIC

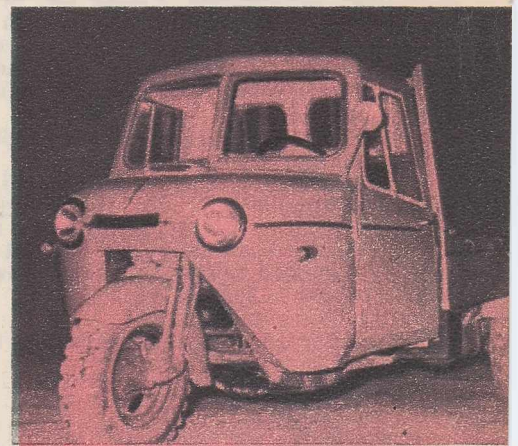
R. CENOSLOVACĂ Pe cursul superior al celui mai mare rîu din Slovacia, Vah, se execută mari lucrări hidroenergetice. Va fi construit un lanț de baraje cu 22 hidrocentrale, a căror producție globală de energie electrică va fi de peste 3.000.000.000 kW/oră pe an. În fotografie: vedere generală a barajului de la Lipovice, în construcție — ultimul din sistemul de baraje.

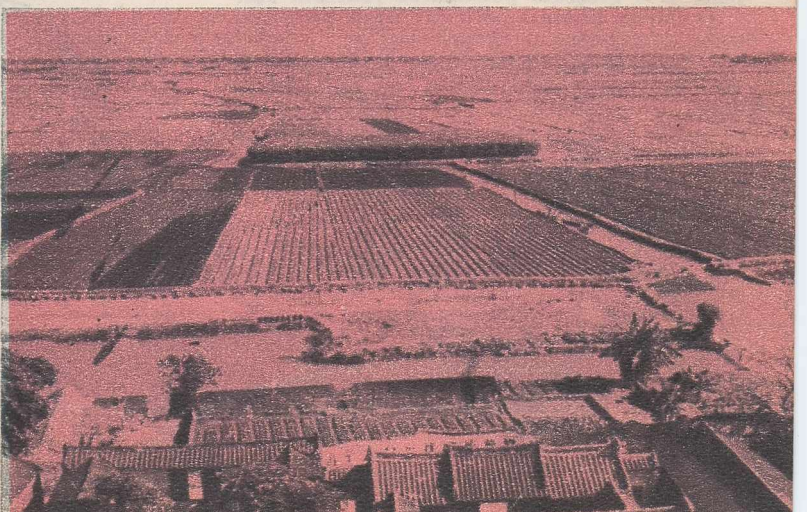
U.R.S.S. „T.E.-50“ se numește noul tip de locomotivă pe care colectivul uzinei constructoare de locomotive „V.V. Kuibîșev“ l-a realizat recent, ca un dar făcut Congresului al XXI-lea al P.C.U.S. Inima noii locomotive va fi motorul „D-45“, construit la aceeași uzină.

R. P. D. COREEANĂ

Pentru prima oară în Coreea populară au început să se producă excavatoare, autocamioane, tractoare și locomotive. În fotografie: autocamion cu trei roți, produs la fabrica de accesorii de automobile din Phenian. Autocamionul are o capacitate de două tone și poate atinge o viteză de 80 km la oră.

R. P. CHINEZĂ Pînă nu demult, această întindere de pămînt era un deșert nisipos. Acum, a devenit un ogor roditor, prin munca entuziastă a membrilor Comunei populare din Cenhai (provincia Kuantun).

Nunta Păunei

de Petru VINTILA

1.

S-a măritat Păuna Vulcu. Acuma degeaba nu mai au junii somn. Păunița și-a pus conciu în cap. Unii spun că degeaba a fost tat-su paznic la gospodărie, cu pușca-n bandulieră, cu amindouă țevile încărcate, dacă nu și-a putut păzi fata de dragostea unui om străin de comună. Dar nu zic toți așa. Cei mai mulți sint bucuroși. Spun:

— Lasă, că-i bine să vadă tot raionul că Pătașul are fete frumoase și căutate.

Acuma, nici Lazăr Oanchiș nu-i chior. Fain fecior. La el în Borloveni n-a ținut altul hora, cît a fost june. Tot el a ținut-o. Sint în drept să-l plîngă borlovencele. Treaba lor. Să ude perinile, dacă nu l-au putut opri în hotarul comunei. Ori să-și afle alinare, ca și Lazăr, la Pătaș. Numai așa, în ciudă. Acuma nici n-ar sări nimeni cu gura în adunarea generală.

— Da'ce, în Pătaș nu-s feciori? Au plecat toți la armată? Ori s-au făcut domni?

Bătrînul Dimitrie Vulcu, tatăl Păunei, sta rușinat în fundul sălii. Sta în picioare, cu spatele rezemat de zid. Sta și clipea din ochi. Numai Păuna era mindră. S-a învățat fata cum să vorbească la ședințe. A zis, căutînd mindră peste mulțime:

— Care nu-i de acord?

„Aha, de acord“, riseră unii, dar Ion Savu s-a ridicat și a spus:

— Iaca, eu nu-s.

Iar au ris oamenii.

— Rîdeți voi, dar uitați-vă la feciorii ăștia cît is de supărați. Oare ei n-au stimă și onoare? Ei nu sint „persoane“?

Președintele s-a ridicat și i-a spus:

— Lazăr Oanchiș e și el colectivist.

— Dar ai noștri ce sint? Individuali?

— Asta-i patriotism local, tovarăși, nu-i just! E o greșeală politică să judecăm așa.

— Păi ce, nunta-i politică? Halal președinte ești! Mai bine te făceai slujbaş.

— Lasă și tu, că ți-ai luat muiere tocmă din Dalmația și-ai adus-o în optsprezece acasă.

— Păi am fost cu frontu' pe-acolo. Ce era să fac? Și eram țugfirăr, nu tufă.

2.

La adunare n-a fost nimic, pe lingă ce întâmplare s-a petrecut acasă la fată. A certat-o și-a cercat s-o bată Dimitrie, tat-su. Păuna plîngea cu fața în cămașa pe care-o cosea pentru mire. Dar mumă-sa a sărit cu gura:

— Să nu dai, Dimitrie, în fată, că te pîrăsc la consiliul de conducere.

Dimitrie a lăsat joarda din mină, mirat:

— Ce, mă? Consiliul e tatăl ei?

Cu o zi în urmă venise tîmărul în peșit. Fără părinți, fără ploscă. Nimic. Numai el singur, îmbrăcat cum e omul peste săptămîină. Cu cămașa leorcă de sudoare, cu cizmele pline de colb și cu o șapcă ponosită pe cap. A zis:

— Am avut treabă pe la gospodăria dumneavoastră, că veniram să luăm puii de la incubator.

„Sigur că da — s-a gîndit Dimitrie — cei din Borloveni n-au incubator. Ei aduc ouăle la cloșca noastră“. Dar n-a spus nimic.

Lazăr s-a așezat pe scaun. Dimitrie nu l-a poftit. Dar Păuna i-a spus, ridicîndu-și sfioasă ochii de pe cămașa pe care-o învrîsta:

— Uite un scaun, Lazăre, stai jos.

Cînd a auzit Dimitrie pentru ce-a venit Lazăr la ei, s-a făcut foc. O dată i-a venit singele în ochi, așa, ca o întunecime. Dar tot s-a ținut tare. I-a spus doar atît:

— Asta-i vorbă mare, tovarășe. O nunță nu se face așa cum veniși dumneata acuma după puii de găină: faci chitanța și-o iscălești,

semplu. Păi cum crezi? Dar pe mine m-ai întrebă?

A ieșit fără altă vorbă în ogradă. Și, de acolo, în grădină. Degeaba l-a strigat nevastă-sa. Parc-ar fi surzit. S-a întors abia cînd a plecat Lazăr. Și dacă n-a mai fost ureche străină, s-a pornit la ceartă. Și cînd a pus mîna pe cămașa pe care-o învrîsta fata, era cît pe-aci s-o rupă de sus pînă jos:

— Na — a spus el plin de minie — fă-i cămașă de mire!

Și iar a pornit cu gălăgia, dar muierea lui s-a repezit și i-a strigat:

— N-o mai certa atîta, ce dacă mirele-i din altă parte... din altă colectivă?

Înciudat de atîta împotrivire, și-a luat pălăria și s-a oprit la M.A.T. Acolo s-a oprit. Și a cerut un cinzec. L-a băut cu ochii închiși, gemînd de ciudă. Și a mai cerut un, cinzec.

Apoi a spus să-i dea un kilogram. Și a băut din sticlă, de unul singur, așezat pe un butoi, lîngă teighea. L-a întrebat unul ce are de-așa cătrănit, dar el i-a răspuns în sec:

— Cum vrei să stau? Să cînt?

3.

Noaptea, Dimitrie nu s-a culcat, ca omul, în casă. Și-a făcut culcuș în podul grajdului. Iar a doua zi, plin de paie, s-a dus la președinte să-i spună că are treabă la Borloveni. La Borloveni s-a dus. Dar s-a petrecut pe drum cu cei pe care-i căuta. El a mers cu trenul și ăia au venit la Pătaș cu căruța. Și au venit cu otfel¹⁾, cu plosca plină de țuică, îmbrăcați în straie de duminică. Dar Dimitrie nu i-a văzut. Nu i-a mai apucat la Borloveni. Plecaseră. S-a dus Dimitrie la președintele colectivei. Îl cunoștea de la militărie. Făcuseră amîndoi armata la 9^a infanterie, la Orșova. Dar nici lui nu i-a spus Dimitrie tot. L-a luat de departe:

— A venit unul de la voi, să ia puii de la incubator.

— Lazăr a fost. Pe el l-am trimis. Dar ce cauți aici, cînd te cauță peșitorii pe-acasă?

Și n-a mai putut Dimitrie să facă pe nîznăul.

Președintele și-a tras scaunul lîngă el și i-a spus:

— Mă, frate-miu, ai să cîștigi ginere fain.

Apoi s-a ridicat de pe scaun, a crăpat ușa și a strigat în biroul alăturat:

— Voine, ia adă tu cartea de onoare, că am treabă cu ea.

A adus socotitorul cartea de onoare. Și președintele a pus-o înaintea lui Dimitrie.

— Na, mă, și citește.

Dimitrie s-a uitat chiorș la carte, dar președintele a deschis-o, arătîndu-i o bucată de ziar lipită acolo cu pap:

— Asta-i din *Scnteia*, mă, ce crezi tu!

Uite-te la poză. Cască ochii, du-te-n fras, ce stai așa ca un cocostirc cu ciocul pe sus? Aici is eu în poză. Vezi mă? Și lîngă mine, cine-i?

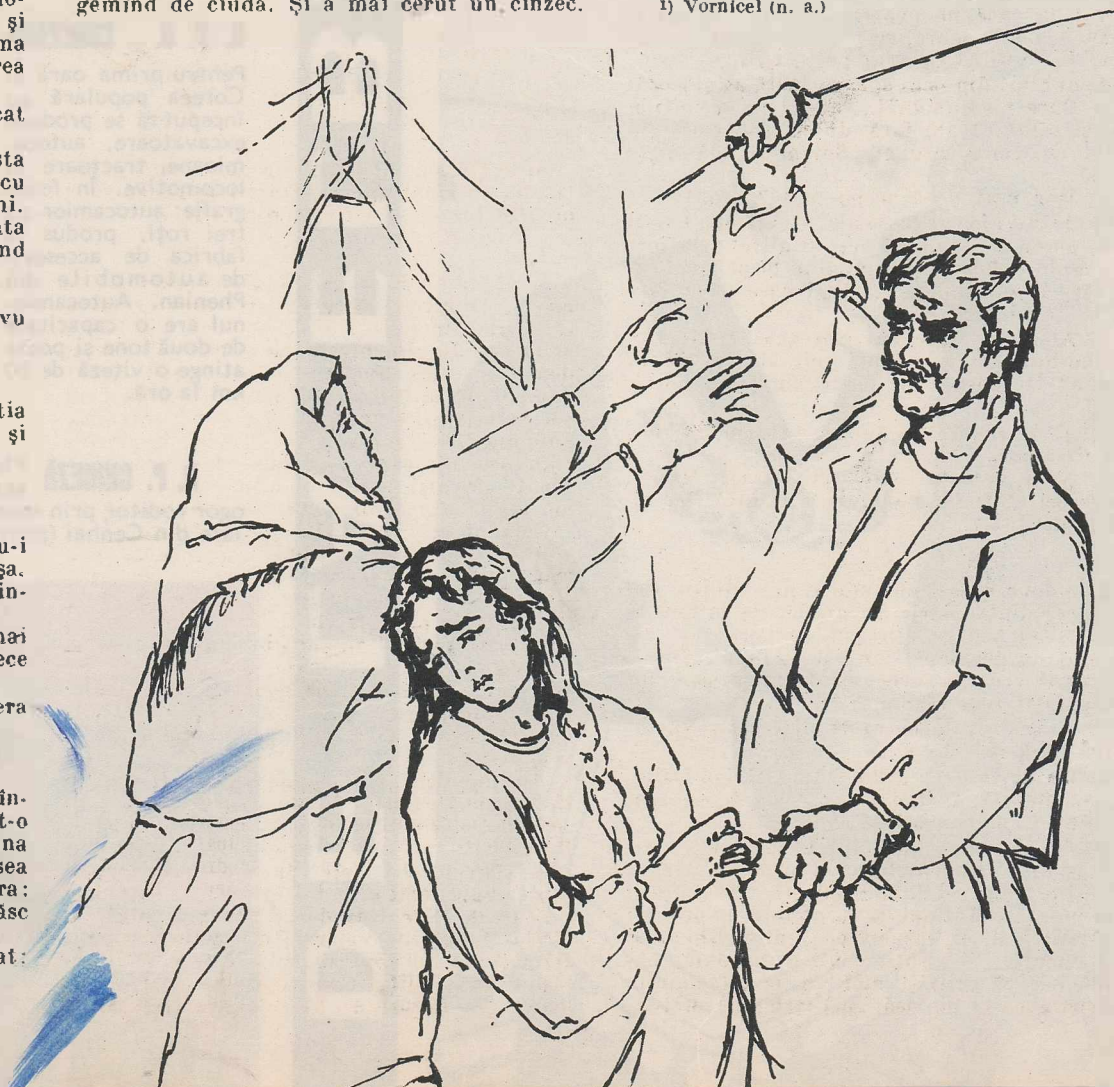
Ia să te vad, știi? E Lazăr, mă, ce dracu'!

Și ce scrie dedesubt? Hai, mă, citește tu, să nu zici că mă laud. Vezi, mă? „Președintele Zărie Surulescu, împreună cu colectivistul Lazăr Oanchiș, la împărțirea avansurilor“.

El a primit cel mai mult. Stai, că n-am terminat. Dar poza asta de unde crezi că-i luată?

Îl vezi pe Lazăr al nostru? Asta-i din *Pravda*, frate-miu, l-au pozat pe Lazăr la un colhoz

1) Vornicel (n. a.)

din Kuban. Păi ai mers tu cu avionul, cum a mers el?...

N-a mai avut Dimitrie răbdare să stea. S-a ridicat și a spus:

— Mă duc, frate-miu.

Președintele i-a răspuns:

— Stai mă, că te trimis cu camionul. Merge la raion și te lasă în șosea, la Pătaș. În jumătate de ceas ești acasă.

„Uite-ai dracului, au și camion ăștia“, se gândi Dimitrie și rosti cu glas tare, parcă despre asta ar fi fost vorba:

— Avem și noi repartiție pentru un camion. Păi, cum crezi?

Până să plece camionul la drum, Dimitrie s-a învățat prin curtea gospodăriei, ca un inspector. Îi trecuse supărarea și acum era vesel, pus pe vorbă și pe glumă. Când a dat cu ochii de șofer, un tinerel îmbrăcat încă țărănește, l-a întrebat pe președinte:

— Cum dracu', mă, de nu-i cumpărați salopetă și șapcă? La noi și crescătorii de porci au cizme de gumă.

Dimitrie parcă era în delegație. S-a oprit în fața remizei, unde rotarii puneau roți noi la o căruță. Și a zis „bun lucru, gospodarilor“. Chiar simțea imboldul să arate că știe și el carte, întrebându-l pe președinte:

— Cum stați voi pe-aici cu complexul Dokuceaev? Și a explicat imediat: cu asolamentul, adică.

Și se infoie ca un curcan, adăugând, fără nici o legătură cu întrebarea pusă adineauri:

— Ce să mai vorbim discuții! Sper că vii și tu la nuntă.

Președintele nu i-a mai răspuns, fiindcă șoferul a pornit motorul și Dimitrie s-a urcat în cabină.

4.

Pe drum, Dimitrie s-a gândit cum să facă. Îl neliniștea un singur lucru: că pețitorii au să-l creadă apucat rău. S-a gândit să intre în grădină și s-o strige de acolo pe nevastă-sa să-i aducă hainele noi și să se îmbrace după sură, să nu vină înaintea oaspeților ca un golan. Dar repede s-a răzgândit. Are să intre așa, are să dea binețe și gata. Ce? Se mai uită cineva la haine? Acuma se mai fac cununiile ca pe vremea burgheziei? Tinerii să se iubească și atita tot!

A ajuns la Pătaș. Camionul l-a lăsat la cotul șoselei. De acolo, a venit pe jos. Și a intrat în casă, pe poartă, ca omul. Când îi văzu în odaia mare, se prefăcu mirat:

— Ia te uită! Ce vînt pe la noi?

Apoi clipi din ochi spre nevastă-sa și rosti: — Oare nu cumva?!... Și eu, cu treburile, am și uitat că am fată de măritat. Păi să stăm de vorbă atunci. Solomie, adă niște țuică.

— Dar n-ai destulă pe masă?

— Asta-i din calitatea aia? — întreabă Dimitrie, parcă să arate că are și altfel de țuică.

Umplu paharele și, ajungînd la paharul lui Lazăr, îl întreabă pe tînărul care avea fața roșie de plăcere:

— Ai ajuns bine cu puii acasă? Și rîse: Ho-ho-ho! Zi, vii după pui și vrei să iei cloșca? Ho-ho-ho! Ai noștri nu ți-au muiat șalele?

Își dădu seama c-a spus o prostie și căută s-o dreagă:

— Nu-s oameni d-ăia la Pătaș. Haide, frate, ce stați cu paharele-n mîini? Ori nu vă place țuică?

5.

La a doua vedere au venit și președinții. Cei doi președinți, Zărie Surulescu de la Borloveni și Vichentie Mureșan de la Pătaș. Cu decorațiile pe piept, țanțoși amîndoi. Dimitrie ar fi vrut să vorbească despre zestre, dar președinții i-au răspuns:

— Ce zestre? Carnetul de zile-muncă și statutul Ge-a-cé!

— Da' ce, noi pe-atîta stăm? Îi dau radio, îi dau mobilă, îi dau haine... Ce Dumnezeu, doar nu se mărită o fată săracă!

Vasile Oanchiș, tatăl lui Lazăr, ar fi vrut să-l asculte, fiindcă grozav îl interesa, dar s-a tras și el lîngă cei doi președinți, care stăteau față în față, îmbindu-se la băut. S-a apropiat și Dimitrie de ei, răsucindu-și mustățile de-atîta bucurie. Și-a rotit ochii prin odaie, părăindu-i-se că ceilalți nici nu se uită la cîte lucruri avea el în casă. Și-i strigă nevastă-sa:

— Ce-ai pus farfuria aia pe mașina de cusut? Pe masă n-ai loc?

Tocmai atunci porni să bată ornicul de perete și Dimitrie îi întreabă pe ceilalți, orășenește:

— La voi cit e ora?

Cei doi președinți își scoaseră ceasurile de buzunar. Vasile n-avea ceas și se uită la cel de perete. Dimitrie se lumină la față și zise:

— Merge bine, doar săptămîna trecută l-am luat. Mai adă țuică, Solomie! Și voi, doar sărutați paharele? Hai mă, că avem de unde.

Președinții puneau la cale nunta.

— Trebuie să ne înțelegem. Eu dau muzica — spunea cel din Pătaș.

— Da' ce, noi n-avem muzică? Pătru-cap-de-cal a cîntat și la radio.

— Să am atîția bani de cite ori s-a produs la radio Moisă Murgu al nostru!

și-au găsit loc toba mare, trîmbița, vioara a doua, clarinetul și oboiul.

În ograda miresei s-au rînduit pe-o scenă anume făcută pentru taraf. Și au cîntat cu schimbul, ei și cei din Pătaș. Dimitrie era furios. Se uita chiondorț la camionul tras sub șopron. Sigur că da, borlovenii au vrut să arate că au și camion. La poartă, mirele nu fu lăsat să intre. Diverii băteau în poartă strigînd:

— Aici e împărăteasa!

Dinăuntru s-a ridicat unul pe poartă și a răspuns:

— Prea cinstiți viteji,

Ați greșit casa,

Nu-i aici împărăteasa!

Dar cei de-afară nu s-au dat bătuți și au ciocănit iar în ușorii porții. Atunci li s-a

Ilustrații de Rodica CIOCIRDEL

Și în timp ce discuțiile în jurul nunții continuau tot mai aprins, tinerii miri, ca duși pe altă lume, se sorbeau din ochi.

6.

O săptămînă încheiată s-au pregătit de nuntă. Dimitrie părea că-i cel mai prins cu treburile, dintre toți ai casei. Dar vinul l-au adus cei din Borloveni cu camionul, iar el doar l-a mutat din butoi în sticle și le-a pus dop. A pus și țuica în sticle, dar tot gustînd s-a îmbătat și a început să cînte în pivniță. Solomia l-a drăcuit și i-a luat cheia, închizînd ușa beciului. L-a pus să aducă două căruțe de nisip ud, din albia riului, ca să pună sticlele în nisip, să stea băutura rece.

Cei doi vitei i-a tăiat Agăsin Barbeș, iar găinile le-a tăiat Anghel. Cu securea le-a tăiat gîtul. Parcă era la crăpat lemne. Tot s-a stropit de sînge pe haine. Dar a zis să nu fie nuntă ca la Cana Galileii, numai cu ptine și vin, fiindcă el singur și-a pus în gînd să înghită o oală de sarmale, o pulpă de vițel și o găină. Bașca vinul, țuica și prăjiturile.

Duminică, cu noaptea-n cap, au trimis cinci căruțe la gară înaintea oaspeților de la Borloveni.

Au împodobit caii cu panglici, cu flori și cu lîmă roșie. Au împodobit și căruțele cu provițe. Dar s-au dus degeaba căruțele la gară. Borlovenii au venit cu camionul. Numai muzica venise cu trenul. Și-ai dracului muzicanți, s-au urcat cite doi în căruță. În prima s-a urcat Pătru-cap-de-cal, cu taragotul, și Meilă Mangu, cu vioara. În a doua s-a urcat Dămășchin cu contrabasul. Nici n-ar fi încăput mai mulți. Contrabasul e instrument mare. Cît o căruță. În celelalte trei căruțe

adus o fetiță de vreo șapte ani, împodobită cu o cunună de foiomfiu. Fata pășea uimită și rușinată. Cei din ograda au pus întrebarea:

— Asta o fi crăiasa?

— Să trăiască — veni răspunsul — să-i ajungă și ei rîndul, dar nu-i asta!

Au adus pe urmă o bătrînă unsă pe față cu funingine și cu un caier de lîmă vîrit sub scurteică, la spate, ca să pară cocoșată:

— Asta o fi?

— Asta să-l iei pe Nicolae de la Glimboca — rîseră cei de afară.

Au scos-o atunci din casă pe Păuna, îmbrăcată mireasă. Maică-sa i-a strigat din tindă:

— Aoleo, Păună, că nu cîntărirăm straiele de mireasă.

Dimitrie îi făcu semn să tacă și veni lîngă ea:

— Ce strigi, femeie?

— Să nu se prindă vrăjile de ea.

— Du mai bine țuică la muzicanți; nu vezi că terminară sticla? Ori vrei să mă faci de rușine cu supirstițiile tale?

7.

Și pînă să se așeze nunta, Dimitrie mai schimbă cîteva vorbe cu Vasile, care era alături de el.

— Nu ne-am înțeles cum facem, cuscre dragă: vine Păuna la Borloveni, ori Lazăr la Pătaș?

Dimitrie l-a privit surprins și a răspuns tot printr-o întrebare, însă limpede și clar: nu mai putea lăsa loc vreunei bănuielei:

— Păi cum crezi tu? Păi cum?

Și după ce a dat ocol cu privirea ogrăzii, Dimitrie a dat răspunsul întreg, arătîndu-i sub șopronul larg lemnele de construcție, stivele de cărămizi și sacii de ciment:

— Păi cum crezi tu? Din astea cine vrei să zidească? Tata mare? El are casă la mormint, nu-i mai trebuie!

S-au așezat la mesele orfîndute în unghi mare pe trei laturi ale ogrăzii și, la un semn al lui Pătru-cap-de-cal, muzica din Borloveni a pornit să cînte „a generelui”. Cu taragotul sub braț, Pătru-cap-de-cal și-a întins gîtul înaintea, ochii i s-au bolboșat și a dat drumul viersului:

*Mi-s băgat ginere-n casă
Și nu mi-s slugă, nici gazdă.
Că sluga are simbrie,
Eu mi-s ruddă la cocie.
Cocie ti la scuceală,
Ruda rămtne afară.
Cocie-i băgat în șopru,
Ruda-i minată la lucru...*

Dimitrie a înlemnit de mirare și de ciudă. Cuscrul lui însă a băgat de seamă și i-a pus mîna pe umăr, spunîndu-i repede:

— Stai jos, cuscre, c-așa-i cîntecul.

Dar pînă la strigarea darurilor, Dimitrie parcă a stat pe cuie. Cînd s-a ridicat diverul și a făcut semn muzicanților să tacă și a rămas numai sonul trîmbiței, într-un semn prelung, ca la regiment, Dimitrie s-a făcut stacociu la față de plăcere. S-a ridicat și el în picioare, parcă voia să audă mai bine. I s-a părut că nu-i liniște destulă și a sîșit îndelung. Apoi a rămas cu fața aplecată înaintea, ascultînd înștiințarea diverului:

— Acuma vine strigarea darurilor, cînștiți nuntași!

Solomia l-a tras de mincă pe Dimitrie, să stea jos, dar acesta, supărat, i-a spus:

— Ce? Vrei să nu văd nimic?

8.

Urcat pe o masă, diverul a primit darurile, dînd de știre în gura mare:

— Nașul miresei, tovarășul Vichentie Mușean, președintele colectivei din Pătaș, a adus, după cum vedeți, o grămadă de oale smălțuite, pentru zupă, pentru sos, pentru carne, pentru găluște și pentru mai știu eu ce. Nu mai stau să le număr, că nașul miresei, tovarășul Zărie Surulescu, președintele colectivei din Borloveni, s-a infățișat și dumnealui cu darurile, o grămadă de farfurii late și adinci, linguri și furcuțe, polonice și cuțite, mă rog, să mînce mirii sănătoși din ele, că eu nu le mai număr. Uitați-vă, cînștiți nuntași, și pe Mărina Donese, verișoară de-a doua cu mireasa, a adus un taler de zahăr și o sută de lei. Bănoși să fiți, frumoși miri, și plină de dulceață căsnicia voastră! Tatăl miresei îmi face semn că nu poate aduce toate darurile, dar vă pofteste să vă uitați colo, unde zac stivele de cărămizi, lemnele și sacii de ciment. Să vă bucurați de casă, cînștiți miri, și să rodiți în cuprinsul ei ca merii din livezi. Nișă Conciatu, vecin de-al miresei, a adus și el un taler de zahăr și o sută de lei. Soacra miresei, tovarășa Ioana Oanchiș, a adus nurozii dumneanei o pereche de cercei de aur.

Și în clipa aceea Dimitrie s-a aplecat la urechea Solomiei, spunîndu-i în șoaptă:

— Tu să dai un inel să nu zică lumea că ni-s sărîntoci!

La jocul miresei, Dimitrie a stat o vreme vesel, pe scaunul lui, uitîndu-se cîți bani pune fiecare în farfuria pe care-o ținea diverul, sunînd în ea cu o cheie, în tactul muzicii. Apoi s-a ridicat, a pus o sută de lei în farfuria ținută de diver și a luat-o pe Păuna la joc. A venit și cuscrul său, Vasile, să-și joace nora. Dimitrie, căutîndu-l din ochi pe Lazăr, s-a îndreptat glont către tinărul care privea jocul. L-a tras de o parte și s-au așezat amîndoi sub șopron, pe stiva de lemne. Dimitrie n-a știut cum să înceapă vorba. A tușit, s-a uitat către meseni, s-a uitat la muzicanți, apoi i-a spus, lovîndu-l cu palma peste umărul lat și puternic:

— Dacă într-un an nu-mi faci un nepot, să știi că-ți dau o bătaie clasa-ntia! Vreți să n-am nici o bucurie la bătrînețe? Oare degeaba să-și fi pus fata mea conciu în cap?

SCRITORII ȘI CĂRȚI

BIRUITORUL SURSIL AL VIETII *

Eugen Jbeleanu

Ca participant la o conferință internațională împotriva bombelor A și H, ținută la Tokio în anul 1956, poetul Eugen Jbeleanu a avut prilejul să ia contact direct cu urmările uneia dintre cele mai oribile crime comise pînă acum împotriva umanității. Cunoașterea directă a urmărilor cutremurătoare ale bombardamentului atomic asupra Hiroshimei, ordonat de comandamentul american, întîlnirea poetului cu victimele supraviețuitoare ale acestui asasinat în masă întîmplat acum 14 ani, dar peste care plutesc și astăzi aripile sumbre ale morții iminente, constituie punctul de plecare al amplei și puternice poem *Sursul Hiroshimei*. Punct de plecare numai, deoarece recenta creație a lui Eugen Jbeleanu nu se limitează numai la dezvățuirea ororilor iscate de dușmanii vieții. Prin poem răzbate mobilizator apelul la luptă împotriva tuturor acelor care ar mai vrea — repetabilă pe alte puncte ale globului — catastrofa Hiroshimei.

Fără a avea pretenția de a epuiza caracterizarea lirică a lui Eugen Jbeleanu, subliniem totuși o latură specifică a poeziei sale. Poetul ținde a-și comunica emoția cit mai discret, cit mai reținut. Surdinzarea vibrației lirice e permanent în grîja poetului. Eugen Jbeleanu e mai rar poet al confesiunilor directe, tumultuoase; de cele mai multe ori, sentimentul se filtrează cu precauție, strînut prin expresia aparent rece. Procedeu organic poetului nu-i sterilizează lirica; dimpotrivă, aceasta capătă o mare forță de sugestie. Cătrețul: „Nici lacrima n-o arunca în van, /ci fa din ea ce timpul face-n pesteri: /o stalactită necurmată-n creșteri, /un dinte — și îndreaptă-l spre dușman!” (1949) este semnificativ pentru producția lirică a poetului și poate servi ca motto în fruntea poemului *Sursul Hiroshimei*. Aici, durerea, indignarea și revolta poetului la vederea îngrozitoarelor efecte ale inumanelor acțiuni imperialiste traversează poemul, cu atît mai acut cu cit aceste reacții afective sînt mai dense, mai concentrate exprimate. Iar lacrima poetului la spectacolul dezlănt al locului atomizat răstrînge deopotrivă mînia acuzatoare, dar și speranța născută de zecile de milioane de oameni în triumful binele asupra răului, al *sursului* omenirii asupra forțelor distrugătoare ale imperialismului războinic...

Mesajul luminos al acestui

*) Eugen Jbeleanu: „Sursul Hiroshimei” — Ed. Tineretului.

poem de o deosebită intensitate dramatică, umanismul lui sînt susținute și transmise cu claritate de o măiestrită mînuire a mijloacelor artistice. Compoziția gradată a poemului, organicitatea imaginilor și metaforelor folosite, limpezimea expresiei poetice, fără zorzoane și afectări de circumstanță, sînt cîteva din calitățile *Sursului Hiroshimei*.

Poemul se deschide printr-o invocare emoționantă, în care se exprimă temerea și dorința poetului de a nu redeschide rănille și a nu adînci durerile: „Iertare pentru fiecare pas/ ce-atinge-o rană, rupe-o cicatrice... / Oh, aripi dă-mi, văzduhule de smalt, / să fiu ușor ca tine, să mă-nalț, / să nu ating cu pasul nici o rană, / să laie-aripe-mi cerul, îngerește...” Apoi urmează evocarea Hiroshimei la sfîrșitul zilei care a precedat bombardamentul; e o evocare învățată în poezia amară a unor existențe omenești trudind din zori pînă-n noapte, într-o muncă fără bucurii și orizont. Poemul continuă cu descrierea dramatică a somnului orașelor lumii, urmărind și în vis de spaimale războiului. „Se-norș gemînd în somn / și caufînd un adăpost mai bun / decît sub casa infernală-a cerului.” Ciclul *Visele orașului dezvățute*, în pregnantă imagine artistică, tristește destine omenești într-un oraș capitalist; doar în visele din timpul somnului oamenii mai speră în realizarea unor elementare dorințe cerute de condiția lor umană. Fiecare vis în parte e o bucată de antologie; să amintim doar *Visul omului-cal*. Cit de sfîșietoare în tragismul ei e implorarea omului care, asemenea calilor, cără după ei — istovit și umilit — rikșă: „Cai, frați ai mei... copite, cai... copite... / Sînt omul-cal, / sînt numai bățățuri, / fecce degot / e un inel cu-o piatră de granit... / Luați-mă-ntr-o noi / și-adăpostii mă în grajdui voștri / alături de scurturele crupelor lucicase.” Vin, pe urmă, *Zorile nebănuțel tragedii*. În acest timp, *Calății* (titlul unui fragment al poemului), din care a fost alungată orice leărire de omenească, așteaptă înfiorător de calm ora dezlănturii catastrofelor pe care au pregătii-o. Bombardamentul întuneacă pentru un moment soarele și preface în cenușă ațteea ființe omenești. În ciclul *Vocile*, poetul dă glas, rînd pe rînd, deznădeții și durerii supraviețuitorilor, mîniei și revoltei celor răo de mitocane de japozezi. *Glasul muncitorului*, unul din captivetele finale, reface speranța celor deznădăjduți. *Glasul* afirmă și dinamizează lupta pentru apărarea vieții, a păcii: „Iau singele nevinovat, nu-l las / pămîntul să mi-l soarbă, / și fac din el o oaste / de steaguri și le fiștii / de-a pururi vii, pe lume”.

Viața atobiruitoare își răspîndește *sursul* ei peste moarte; icidea aceasta, expusă în finalul poemului, exprimă încrederea oamenilor în realizarea supremului lor bun — pacea — și e, totodată, un avertisment la adresa acelor care mai cutează a amenința lumea cu spectrul războiului, al morții.

Sursul Hiroshimei e, fără îndoială, o izbîndă a liricii lui Eugen Jbeleanu, dar și un succes al poeziei militante pentru progresul și pacea omenirii.

Traian STOICA

O picătură de cerneală

VERSURI ALE

POETELOR LUMII

de Veronica PORUMBACU

Cîteva gînduri pe marginea traducerilor la care lucrez în fiecare zi... Traduceri? Eroare! Antologia liricii feminine este, de fapt, o autoexprimare. Nu fiindcă aș denatura cu o totă versurile poetelor lumii, dar fiindcă în ele mă regăsesc eu însămi. De altfel, așa am și pornit-o. La început au fost cîteva nume... Magda Isanos, cu steaua atît de timpuriu căzătoare, Louise Labbé, cu sunetul lacrimilor de foc, mexicana soră Juana de la Cruz, cu comunicativele ei refrene de dragoste, și Lesca Ukrainka, ce-și afirmă și striga în măcinarea trupului, viața, speranța... Nume izolate, flăcări în cele patru vînturi, la a căror lumină mă cunoșteam mai bine. Așa am pornit la drum: cîteva femei, înainte de a fi poete, cu amare bucurii și dulci griji omenești, cu iubiri împărtășite sau fără răspuns, cu dragoste maternă pentru propriii copii, ca și pentru univers. Și pe drum, în peregrinarea în timpul istoriei și în spațiul atlasului, mi se alăturau alte și alte surori, descopeream prietene în albele nopți polare, în explozia de culori a Antipolilor, cu veacuri în urmă în umbra delicatelor boschete japoneze, în filele atît de umane — încărcate de experiența de viață și de luptă pentru viitorul fericii al nostru, al tuturor — ale femeilor Marii Revoluții... Și ajunsă către capătul călătoriei, știu că nu mi-am putut opri corabia în toate porturile, nici îmbarca de oriunde pasager pe bord. Să fi strîns în copertele acestei culegeri, în care am adunat și tălmăcit ani de-a rîndul cele mai mari poezii scrise de femei, versurile tuturor poetelor lumii și durerile, care ne-am născut pentru dragoste și o înveșnicim prin maternitate, care aducem în chinuri viața și vrem s-o ferim de moarte, de războaie, de arme ucigăse, care împărțim greul, ca și ușorul, cu cei ce ne sînt dragi.

Da, înainte de toate, antologia are un mesaj etic...

Ing. Liviu Moraru: „Sînt sigur că folosind oțel-carbon, în loc de fontă, la confecționarea vaselor pentru tratamentul termic, le dublăm termenul de utilizare”.

Mecanicul Radu Dumitru: „Reducînd cu 10% consumul de tablă, s-ar putea realiza la fiecare mașină o economie de 150 de kilograme metal”.

Maistrul Eugen Naghy: „Adaug că prin înlocuirea vaselor de fontă cu vase de oțel-carbon pentru tratamentul termic, s-ar realiza anual o economie de 25.000 kg metal”.

„25 TONE DINTR-UN CONDEI...”

Inginerul Liviu Moraru, metalurg-șef al turnătoriei, și maistrul Eugen Naghy, șeful sectorului, au un palmares bogat de inovații și raționalizări. S-ar putea spune chiar că, grație ideilor bune pe care le-au dat, uzina a înregistrat o serie de importante economii. Ultima lor sugestie necesită o atenție deosebită. E vorba de o propunere care „dintr-un condei” poate aduce anual o economie de circa 25.000 kg metal.

Prezentarea propunerii trebuie să înceapă vorbind despre niște vase din fontă, fiindcă vasele acestea, care după înfățișare par niște enorme amfore, au un rost important: în ele își fac „tratamentul termic” diferite piese proaspăt turnate. „Tratamentul” are loc în cuptoare, acolo unde vasele, împreună cu piesele dintr-insele, primesc dogoarea unei temperaturi ce trece de 1.000 de grade.

Pînă acum toate sînt bune. Este însă ceva care nu-i în regulă, dacă putem spune așa: vasele acestea, făcute din fontă albă, după opt pînă la zece incursiuni în cuptor, încep să crape. Devin deci inutilizabile. Urmarea: într-un an se ajunge la necesitatea unui număr de 64 de asemenea vase, fiecare din ele cîntărind între 800-900 kg.

„Să le confecționăm dintr-un alt metal, care să le confere o viață mai lungă!” — și-au spus inginerul Moraru și maistrul Naghy. Și au găsit materialul: oțelul-carbon obișnuit. Cu asentimentul conducerii, experiența a fost făcută. Primele vase confecționate din oțel-carbon rezistă un timp dublu față de cele din fontă, la o temperatură de 1.000 grade. Concluzia: aplicîndu-se propunerea, într-un an nu vor mai fi necesare 64 de vase, ci numai 32. Economia? Cel puțin 25 tone de metal!

Aflînd noutatea, am o rezervă: — Știu că oțelul este mai scump decît fonta. Atunci? Nu se ridică prețul de cost al vaselor?

— Nu! — mi-au răspuns inovatorii. Oțelul îl vom elabora chiar aici în uzină, în cuptorul rotativ. Prețul lui va fi cît cel al fontei.

ȘI NOI NE-AM GÎNDIT LA ECONOMII

Expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, făcută la plinara C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958, în care se oglindesc marile perspective ale dezvoltării economiei noastre naționale în anul ce a început, a găsit o caldă aprobare în rîndurile oamenilor muncii din fabrici și uzine. Cu același viu interes și entuziasm a fost primit planul de dezvoltare economică pe 1959 și de către muncitorii, inginerii și tehnicienii uzinelor metalurgice „Unirea” din Cluj.

Am vizitat uzina în aceste zile, cînd oamenii muncii de aici, în plin avînt, au pornit la realizarea sarcinilor ce le stau în față. Printre aceste sarcini este și aceea de a lupta pentru economisirea a cît mai mult metal. A principalei materii prime cu care se construiesc aici mașini pentru industria textilă și mașini utilitare. Gîndindu-se la economii, chibzînd asupra acestei probleme, mulți muncitori, tehnicieni și ingineri au dat în ultima vreme, în această privință, idei interesante, propuneri prețioase, dintre care vă prezentăm cîteva.

RĂȘINA-I „TARE CA OȚELUL”

Dublul profil al uzinelor „Unirea” face ca în unele sectoare să se fabrice mașini textile pentru filaturi — de la cele de răsucit, pînă la uriașele triplecarde, aduse altădată de peste hotare — iar în alte sectoare să se construiască niște produse cu totul deosebite de primele. E vorba de: automăturători, autogunoiere, autocisterne etc. Adică, mașini pentru salubritatea publică, care erau importate pînă nu demult.

Și la construirea acestor „autoutilitare” — cum li se zice în general — se poate face economie de metal.

Înainte de a vă prezenta propunerea pe care am aflat-o, e necesară o scurtă lămurire: mașinile pe care le vedeți măturînd automat străzile marilor noastre orașe nu-s alt decît de simple precum par. Sub carcasa lor „se ascund” o serie de complicate mecanisme. Printre aceste mecanisme sînt zeci de lagăre, mai mici sau mai mari — din bronz, din oțel, sau din fontă. Toate acestea se fabrică într-o secție a uzinei.

Ei bine, am aflat, auzînd propunerea, că anumite lagăre din acest mare angrenaj s-ar putea fabrica și din altă materie primă decît din bronz, oțel sau din fontă. Dintr-un material care

nici măcar nu-i metal. Dar care are duritatea acestuia.

Să dăm însă cuvîntul autorului ideii, inginerul Gh. Bălan.

— M-am gîndit — ne-a spus el — la masele rășinoase. Această materie primă are duritatea oțelului și poate fi prelucrată la strung.

— Care ar fi avantajele înlocuirii metalului cu mase rășinoase? Care ar fi economiile? — l-am întrebat pe inginer.

— Piesele din mase rășinoase ar dura aproximativ de 3-5 ori mai mult decît cele din metal. În ce privește economia, aflați că masa rășinoasă e de zece ori mai ieftină. Și încă ceva — adaugă inginerul — după un calcul aproximativ pe care l-am făcut, la zece mașini automăturători pe care le fabricăm, ne-ar putea rămîne, prin schimbarea materialului anumitor lagăre, aproape o tonă de metal.

ZECE LA SUTĂ MAI PUȚINĂ TABLĂ

Tot în sectorul „autoutilitarelor”, mecanicul Radu Dumitru are o propunere interesantă. El a socotit că s-ar putea face o reducere de zece la sută din consumul de tablă care se investește în cisterna propriu-zisă a autocisternelor. Reducerea consumului cu 10% înseamnă 150 de kilogra-

me de tablă economisită la fiecare mașină (deci 7.500 kg tablă economisită la fiecare lot de 50 de mașini).

Dar ce trebuie făcut pentru economisirea acestei cantități? Propunerea se adresează proiectării. Ea privește modificarea, prin re-proiectare, a două elemente. Unul: să se elimine placa de tablă care susține cisterna pe șasiul mașinii, înlocuindu-se cu niște console pe care cazanul s-ar sprijini tot atît de bine. Celălalt: desființarea cîte unui perete al celor două lăzi laterale — și ele tot din tablă — care sînt fixate de cisternă (și anume a pereților care se mărginesc direct cu cazanul).

— Tabla cazanului poate ține perfect loc și de pereți pentru cutii; nu mai e deci nevoie și de altă tablă... — susține mecanicul.

Inginerul șef al sectorului e de aceeași părere cu Radu Dumitru. Ce spun inginerii proiectanți?

Bazil SURU

Fotografiile autorului

Ing. Gh. Bălan: „Chiar aici, în acest colț al „automăturătorii”, sînt o serie de lagăre care ar putea fi fabricate din mase rășinoase, în loc de metal”.

Vorba lui Pandele

— schiță —

de I. AVIAN

Ilustrație de Tia PELTZ

Mindrăse mai înaltă cooperativa noastră! Tot ce-ți poțeste inimă găsești aici. Basmale și material de rochii să-i cumpere soțul nevestii de ziua ei, cravate și biciclete să-i cumpere nevasta soțului de ziua lui. Bomboane și cărți poștale ilustrate, să cumpere amândoi de onomastica socrilor, mă rog, onomastici să fie, că marfă este berechet. Și, ce să vă spun, marfa e bună, numai gestionarul este prost. Adică, la drept vorbind, nu mai este de loc. Cînd a fost Pandele gestionar, a luat cît a putut de la cooperativa și, acum o lună, a luat cît a putut de la tribunalul...

Doi ani a fost gestionar și, în aști doi ani, a adunat cît în zece, dar și pentru zece, că pînă la sfîrșit tot l-au prins oamenii cu mița-n sac. Și ce-i mai grav, e că nu a fost prins numai cu mița-n sac, ci și cu făina-n sac, cu sarea-n sac, cu zahărul-n sac. Mă rog: avea omul saci pe lingă casă și nu voia să-i lase nefolosiți.

Și cînd te uitai la el, jurai că-i cîntea în carne și oase. Îți vorbea frumos, îți zîmbea, îți strîngea o mînă și te fura cu amîndouă.

— Nene Pandele, am nevoie de o pereche de pantofi extra.

Se apleca mîeros și-ți șoptea la ureche:

— Cît dai?...

— Cît să dau? Cît scrie pe ei! Atît e prețului...

— Stai frate, dar în prețu asta e cuprins numai cîștigul fabricii! Cu cîști-

gul meu cum rămîne?... Nu știi vorba din folclor: ne dați, ori nu ne dați?...

Anul trecut intru la cooperativa să-mi cumpăr palton. Mă uit eu la palton, se uită Pandele la mine, mă uit eu la el, se uită el la palton, și zice:

— Îți place paltonul?

— Îmi place, nea Pandele.

— Te cred. Are o căpușeală grozavă. Ce stofă! Ce croială! Ia pune mîna în buzunar...

Iau paltonul, încerc stoffa între degete și bag mîna în buzunar, așa cum mi-a spus el. Sare Pandele:

— Ce faci, nene?... Nu în buzunarul paltonului; și-am spus să bagi mîna în buzunarul dumatăle. Hai, hai mai repede, scoate...

— Ce să scot? — mă mir eu. Că doar n-am nevoie de nimic?!

— Păi n-ai dumneata nevoie, da' am eu... Paltonul ăsta nu și-l dau fără 100 de lei...

— Merită 100 de lei — zic eu. E gros. Ține cald și la minus 30 de grade!...

— Păi eu ce-ți vorbesc? Revine 3 lei și 30 de bani gradul. Suta asta e ciubucul meu. Îmbracă-l sănătos, să-l înnoiești de Anul Nou și, vorba colindului: ne dați, ori nu ne dați?...

M-am sfătuit cu cîțiva cooperatori, fiindcă și ei l-au cam mirosit pe Pandele. Unii l-au mirosit a ulei, cînd îl sustrăgea prin ușa din spatele cooperativei, alții l-au mirosit a perlon pe sub teighea, alții l-au mirosit cu lipsă la cîntar și, într-o bună zi, fiindcă am sesizat noi, controlul l-a mirosit cu o

lipsă de bani în gestiune. Confundase omul gestiunea cooperativei cu gestiunea personală.

A fost luat de scurt: — Pe ce-ai cheltuit banii?

A recunoscut el: — Pe chefuri, pe băuturi, fiindcă, vedeți dumneavoastră, eu sînt om simțit și nu puteam să-mi las prietenii netratați; mi-am cumpărat radio, mobilă, bicicletă, cîteva rînduri de haine, mă rog, bunuri de larg consum produse de stat, fiindcă eu nu încurajez sectorul particular...

Singurul sector particular pe care-l încuraja au fost buzunarele sale.

Dar să vezi năzdrăvanul: hainele pe care le purta și le comandase probabil la un croitor nepriceput, căci îi confecționase meșterul niște buzunare fără fund... Se dovedise Pandele ăsta un scamator de soi, mai teribil decît cei de la circuire: în doi timpi și trei mișcări transforma mărfurile în bani, banii în chefuri, chefurile în petreceri și mese întinse care țineau pînă nu se mai ținea el pe picioare:

— Să mai vină o damigeană cu Cohnari!... Așa, bravo!... Să mai vină lăutarii! Așa, zi-i înainte!... — Să mai vină controlul! Așa, bravo, zi-i înainte — au spus cooperatorii!...

E drept, controlul n-a venit nici cu damigene și nici cu lăutari. A venit cu... revizori contabili. S-au întins și revizorii la masă, dar în locul damigenelor au scos registre și au început să verifice. Și au ieșit furturile la iveală ca untdelemnul deasupra apei. După untdelemn au ieșit deasupra apei și zahărul, și bicicleta, și radioul, și mobilă. Pe măsură ce se constatau matrișturile negru pe alb, Pandele se făcea negru pe negru. Se dovedise limpede meteahna lui: se ocupa mai puțin de cooperativă și mai mult de teighea. Și nu atît de teighea, cît mai ales de ce se afla în ea.

— Cum se poate?! — se minuna Pandele, văzîndu-se încolțit. Proverbul spune că „banul nu are miros” și uite că pe mine, totuși, m-au mirosit!...

Și iată cum i s-au găsit lui Pandele niște lipsuri în casă și niște plusuri acasă.

— Măi tovarăși — a încercat el să iasă basma curată — păi „lipsurile” cu „plusurile” se compensează și dă exact cît trebuie!...

Și într-adevăr a dat cît trebuie: zece ani... Atît a dat tribunalul.

Cinești din unsprezece țări ale lumii s-au întrînit, cu puțină vreme în urmă, la Sinaia, pentru a participa la cea de-a doua conferință a cinematografiilor din țările socialiste. Zile întregi, valoroși reprezentanți ai artei cinematografice mondiale, actuale au dezbătut probleme majore, legate de dramaturgia filmelor socialiste contemporane și de ridicarea valorii ideologice, artistice și tehnice a producției cinematografice. Menită a contribui la mersul înainte al filmului din țările socialiste, conferința a avut — prin vizionările de filme și discuțiile purtate în jurul lor — un caracter de lucru — un caracter de lucru. Publicăm alături două scurte interviuri luate cunoscuților cinești Ian Frid (U.R.S.S.) și Eduard Hoffman (R.Cehoslovacă).

Soborul cineștilor din țările socialiste

Vreau să cunosc și să îndrăgesc țara dumneavoastră!

Voi, cu privirea arzînd sub sprîncenele negre și părul nins, regizorul Ian Frid pare că vrea să dezmință, prin aspectul său meridional, că vine din încețosatul Leningrad.

— Poate că temperamentul meu mă va ajuta să mă adaptez mai curînd realităților din țara dumneavoastră. Știi doar că trebuie să învăț în scurt timp să simt ca un român: filmul Tudor din Vladimiri, care urmează a fi realizat în anul 1959 după scenariul scriitorului Mihnea Gheorghiu, nu poate fi dus la bun sfîrșit decît de un om care cunoaște și iubeste tot ce e legat de viață, istoria și izbinzile poporului român. Acordul pentru această coproducție a studiourilor dumneavoastră cu studioul „Lenfilm” s-a perfectat mai demult și am luat cunoștință încă de la Leningrad de conținutul scenariului. Acum ne așteaptă trei lucruri: documentare, documentare și iar documentare! Intenționăm să străbatem întreaga țară pe urmele armatei Eteriei și ale pandurilor lui Tudor. Va fi un bun prilej pentru mine de a cunoaște și îndrăgi România și oamenii ei.

— Acțiunea filmului se petrece numai pe teritoriul Principatelor Române?

— Nu. O parte a acțiunii se desfășoară în Rusia, iar alta la Viena. Vom înfățișa probabil Congresul de la Viena, cu toate personalitățile de seamă ale vremii: țarul, Metternich etc. O încercare deosebit de grea — după cum bănuim — dar pe care îmi propun s-o rezolv cu o ușoară nuanță satirică.

E o culoare ce nu lipsește de pe paleta aceluia care a realizat cu atîta sevă neuitata ecranizare a piesei lui Shakespeare „A douăsprezecea noapte”. Sîntem încredințați că ei își va însuși curînd și pe cele necesare pentru a da viață în film legendarei figuri a lui Tudor.

Pentru toate categoriile de spectatori

Eduard Hoffman, directorul studiourilor „Barrandov” de lângă Praga, nu este „de meserie” director. Interlocutorul

nostru e mai înalt de toate un reputat regizor de film și autorul a numeroase desene animate, printre care răsunătorul succes *Lăcerea lumii*. De aceea primele întrebări s-au referit la planurile sale personale de creație.

— Paralel cu munca de îndrumare a producției studiourilor „Barrandov”, lucrez la trei filme desenate. Într-o fază mai avansată se află *Un basm cu căței* — o poveste „despre căței”, dar nu lipsită de semnificație pentru publicul „uman” de orice vîrstă. Un alt film, adresat de data aceasta exclusiv adulților, e intitulat *Am 12 țapi* și descrie necazurile unei fetițe neglijate de părinți. Al treilea, destinat celor mai mici spectatori, se înscrie în seria *Aventurile Cînelui și Pisicii* și e inspirat după desenele lui Josef Čapek. Preocuparea pentru varietate e de altfel, alături de orientarea spre problemele actualității, unul din cele mai frappante aspecte ale producției cinematografice din Cehoslovacia. În cadrul tematicii contemporane este loc pentru o nesfîrșită gamă de genuri și stiluri, capabile să satisfacă preferințele tuturor categoriilor de spectatori. Tema salvării tineretului de urmările influenței nefaste a vechii mentalități poate fi tratată, de pildă, fie sub forma unei drame psihologice, cum e *Fuga din umbră*, fie sub aceea a unui „western” cu conținut socialist, ca *Moartea în șa*. Sau, mai departe, același proces de clarificare a conștiinței individului ce se rupe de trecut pentru a adera la noua societate poate sta la baza unor filme total deosebite ca factură, cum sînt *Batalionul negru*, tragedia unui tînăr ceh angajat în Legiunea Străină în timpul războiului din Vietnam, și *Celălăteanul Brych*, ce descrie frămîntările unui intelectual ceh din zilele noastre.

And ROMAN

Cuvinte încrucisate

PUȚINĂ GRAMATICĂ

ORIZONTAL: 1) Complement pentru... diferite împrejurări. 2) Conjunție coordonatoare disjunctivă — Substantiv în loc de varietate — Prepoziție care introduce complementul sau atributul — Instrument de suflat. 3) Verb lipsit de politețe, conjugat numai la imperativ — Cunoscut lingvist român, autorul unei „Gramatici a limbii române” (2 cuv.) 4) Substantiv pentru flecări în limbajul eroilor lui I. L. Caragiale — Argint în ortografierea chimiștilor. 5) Prefix care înlocuiește prepoziția „sub” — Diftong — Se cere de cele mai multe ori în gen, număr și caz. 6) Noroiul din „Balada unui greier mic” de G. Topirceanu — Prepoziție care introduce complementul în acuzativ — În orice regulă — Conjunție coordonatoare care poate fi copulativă, adversativă sau conclusivă. 7) Dan Dumitrescu — Broasca din baltă și broasca din ușă. 8) Însă — Neprecisă — Teș! — Erată la mijloc. 9) Îsemnări scrise, referitoare la anumite chestiuni — Diminutiv feminin — Plajă în golful Florida. 10) Fără formă (fem. pl.) — Prefix pentru doi — Bec! 11) Obiectul de studiu

al lingviștilor — Parte a foneticii care se ocupă cu studiul regulilor de pronunțare corectă a cuvintelor.

VERTICAL: 1) Mod care exprimă acțiunea ca dorită sau eventuală. 2) Interjecție — Literă grecească — Tigani. 3) Eri! — Totalitatea principalelor cuvinte care constituie principalul în vocabular — Volum. 4) Diftong — Parte de vorbire neflexibilă, care determină un verb sau un adjectiv. 5) Adjectiv la... ușă (pl.) — Notă muzicală. 6) Parte a gramaticii care se ocupă cu studiul părților vorbirii și al flexiunii lor. 7) Mineral folosit de zugrăvi și de tăbăcari — Interjecție turcească în poezia populară românească. 8) Interjecție care exprimă entuziasm — Prescurtare gramaticală. 9) Ungături cu același virf și o latură comună — Subit! 10) Cuvânt nou imprumutat sau creat într-o limbă. 11) „Nervum...” — Se cam încurcă și la gramatică, atunci când nu cunoști regulile. 12) Indicativ abreviat — Este imperfect. 13) Interjecție admirativă la superlativ — În compunerea ambigenului. 14) Știința care include studiul gramaticii.

După zeci de mii de ani, colții mamutului au ajuns pe mâna unui... „dentist”: restauratorul Carpuș, de la muzeul din Constanța.

Mamuți și rinoceri la... Medgidia

Bătrina Dobroge a oferit recent o nouă surpriză oamenilor de știință care se ocupă cu aducerea la lumină a rămășițelor vieții preistorice. Printr-o întâmplare, aceștia iau acum contact cu bogate urme din paleolitic, putând studia fosilele unor animale care au trăit pe pământul nostru cu vreo sută de mii de ani în urmă. Căci printr-o recentă descoperire se poate spune azi cu certitudine că în ținutul dintre Dunăre și mare, mai exact pe lângă Medgidia și Constanța, rățeau în toată libertatea, în urmă cu zeci de mii de ani, turme de rinoceri uriași, mamuți, zimbri și, în special, de cai sălbatici de stepă.

Dar s-o luăm de la început: din clipa când sapa unui muncitor de la fabrica de cărămizi din Poarta Albă (raionul Medgidia) s-a oprit în fildesul unui uriaș colț de mamut, aflat la o adâncime de 12 metri. Săpăturile în pământul lutos au fost oprite imediat, iar locul muncitorilor l-a luat, peste foarte scurt timp, o echipă de cercetători de la muzeul regional din Constanța, în frunte cu muzeograful principal Alexandru Popea.

Surpriza a fost într-adevăr uriașă: de sub îngrămădirea de pământ au ieșit la iveală doi colți enormi de mamut, perfect păstrați, fiecare din ei având o lungime de peste trei metri. Aceștia sînt primii colți de mamut găsiți întregi în această parte a lumii.

Cercetările au continuat. Săpăturile organizate de muzeul din Constanța, cu sprijinul oamenilor de știință veniți din București, au făcut să iasă la iveală și oase masive de mamut, de rinocer, de zimbri și de cai sălbatici.

Descoperirea de mai sus nu-i singura care dovedește că în ținutul Dobrogei de azi au mișunat, cu zeci de mii de ani în urmă, cele mai variate specii de animale preistorice. Tot recent, speologii au descoperit urme foarte bogate în peșterile Adam, lângă Tîrgușor (Pozarlia), și Gura Dobrogei. Astfel s-a aflat că pe aici au trăit leul, leopardul și hiena. În ce privește perioada glaciară, ea a lăsat fosile de ren și de vulpe polară.

Dar oare a existat și omul în vremurile când prin ținutul dintre Dunăre și mare se mișcau în libertate turmele de rinoceri, de mamuți uriași, de lei sau de alte fiare? Se presupune că da.

O dată cu ultimele descoperiri de la Poarta Albă, s-a mai găsit ceva: primele nuclee de cremene lucrată. Adică primele arme cu care omul a luptat împotriva animalelor sălbatice.

Se presupune chiar că urmele de oase găsite la Poarta Albă ar constitui un depozit de animale ucise de omul din paleolitic timpuriu. Acestei bănuiele i-a urmat însă o întrebare: ce caută acest depozit uriaș de oase, la o adâncime de 12 metri?

Primele cercetări și topografia par a da răspunsul: poziția locului unde s-a făcut descoperirea de la Poarta Albă marchează urmele unei văi în care, cu 50.000-100.000 de ani în urmă, a curs o apă. O apă peste al cărei vad s-a prăbușit pământul, făcînd-o să dispară.

Dacă săpăturile au fost întreprinse temporar, din cauza iernii, în schimb cercetările asupra pieșelor descoperite continuă cu febrilitate. La Constanța, o încăpere a muzeului a devenit un adevărat laborator în care sînt spălate și tratate oasele găsite.

O atenție deosebită se dă uriașilor colți de mamut. Tratamentul lor, de care se ocupă restauratorul șef Carpuș, comportă o grijă specială, căci de pe suprafața lor trebuie înlăturată o crustă de calcar care s-a așezat de-a lungul mileniilor peste prețiosul fildes. Operația aceasta, precum și un tratament suplimentar al colților, vor dura două-trei luni. Dar ele sînt absolut necesare. Fără tratamentul respectiv, în contact cu aerul, fildesul s-ar descompune.

Iată dar cum, peste cîteva luni, într-o nouă secție a muzeului din Constanța vizitatorii vor putea admira colții din fildes ai unui uriaș mamut, precum și fosilele altor animale care au trăit, cu zeci de mii de ani în urmă, prin partea locului.

F. U.

Rectificare

Dintr-o greșeală tehnică, pagina de caricaturi „Felicități de Anul Nou” din numărul trecut a apărut nesemnăată.

Desenele aparțin caricaturistului Rik AUERBACH.

Facem cuvenita rectificare.

1	C	I	R	C	U	M	S	T	A	N	T	I	A	L	
2	I	A	R		F	E	L		D	E		N	A	I	
3	F	A										D			
4													A	G	
5					A			A	C	O	R	D			
6	H	U	M	A		P	E					D	D		
7		D	D			O	M	O	N	I	M	E			
8	C	R							T	S		R	A	T	
9	N	O	T	E		I	A								
10		M						B	I				B	C	
11	L	I	M	B	A			F	O	N	E	T	I	C	A

Note

CEVA DESPRE PAI ȘI BÎRNĂ

Cum îi șade bine unui „săptămînal de cultură”, *Tribuna* din Cluj publică în fiecare săptămîină o pagină de „Însemnări” care se vor și polemice. „Clienții” acestei rubrici sînt adesea căutați cu luminarea și, dacă ei nu creează de bunăvoie probleme, atunci acestea se inventează. Prin acest sistem a intrat și *Flacăra* în unul din recentele numere ale revistei clujene (20 decembrie).

E vorba de nota „De gustibus...” semnată D. Ghișe, în care sîntem „criticați” pentru că în nr. 49 din 6 decembrie, publicînd o pagină de poezii de Cicerone Theodorescu, le-am ilustrat cu fotografii.

Pre cîte știm, obiceiul de a ilustra versuri prin imagini grafice nu a fost inventat de *Flacăra*. Dovadă, dacă vreți, același număr din *Tribuna*, unde în pagina 5 poezia „Toamna” de Petre Bucșa este ilustrată printr-un — hai să-i zicem! — desen (care se potrivește ca nuca-n perete: în mijlocul unei poezii în care e vorba de frumusețea toamnei pe meleagurile țării noastre, apare — grafic reprezentată — o scîlbăială ce ar închipui o față care culege notele muzicale agățate de strunele unei barpe ca păstăile de mazăre pe un vref. În fine — vorba polemistului de la *Tribuna*: „De gustibus...”!) Deel, versurile pot inspira și artiști ce minuiesc alte mijloace decît cele ale cuvîntului. Și dacă aci avem de-a face cu o axiomă, ne întrebăm: numai pictorii și desenatorii, ori numai muzicienii au dreptul să se lase inspirați de o poezie, pentru a o transpune apoi în picturile, desenele ori muzica lor? Oare artiștilor fotografi le este interzis acest lucru?

Tribuna nu precizează — dar ne lăsa să înțelegem că în această direcție s-a pus o interdicție. În același timp, însă, *Tribuna* folosește tunul de calibr mare pentru a demonstra „lipsa de gust”

care ar domina în ilustrațiile incriminate. Cum ni se pare că aici e o poveste care amintește de un proverb cu un pai și o bîrnă, am vrea să-i întrebăm pe redactorii *Tribunei* ce părere au despre „gustul” cu care este ilustrată însăși pagina în care noi sîntem „criticați”. Într-o notă în care se polemizează cu criticul literar Ov. S. Crohmălniceanu pe niște foarte serioase probleme de literatură, se bagă — netam-nesam — două ilustrații. În una, un brad bolnav, cu cetina lipsă, se proiectează pe un cer alb, în mijlocul căruia se află o lună amarită, care nu s-ar fi văzut de loc, dacă grașianul n-ar fi avut buna inspirație s-o plaseze pe o pată de tuș negru, care, probabil, vrea să simbolizeze întregul cer întunecat, de noapte... Celălalt „desen” reprezintă un copac, cîteva tufe și un nor buclat pe cer. Dar care e legătura dintre aceste desene și textul în mijlocul căruia au apărut — e imposibil de aflat, oricîtă bunăvoință ai avea. (E, probabil, o chestiune de gust, de mult rafinement... cultural!) Tot atît de potrivit e și desenul-portret al unui individ nebrăbierit și cu urechi... ondulate, apărut în mijlocul unei note în care e vorba de o carte pe temă sportivă. Dar cea mai „grozavă” dintre ilustrații e cea cu care se încheie rubrica. După ultima semnătură, în spațiul rămas liber datorită — probabil — epuizării stocului de spirit polemic, apare un individ cu un cap triunghiular, sezînd pe o bancă. Omul ține mîinile încrucisate pe piept a neputință și pare a zice cu toată sinceritatea: „Atîta putem, atîta facem!” În timp ce alături, pe un ram, un soi de pitigoi pare a cîrpi îngîmfat: „Noi nu sîntem revistă literar-artistică! Noi sîntem săptămînal de cultură!”... Ceea ce, se pare, explică totul.

V. OCNEANU

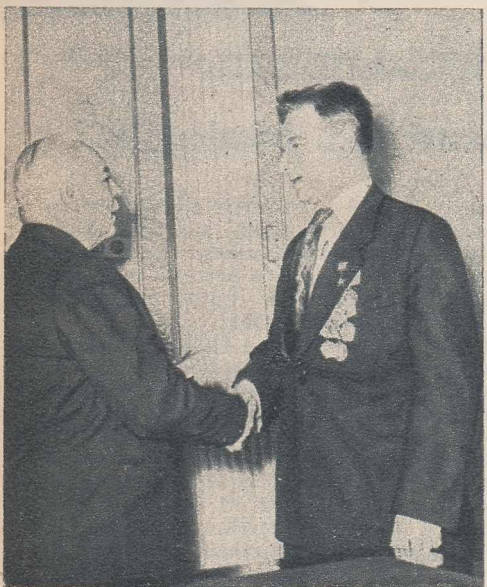

← Celebrul cântăreț de culoare din S.U.A. Harry Belafonte, re-tors la New York după un turneu de concerte în străin-tate, nu găsește casă. Motivul? Dis-criminarea rasială. În fotografie: Bela-fonte și copilul său.

fotocronica
FLACARII

Grevă a muncitorilor portuari din Genova (Italia). Greviștii luptă împotriva încercărilor patronilor de a reduce salariile și de a dizolva societățile de transport.

Academicianul Serghei Sobolev, unul dintre cei mai mari savanți sovietici în domeniul matematicii și al mecanicii, a fost distins cu „Ordinul Lenin”. În fotografie: K. E. Vorosilov, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., înmînînd „Ordinul Lenin” acade-micianului S. Sobolev.

—Sînt împotriva înarmării atomice”. Purtînd o placardă cu această inscripție, o studentă germană a cucerat ore în șir străzile principale din München (R.F.G.), fiind înconjurată de simpatizanții trecătorilor.

În urma unor observații efectuate la Observatorul astronomic din Crimea, savantul sovietic Kozîrev a ajuns la concluzia că în lună a avut loc recent o erupție vulcanică. El a obținut și fotografii spectroscopice ale craterului „Alfonsus” din lună. În fotografia de jos: dr. N. A. Kozîrev, făcînd cunoscute observațiile sale asupra lunii. În medallion: una din fotografiile suprafeței lunii.

AMERICANUL NELINIȘTIT
văzută de un deputat laburist britanic

Coroană de la Londra, de Gordon SCHÄFFER

Călătoria deputatului laburist englez Harold Davies în S.U.A. și Canada — unde a ținut o serie de conferințe — i-a prilejuit această constatarea, „pe viu”, că popoarele ambelor țări sînt dezorientate, ba chiar alarmate de „politica pe marginea prăpastiei” dusă de secretarul Departamentului de Stat al S.U.A., John Foster Dulles.

«Asupra americanilor — mi-a spus Davies — s-a exercitat un adevărat bombardament propagandistic și unul din tristele rezultate ale influenței nefaste a macchartismului este introducerea în rîndurile studenției a unor concepții denaturate despre lume.

Dar ar fi greșit să se tragă de aci concluzia că poporul american se complăce în această situație. Americanul, neliniștit de „războiul rece”, s-a săturat de discursurile războinice ale „bătrînilor” — cu și fără uniformă — despre pretinsa necesitate a apărării „lumii libere”. De pe țărmul mexican și pînă la New York și apoi în Canada, pretînîndi unde am luat cuvîntul la mitinguri, am putut auzi invariabilă întrebare: „Ce putem face, ca să înlăturăm primejdia războiului?” Poporul american și-a dat seama că se află în aceeași situație cu populația Angliei și a altor țări europene. Americanii știu că, în eventualitatea unui viitor război nuclear, sînt tot atât de vulnerabili ca și popoarele de pe continentul european.

Unii americani și-au pus speranța într-o schimbare a politicii S.U.A. o dată cu victoria partidului democrat. Alții, însă, știind că și liderii acestui partid sprijină războiul rece, încearcă să creeze un al treilea partid. Cînd vorbești însă cu acei care sînt activi în această luptă pentru crearea unui al treilea partid, îți dai seama că de iluzorie este democrația în S.U.A. Datorită complexității sistemului electoral, în unele state este de-a dreptul imposibil să fie ales candidatul unui al treilea partid și, chiar dacă se învinge acest obstacol, există destule mijloace de a-l face pe cel ales să nu exprime un punct de vedere contrar politicii duse de cele două partide „tradiționale”.

Totuși, opinia publică găsește căi să se afirme. La un miting în California, am luat cuvîntul împreună cu dr. Paulus, pentru a protesta împotriva primejdiei oasei politicii a lui Dulles în Extremul Orient și pentru a cere să se pună capăt experiențelor nucleare. Majoritatea ascultătorilor ne-au aprobat. În timpul sederii mele în S.U.A. au avut loc marșuri de protest la Washington, Minneapolis, New York și în alte orașe, împotriva continuării experiențelor cu arme nucleare.

Printre canadieni — continua mr. Davies — am găsit o opoziție foarte puternică față de pericolul atragerii țării lor în orbita politicii războinice a lui Dulles. În fața acestei stări de spirit generale, însuși guvernul conservator al Canadei se manifestă mai ferm împotriva politicii Washingtonului, ceea ce nu se prea poate spune despre guvernul britanic. Ziarele conservatoare din Canada îl critică cu vigoare pe Dulles pentru „evidența lui stupiditate”.

Alți printre oamenii de afaceri din America am găsit un foarte mare interes pentru posibilitățile acestor țări de a face comerț cu Uniunea Sovietică, China și democrațiile populare. Problema este foarte importantă, deoarece la Detroit am întîlnit muncitori calificați care n-aveau de lucru de un an de zile, iar fermierii trebuie să plătească chiria pentru depozitarea recoltelor pe care nu le pot vinde tocmai pentru că de ani de zile este interzis acest comerț atât de necesar pentru a salva economia. De aceea, oamenii de afaceri — sau cei puțin unii dintre ei — intenționează să nu țină seama de deosebiri ideologice, atunci cînd este vorba să-și vîndă mărfurile.

În cadrul emisiunilor de radio și televiziune la care am participat, unii reporteri au căutat să mă defăimeze pentru că am vizitat Uniunea Sovietică și China. Le-am spus: „Ce fel de ziaristi sînteți voi? De ce nu mergeți să vedeți cu proprii voștri ochi ceea ce se petrece acolo, așa cum am făcut eu? De ce nu aveți curajul să luptați împotriva guvernului dv., care vă împiedică să plecați acolo?”

Mai mult decît orice, un cuvînt a sfîșiat vîlul de dezinformări cu privire la realitățile din lumea socialismului. Acesta e cuvîntul „sputnik”.

În cadrul unui program la radio, am rostit o cuvîntare după care ascultătorii au telefonat întrebările. Programul a fost depășit cu două ore, datorită numărului imens de întrebări. Cele mai multe din ele — după întrebările despre bomba cu hidrogen — se refereau la țările socialiste.

Di. Davies s-a întors din călătoria sa cu convingerea fermă că zeci de milioane de americani, îngrijorați de actuala politică a S.U.A., doresc schimbarea actualii stări de lucruri în lume, încetarea „războiului rece” promovat cu atîta fierbințeală de Dulles.

«Bineînțeles — mi-a spus la sfîrșitul discuției noastre — forțele reacționare din S.U.A. mai sînt încă puternice; există mari interese legate de „războiul rece” în rîndul fabricanților de armament. Dar totodată există și acțiunea tot mai puternică a forțelor progresiste».

SIGNOR PEREGO SE COACE...

de V. SAVIN

Ilustrație de Rik AUERBACH

Intr-un ospiciu de alienați mintali, medicii au observat că, de la o vreme, bolnavii dintr-un pavilion în care nu se aflau nebuni furioși erau plini de răni, zgîrieturi, vînătăi, cucuie. La început, s-a bănuț că bolnavii s-ar fi maltratată unii pe alții. Fiind, însă, vorba de „nebuni pașnici”, ipoteza a căzut. Atunci s-a crezut că printre paznici s-ar fi strecurat o brută care maltratează bolnavii. Cercetările întreprinse n-au confirmat însă nici această presupunere. Fapt care a determinat organizarea unei adevărate supravegheri, ce a dus curînd la o interesantă descoperire: în orele cînd erau lăsați să se plimbe în grădină, bolnavii se urcau într-un pom, se agățau unul după altul pe cîte o creangă mai groasă, cu genunchii îndoiți și cu capul în jos, strigînd: „Sînt nucă de cocos! Sînt nucă de cocos!” Stăteau cît stăteau și, la un moment dat, strigau: „M-am copt!” După care își dădeau drumul cu capul în jos...

În toamna ce a trecut, la Roma a avut loc o conferință de presă convocată de un savant specialist în ale aeronauticii, pe nume Alberto Perego. Deși unele amănunte ale acestei conferințe de presă demonstrează că și dumnealui e un soi de nucă de cocos pe cale de a se coace, țin să precizez de la început că signor Perego este o persoană nu numai onorabilă, dar și oficială: domnia sa este directorul (real — nu imaginar!) al „Centrului de studii pentru aviația electromagnetică” din capitala Italiei. Iar o conferință de presă convocată de un asemenea om de știință nu a putut decît să suscite interesul gazetarilor. Și, într-adevăr, cei ce-au asistat la ea n-au avut ce regreta, deși inițial subiectul ei li s-a părut multora perimat.

Signor Perego și-a consacrat

spulbere această erezie. Farfuriile zburătoare — a arătat savantul italian — există și activează. Ele nu sînt altceva decît niște... nave cosmice trimise din Marte și din Venus, cu scopul de a face un oficiu de poliție interplanetară. Ce caută în acest caz pe pămînt? — vă veți întreba. Foarte simplu — ne lămurește signor Perego: ele vin pe frământatul nostru glob, pentru a împiedica „cele două blocuri terestre să arunce în aer planeta...”

După părerea specialistului italian în ale aviației electromagnetice, de la terminarea celui de-al doilea război mondial și pînă-n prezent s-au observat 50.000 de zboruri și 4.000 de aterizări ale acestor „farfurii zburătoare”. (Nu 4.001 sau 3.999 — ci exact, riguros marcate, 4.000!)

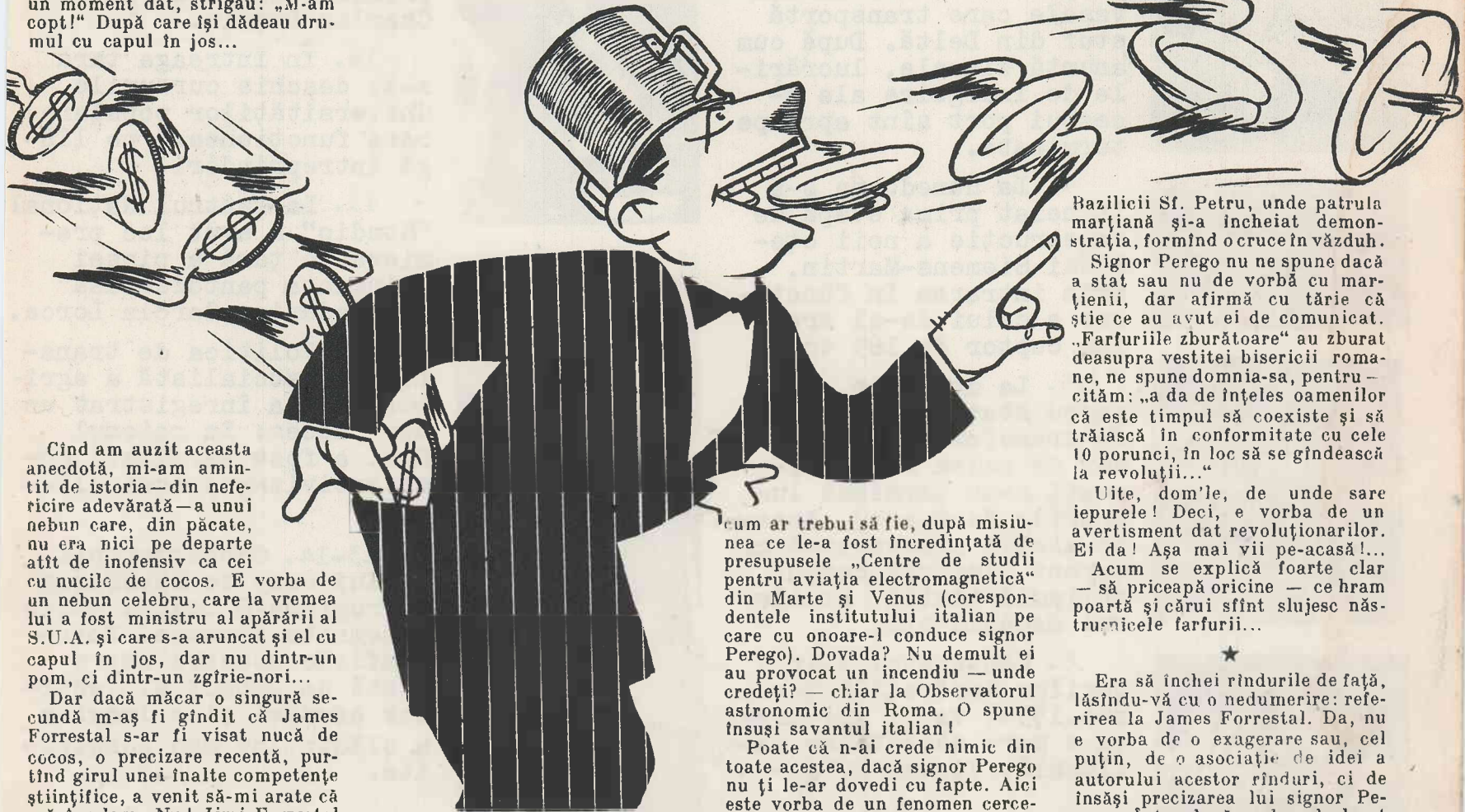
Polițiștii aceștia interplanetari nu sînt însă chiar așa de pașnici

marțienii (sau venusienii) le-au dat o însărcinare precisă: să „prezinte un raport conducătorilor lor”.

Dacă vă îndoiiți de adevărul acestor relatări, întrebați-l pe mister Dulles. Doar signor Perego a afirmat cu claritate că guvernele marilor puteri sînt la curent cu faptele, dar nu le aduc la cunoștință publică pentru... a nu provoca panică. (Cam greu de priceput care ar fi motivul panicii, din moment ce, după cum afirmă însuși signor Perego, misiunea cosmonauților de pe „farfuriile zburătoare” ar fi să provoace... pacea! Cel mult, dacă ar putea intra în panică ațîțătorii la război!)

Cum arată zburătorii de pe misterioasele farfurii, nu știm. Nici dacă au nas de tapir, cocoșă de dromader sau coadă de cimpanzeu. Ceea ce știm precis, însă, e faptul că ei sînt niște binecredincioși fii ai bisericii apostoличe. Catolici veritabili, care cred în purgatoriu și în toate celelalte dogme ale bisericii.

Mi se pare că vă văd zîmbind! Rău! Foarte rău! Mai ales, că nu e vorba aici de un simplu „crede și nu cerceta!”, ci de fapte. Fapte concrete! Verificate de însuși signor Perego. Dumnealui personal a observat zborul unei patrule de farfurii zburătoare. Vreți să știți și cînd? Vă dă data precisă: la 7 noiembrie 1954 (zi cam tristă pentru calendarul celor pe care-i reprezintă signor Perego). Vreți să știți și unde? La Roma. Și în ce punct al Romei? Sînteți serviți și cu aceasta: deasupra

Cînd am auzit această anecdotă, mi-am amintit de istoria — din nefericire adevărată — a unui nebun care, din păcate, nu era nici pe departe atît de inofensiv ca cei cu nucile de cocos. E vorba de un nebun celebru, care la vremea lui a fost ministru al apărării al S.U.A. și care s-a aruncat și el cu capul în jos, dar nu dintr-un pom, ci dintr-un zgîrie-nori...

Dar dacă măcar o singură secundă m-aș fi gîndit că James Forrestal s-ar fi visat nucă de cocos, o precizare recentă, purtînd girul unei înalte competențe științifice, a venit să-mi arate că mă înșelam. Nu! Jimi Forrestal nu a murit pentru că s-ar fi crezut nucă de cocos coaptă, ci pentru că s-a crezut... farfurie zburătoare. Sau cam așa ceva...

Nu, cititorule, să nu zîmbești. E vorba de lucruri foarte serioase. Să le precizăm.

declarațiile unei singure probleme: cea a „farfuriilor zburătoare”. Și dacă toată lumea consideră aceste „farfurii” un fel de basm cu cocoșul roșu, înhamat de multă vreme, iată că o înaltă autoritate științifică a venit să

cum ar trebui să fie, după misiunea ce le-a fost încredințată de presupusele „Centre de studii pentru aviația electromagnetică” din Marte și Venus (corespondentele institutului italian pe care cu onoare-l conduce signor Perego). Dovada? Nu demult ei au provocat un incendiu — unde credeți? — chiar la Observatorul astronomic din Roma. O spune însuși savantul italian!

Poate că n-ai crede nimic din toate acestea, dacă signor Perego nu ți le-ar dovedi cu fapte. Aici este vorba de un fenomen cercetat și bine precizat științificește: signor Perego arată că 22 de aviatori americani au fost nu demult obligați să aterizeze pe o „bază spațială” cu o suprafață de cîțiva kilometri pătrați; și că doar cîțiva dintre ei au fost retrimiși pe pămînt și aceasta pentru că

Bazilicii Sf. Petru, unde patrula marțiană și-a încheiat demonstrația, formînd o cruce în văzduh.

Signor Perego nu ne spune dacă a stat sau nu de vorbă cu marțienii, dar afirmă cu tărie că știe ce au avut ei de comunicat. „Farfuriile zburătoare” au zburat deasupra vestitei bisericii romane, ne spune domnia-sa, pentru — cităm: „a da de înțeles oamenilor că este timpul să coexiste și să trăiască în conformitate cu cele 10 porunci, în loc să se gîndească la revoluții...”

Uite, dom'le, de unde sare iepurele! Deci, e vorba de un avertisment dat revoluționarilor. Ei da! Așa mai vii pe-acasă!...

Acum se explică foarte clar — să priceapă oricine — ce hram poartă și cărui sfînt slujesc năstrucnicile farfuriilor...

★

Era să închei rîndurile de față, lăsîndu-vă cu o nedumerire: referirea la James Forrestal. Da, nu e vorba de o exagerare sau, cel puțin, de o asociație de idei a autorului acestor rînduri, ci de însăși precizarea lui signor Perego. Într-adevăr, el a declarat că moartea fostului ministru al apărării al S.U.A. a fost provocată de o „farfurie zburătoare”.

Încă o dovadă că signor Perego se dovedește a fi o foarte reușită nucă de cocos.

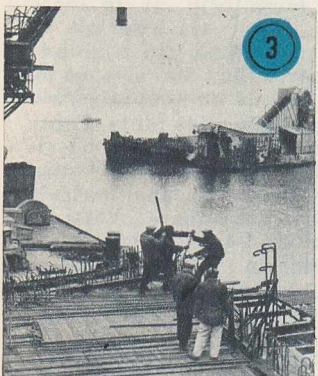
Și se coace. Da, da: se coace!..

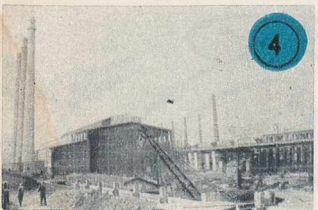
1. In ziua de 24 decembrie a.c. a avut loc Plenara a VI-a a C.C.al U.T.M., care a stabilit măsurile ce trebuie să fie luate de către organele și organizațiile U.T.M. în vederea mobilizării mai active a tineretului la îndeplinirea prevederilor planului de stat pe 1959.

2. Consiliul superior al școlilor, organ consultativ înființat anul acesta, și-a ținut lucrările în București. Consiliul are menirea de a stabili legături mai strânse între conducerea Ministerului Invățământului și Culturii și cadrele didactice.

3. Combinatul de la Chișcani va avea un port propriu unde vor ancora vasele care transportă stuf din Deltă. După cum anunță ziarele, lucrările de îndiguire ale acestui port sînt aproape terminate.

4. La Hunedoara s-a încheiat prima etapă de construcție a noii oțelării Siemens-Martin, prin intrarea în funcțiune a celui de-al treilea cuptor de 185 tone.

5. La două din cele patru stații electrice de transformare ale uzinei de relon din Săvinești s-au terminat lucrările de montaj. Aceste stații alimentează cu curent electric corpul poliamid-textil, atelierul mecanic etc.

6. Centenarul Unirii Țărilor Romîne (24 ianuarie 1959) va fi aniversat ca o mare sărbătoare națională. Vineri 27 de-

cembrie a avut loc constituirea Comitetului pentru sărbătorirea a loo de ani de la Unirea Țărilor Romîne.

7. In Capitală a avut loc premiera noului film românesc "Alo!...Ați greșit numărul". Filmul este realizat de regizorul Andrei Călărășu, după un scenariu de Simion Macovei

8. După cum a mai fost anunțat, fațada Operei de Stat va fi împodobită cu grupuri sculpturale și statui. In atelierele nr.4 și lo ale Fondului Plastic se lucrează intens la realizarea acestora.

9. Academia R.P.R. a ținut o ședință festivă consacrată aniversării a loo de ani de la apariția primei lucrări a lui Charles Darwin.

10. In întreaga țară s-au deschis cursurile universităților populare care funcționează pe lîngă întreprinderi.

11. La Teatrul Național "Studio" a avut loc premiera pe țară a piesei "Minunata pantofăreasă" de Frederico Garcia Lorca.

12. Politica de transformare socialistă a agriculturii a înregistrat un nou succes: în raionul Huși a fost terminată cooperativizarea agriculturii.

13-14. Constructorii noului oraș de subordona-re regională Onești obțin însemnate succese. Fotografiiile noastre reprezintă un aspect al vechilor așezări și o imagine a clădirilor nou construite.

Mesajul LUI MANOLIS GLEZOS

Manolis Glezos.

de Dan DEȘLIU

Așadar, după un scurt răgaz de libertate, Manolis Glezos s-a reîntors în temniță, în acel spațiu infim unde punctele cardinale sînt figurate prin patru pereți iar orizontul printr-o lucarnă cu gratii.

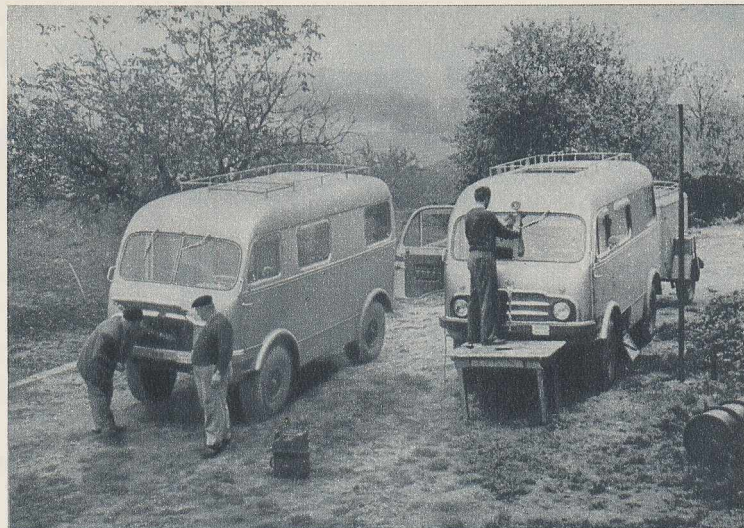
Cu inima grea, încerc să-mi închipui surîsul amar pe care-l va fi avut, trecînd pragul celulei, bărbatul acesta încărîntat prea timpuriu și a cărui existență se desfășoară de 15 ani mai mult „înăuntru” decît „afară”...

Temnicierii lui Glezos au dobîndit — și nu de azi, de ieri — faima de adversari ai adevărului, ai rațiunii și demnității. După concepția lor, prizonierul acesta este profund primejdios pentru că el, prin întreaga sa viață, prin cuvintele și acțiunile sale, întrupează adevărul cel mare al epocii noastre: hotărîrea întregii omeniri de a lupta pentru cucerirea și apărarea libertății.

Din acea clipă de neuitat, cînd Glezos, înfruntînd mitraliile hitleristilor, a smuls cu un gest prometeic emblema întunericului de pe Acropole, el a intrat în conștiința poporului său și a umanității nu numai ca mesaj eroic, ci în primul rînd ca simbol grandios al forței maselor. De atunci pînă azi drumul vieții lui a confirmat pas cu pas, în mod strălucit, unitatea dintre individ și simbol. Ce mărturie mai elocventă s-ar putea aduce în acest sens, decît însuși faptul că, în alegerile din urmă cu cîțiva ani, Glezos a primit un număr copleșitor de voturi, chiar în perioada uneia din încarcerările sale? Cei care fac astăzi legi în țara de baștină a cuvîntului *democrație* s-ar cuveni să înțeleagă, măcar în ceasul al 12-lea, că adevărul nu poate fi pus în lanțuri. Pentru a înăbuși mesajul pe care-l exprimă cu consecvență activitatea lui Manolis Glezos, există o singură posibilitate: aceea de a transforma întreaga Grecie într-o imensă închisoare — pentru că glasul eroului se identifică cu glasul poporului său.

Experiența istoriei demonstrează însă cu prisosință că atari tentative sînt sortite pieirii.

De aici, de pe Acropole, a smuls Glezos, în timpul ocupației hitleriste, drapelul cu svastică...

Ultimele pregătiri la mașinile „Tatra 805”, cu care Hanzelka și Zikmund și însoțitorii lor vor întreprinde marea călătorie prin trei continente.

Raid prin 3 CONTINENTE

Corespondență de la Praga

În ziua în care oamenii de pe întreg globul au pășit într-un nou an, cei doi renumiți exploratori cehoslovaci Hanzelka și Zikmund au pornit într-o nouă și îndelungată călătorie, ce va dura cinci ani — în care timp ei vor străbate cca. 100.000 km prin aproape 40 de țări din trei continente.

Ascultătorii posturilor de radio, cititorii și spectatorii de film nu vor aștepta, însă, cinci ani, pentru a afla vești despre marea călătorie. Cei doi exploratori vor prelucra „din mers” observațiile făcute și le vor transmite cu regularitate de pe parcurs.

În vederea noii călătorii, muncitorii și tehnicienii uzinelor de automobile „Tatra” au construit pentru expediția lui Hanzelka și Zikmund două mașini „Tatra 805” capabile să facă față celor mai grele încercări. Mașinile au fost astfel amenajate, încît exploratorii și cei doi însoțitori — mecanicul și medicul — să le poată transforma cînd în dormitor, cînd în camere de

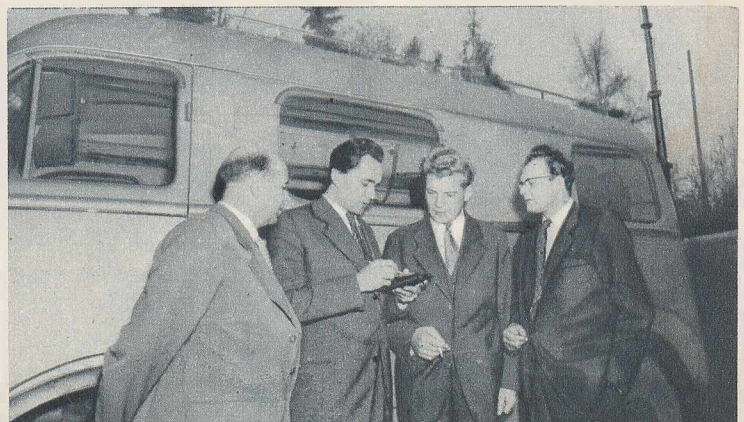
lucru. În interiorul lor se mai află birouri, mașini de scris, magnetofoane, cameră obscură și stații de radioemisie pe unde scurte. Fiecare mașină are o mică centrală electrică, bucătărie etc.

Dacă radioamatorii recepționează semnalul OK 2 HZ, aceasta înseamnă că au intrat în legătură cu una din stațiile de emisie ale exploratorilor cehoslovaci. Dar, atenție! Pe teritoriul unui stat străin, inginerii Hanzelka și Zikmund adaugă la acest semnal inițialele țării în care se vor afla în momentul emisiunii. De exemplu, pe teritoriul Uniunii Sovietice semnalul lor va fi OK 2 HZ UA. Stațiile de emisie pe unde scurte ale lui Hanzelka și Zikmund servesc atît pentru legătura cu radioamatorii, cît și pentru comunicarea între cele două mașini ale expediției.

Cititorii „Flacării” vor avea curînd prilejul să citească unele reportaje trimise de Hanzelka și Zikmund „din mers”.

Jiřina KLIMENTOVÁ

Hanzelka și Zikmund (cei doi din mijloc) vor fi însoții de dr. Robert Vit (primul din dreapta) și mecanicul Oldrich Chalupta (primul din stînga). ↓

PRIVIȚI CU NOI!

PESTE 7.000 DE FLORICELE DE SIDUM, mozaic verde și roșu, 4 zile de muncă migăloasă și măiestria maestrului horticultor M. Coadă — iată „rețeta” cu ajutorul căreia s-a realizat această lozincă, împodobită cu stema R.P.R.

Lucrarea, care are 9,50 m lungime și 3,50 m lățime, a fost creată astă-vară în stațiunea balneară Lacul Sărat, de lângă Brăila.

PESTE 10.000 DE ANALIZE a efectuat în anul 1958 Laboratorul regional pentru controlul semințelor din Constanța. Laboratorul a analizat semințele trimise de gospodăriile agricole colective și de stat, identificând semințele de bună calitate, care vor fi folosite în campania agricolă din primăvara anului 1959. Fotografia redă un aspect din sala de germinare a laboratorului.

UZINELE „IANOS HERBAK” DIN CLUJ sînt vestite nu numai prin produsele lor, ci și prin inițiativele muncitorilor privind metodele cele mai raționale de croit. Tot atît de cunoscute sînt și echipele artistice și de dansuri formate din muncitorii uzinei olujene, a căror măiestrie este foarte apreciată.

In fotografie: moment dintr-un dans comic.

A ÎNTINERIT „BAZARUL BAZACA”, a acest vechi vad comercial. O.C.L. Produse Industriale din raioanele Tudor Vladimirescu și N. Bălcescu a desființat fostele dughene care dădeau bazarului un aspect de bîci, înlocuindu-le cu compartimente noi.

Fotografie de G. AGAPIAN

PICTORII, GRAFICIENII ȘI SCULPTORII din Orașul Stalin se străduiesc să oglindească în operele lor aspecte din viața patriei, aducînd în centrul preocupărilor chipul omului nou, constructor al socialismului.

In Expoziția regională de artă plastică din Orașul Stalin, pictorul Fr. Bömchis expune această pinză de mari dimensiuni, intitulată „Plutașii”.

Fotografie de Al. FQRJE

FRANCESCO GOYA — autoportret. Gravură originală, lucrare ce se află în Biblioteca Academiei R.P.R.

CUPTORUL DE USCAT MIEZURI cu ajutorul razelor infraroșii a fost proiectat și construit de colectivul sectorului prelucrării la cald, din cadrul Institutului tehnologic pentru construcții de mașini și electrotehnice din Capitală.

Experiențele făcute în laboratorul de siderurgie al Institutului Politehnic au arătat că, prin folosirea acestui cuptor în turnătorii, durata de uscare a miezurilor se reduce la jumătate.

Noul cuptor va fi dat în folosință întreprinderilor metalurgice.

LA BALS, în regiunea Craiova, s-a inaugurat această impunătoare clădire, care adăpostește Casa de Cultură, avînd o sală de spectacole cu 600 de locuri.

Fotografie de El. IONESCU

PENTRU MENȚINEREA SILUETEI

Mă aflam într-o seară la niște prieteni care-și sărbătoreau împlinirea a zece ani de la căsătorie. Gazda își dăduse toată osteneala să prepare o masă care să cinstească așa cum se cuvine aniversarea. Elogiile la adresa gospodinei curgeau din toate părțile și, după felul cum se servea fiecare, se vedea cât de colo că sînt sincere. Toți mincau cu poftă. Toți, în afară de o tinără invitată, care din toate bunătățile de pe masă nu gustase decît o bucată mică de șalău rasol și o jumătate de gogoșar în oțet.

— Nu vrei să servii nimic altceva? — o întrebare cu atenție protocolară vecinul ei de masă.

— Sîmte că a început să se îngrășe și ține regim — îi răspunse, în locul ei, soțul. Și din cauza asta, vă spun sincer, mă cam neglijează și pe mine de la o vreme. Zice că nu vrea să se chinuiască văzîndu-mă pe mine cum infulec, în timp ce ea înghite în sec.

— E o crimă ce faceți — interveni în discuție un medic, care se afla printre invitați. Probabil că nu sînteți la curent cu ultimele revelații ale științei în acest domeniu. Slăbirea prin abținerea de la mîncare e o rețetă depășită azi. Toți cei de la masă deveniră numai urechi.

— Oferiți-i doamnei înții o prăjitură cu zahăr mult — spuse medicul în continuare, adresîndu-se gazdei — și apoi, pe răspunderea mea, poate minca orice, fără grijă. Dulciurile îngrășă, dar și... slăbesc, dacă știm să le administrăm.

Și medicul continuă:

— Să vă explic: ultimele cercetări medicale au dus la constatarea că pofta de mîncare e determinată de un „centru al foamei”, situat în hipotalamus, la baza creierului. Acesta îndeplinește funcția de termostat și e sensibil mai ales la variațiile cantității de glucoză din sînge. Cum glucoza este principala sursă de energie a organismului, foamea nu e altceva decît manifestarea naturală a necesității de glucoză, atunci cînd energia corpului scade.

Exceptînd cazurile de obezitate datorite unor cauze patologice (defecte de asimilare, tulburări în funcțiunea glandelor etc.), medicii cercetători au ajuns la următoarea concluzie:

— Omul se îngrășă pentru că mîncă prea mult;

— mîncă prea mult fiindcă are foame;

— are foame pentru că glucoza din sînge îi scade sub normal.

Prin urmare, omul care nu vrea să se îngrășe, nu trebuie să-și chinuiască foamea ținînd regim, ci să și-o potolească în mod rațional, în momentele în care începe să se manifeste. Și aceasta se poate face prin menținerea nivelului normal de glucoză din sînge. Cu alte cuvinte, alimentele nu trebuie suprimate, ci reduse fără efort voit. Dacă dimineața și între mese va avea grijă să bea cîteva pahare cu o băutură dulce sau chiar să mînce cîteva bucăți de zahăr, el va evita foamea excesivă și, deci, supraalimentația în timpul meselor. Cele cîteva calorii pe care le degajă o bucată de zahăr (cam 20 de calorii de fiecare bucată) sînt insignifiante față de efectul unei mese copioase. Zahărul are calitatea de a fi asimilat de organism în cîteva minute. El se transformă în glucoză și trece direct în sînge, unde, pe de o parte procură energia ce-i lipsește corpului din cauza restricțiilor alimentare, iar pe de altă parte, calmează pofta de mîncare.

Respectînd aceste recomandări, care nu sînt de loc grele, putem minca fără teamă orice fel de mîncare, însă în cantități reduse, prin menținerea nivelului de glucoză din sînge, ceea ce ne va duce la micșorarea porțiilor, fără nici un fel de impunere a voinței.

— Iar eu — adaugă fericit soțul invitatului care se abținuse de la mîncare — voi putea probabil să mînc în voie. fără să-mi mai reproșeze nevasta că o chinuiesc, făcînd-o să înghită în sec...

ÎN JURUL GLOBULUI

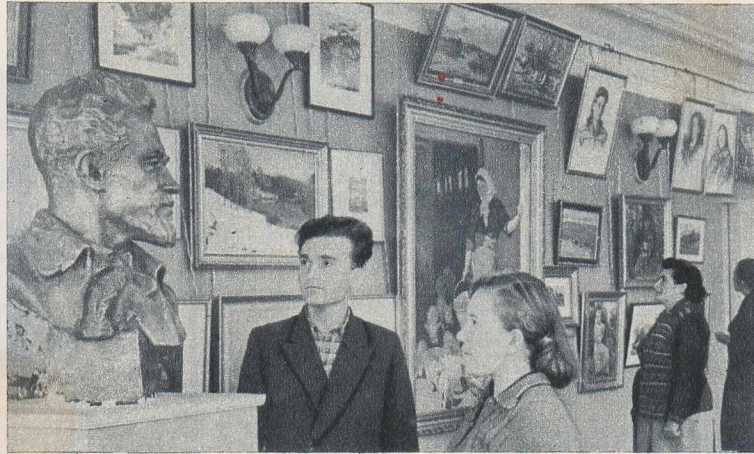
DECADA ARTEI ȘI LITERATURII KIRGHIZE a stîrnit și în anul care s-a încheiat un deosebit interes în U.R.S.S. În fotografie: bătrînii akini (poezi și cîntăreți populari) kirghizi Osmonkul Bolebalaev (stînga) și Alimkul Usenbaev, producîndu-se în Sala Coloanelor a Casei Sindicatelor din Moscova.

CU PRILEJUL JUBILEULUI DE 60 DE ANI al uzinelor de automobile „Skoda” din R. Cehoslovacă, s-a desfășurat pe străzile orașului Mlada Boleslav — unde se află marile uzine — un interesant cortegiu înfățișînd diferitele tipuri de automobile cehoslovace produse de-a lungul celor 60 de ani de existență a uzinelor. În fotografie: sub privirile amuzate ale locuitorilor orașului trec două automobile de tip „Voituretta” datînd din 1905 — adevărați „bunici ai automobilului” — cu... pasageri în costumele epocii respective.

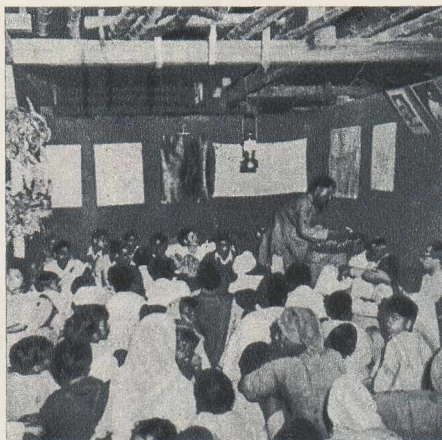
ȘASE POLITIȘTI DIN TORONTO (CANADA) au fost prinși în timp ce devalizau niște vitrine sparte în urma unei ciocniri dintre poliție și greviști. Iată-i, în fotografie, cu fețele acoperite, cuprinși pasă-mi-te de căină și rușine. Să-ți tot încredințezi avutul unor astfel de „păzitori ai ordinii”!

MUZEU... ÎN COLHOZ. În scopul dezvoltării gustului colhoznicilor pentru arta plastică, pictorii și sculptorii din Crimeea au dăruit colhozului „Drujba Narodov” din raionul Krasnogvardelsk, regiunea Crimeea, un număr de 70 de picturi, sculpturi și lucrări de grafică cu care colhozul a deschis un muzeu de artă permanent. În fotografie: un aspect din muzeu.

PESTE 30 DE MORȚI și numeroase pagube s-au produs în sudul Franței, în urma catastrofelor furtuni și inundațiilor din ultimul timp. Iată, în fotografie, o mașină surprinsă de furtună între orașele Nozdrès și Alès și asvîrțită într-un arbore.

PÎNĂ LA ELIBERAREA INDIEI de sub jugul colonialist englez, peste 80 la sută din populația țării — și, în unele regiuni, peste 95 la sută — era analfabetă. În ultima vreme, o vastă campanie de alfabetizare caută să înlăture această grea moștenire. Sute și mii de școli pentru adulți — asemănătoare celei din Mjore (fotografia de sus) au luat ființă, în acest scop, în toată India.

ELEGANT ȘI IEFTIN este noul aparat de fotografiat „Orix” produs de uzinele Welta-Kamera din Freital — R. D. Germană. Avînd o greutate de numai 250 gr, aparatul este îmbrăcat într-o carcasă aurită. „Orix” a produs o bună impresie atât în țară, cât și pe piața internațională.

O DESCOPERIRE INTERESANTĂ a fost făcută recent într-o carieră de nisip din localitatea Graven, departamentul Seine-et-Marne (Franța). Săpătorii au găsit în fundul carierei diferite oase, ca și oseminte omenești, printre care un femur lung de 70 cm. Specialiștii afirmă că aceste rămășițe dovedesc că în acel loc s-ar fi aflat un cîmșir din epoca galoromanică.

CU DALTA ȘI PENELUL

Pictorii și sculptorii sovietici se deplasează în permanență pe marile șantiere, în uzine și colhozuri, pentru a surprinde aspecte din lupta poporului sovietic pentru împlinirea grandiosului plan de construire a comunismului. „Pe schele” de I. Vilkovir, „Vine schimbul” de E. Samsonov, „Strigături colhoznice” de K. Frolov, „E vesel pe șantier” de T. Iablonskaia — iată numai câteva din noile lucrări ale artiștilor sovietici, ale căror titluri vorbesc de la sine despre profunda legătură cu viața a plasticii sovietice.

La Berlin, Academia Germană de Arte a deschis o mare expoziție închinată pictorului Heinrich Zille, cu prilejul împlinirii unui secol de la nașterea sa. Sînt expuse numeroase picturi inspirate din viața populației muncitoare a Berlinului.

Apar mereu noi lucrări plastice inspirate din viața și opera marelui Lenin. După pinzele și sculpturile unor cunoscuți artiști ca Șadr, Andreev, Serov, Kibrik, care au immortalizat chipul lui Lenin în vîltoarea evenimentelor Revoluției, o serie de noi opere atrag în prezent atenția. Menționăm, dintre ele, lucrările artiștilor ucraineni I. Znoba („Întîmpinarea lui V. I. Lenin în Gara Finlanda”), M. Krivenko („Lenin într-o familie de muncitori”), L. Smatko („V. I. Lenin luînd parte la discuțarea planului GOELRO”) și V. Hritikov („Convorbire cu Iliei”).

S-a tipărit monografia criticului de artă englez John Berger despre cunoscutul pictor progresist italian Renato Guttuso. Sînt analizate aici cu profunzime etapele de creație și influențele pe care le-a suferit pictorul italian. Subliniind meritele creației artistice și ale activității sociale a lui Guttuso, criticul englez îl apreciază drept unul dintre marii artiști contemporani din Occident.

Tablourile din Groenlanda, create în timpul celor două călătorii făcute în nord de Rockwell Kent, sînt apreciate ca printre cele mai reprezentative opere ale artei realiste americane din secolul nostru. Pictor și scriitor de talent, luptător activ pentru pace, Rockwell Kent realizează prin „Întoarcerea vînătorilor”, „Vară în Groenlanda” și „Groenlandezi” tablouri de valoare artistică.

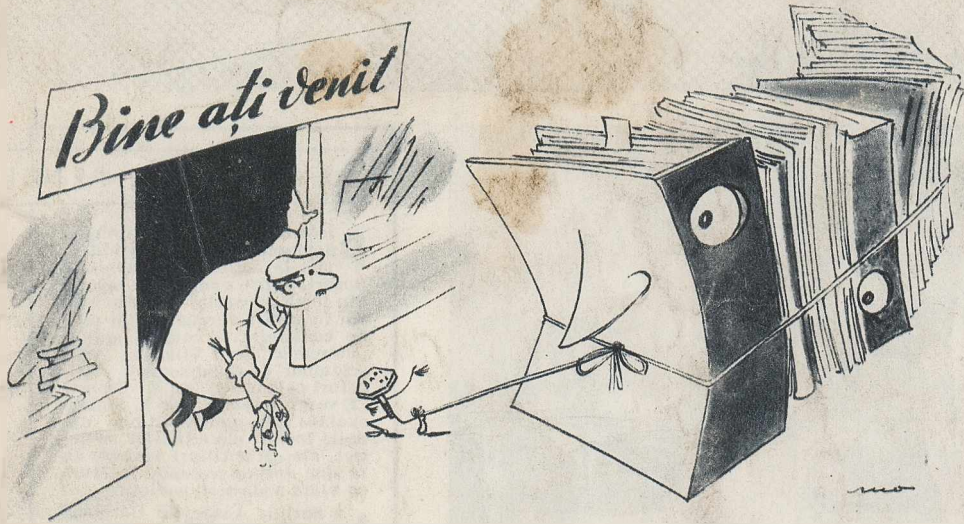
In capitala R. P. Chineze s-a terminat recent realizarea „Monumentului Eroilor poporului” (care măsoară 37,94 metri și e construit din 17.000 de bucăți de granit și de marmură albă). Postamentul monumentului este împodobit cu 10 basoreliefuluri uriașe, înalte de peste 2 metri, înfățișînd momente de neuitat din istoria luptei poporului chinez pentru libertate și socialism.

Carel Kolumbek este unul dintre cei mai talentați tineri sculptori din R. Cehoslovacă. În urmă cu cîțiva ani, mai era student al Academiei de Arte Plastice din Praga. Schimbînd profesunea de lăcătuș cu cea de sculptor, Carel Kolumbek s-a impus rapid în arta contemporană cehoslovacă. Laureat al câtorva premii academice, multe din lucrările sale au fost achiziționate de Galeria Națională (printre ele se numără și sculptura „Lampa de minier”).

Arta așigului este în plină dezvoltare createază în R. D. Germană. Graficienii germani au creat opere de o mare fantezie și expresivitate. Printre cei mai cunoscuți creatori de așig sînt Hans Baltzer, Werner Klemke, Montemeyer-Corty Dore, Paul Roslé, Max Schwimmer, Rudolf Strielka, Herbert Grohmann și Gell Horst, autori ai unor lucrări pe care vizitatorii romîni le-au putut admira cu prilejul „Expoziției de așig din R. D. Germană” organizate în București.

REDACȚIA: București, Piața Școlii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10 Int. 1744.
 AERONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
 PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni, 26 lei; 6 luni, 52 lei; un an, 104 lei.
 Prezentarea grafică: Ion VULPESCU.

Din cauza birocrației unele produse ajung cu întârziere în comerț

ȘURUBUL: Ele m-au împiedicat, nene, să ajung la timp în magazin.

Desen de ARNO

Visul cetățeanului de la parter.

Desen de L. DARIAN

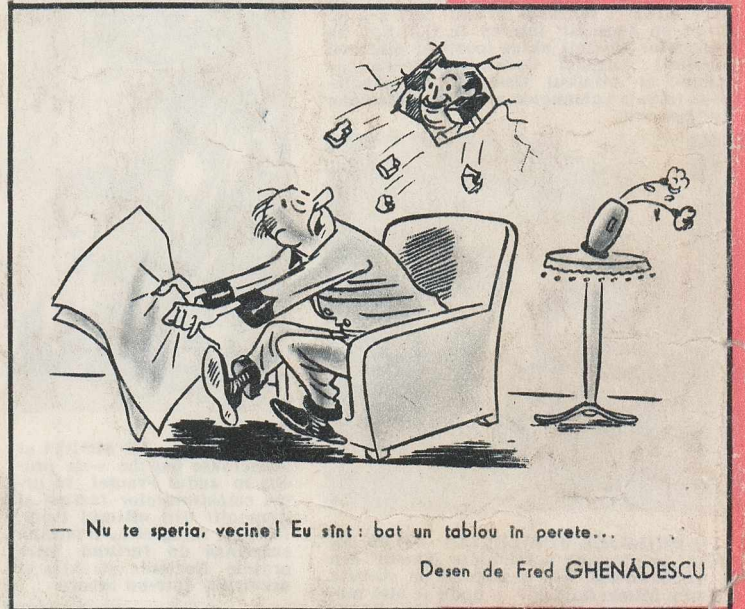
ÎN OCCIDENT: EFECTELE LITERATURII DECADENTE

...Și acum ce urmează??

Desen de C. LIVADARU

UMOR

— Nu te speria, vecine! Eu sînt: bat un tablou în perete...

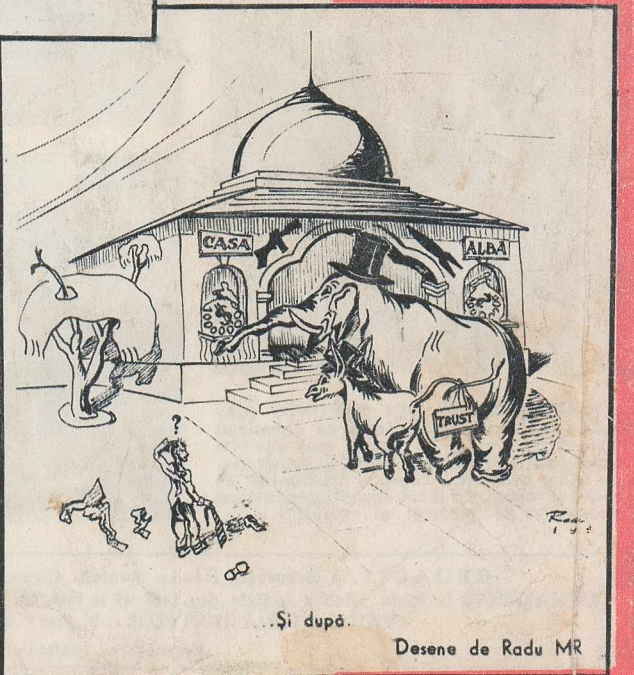
Desen de Fred GHENĂDESCU

ÎN S.U.A.

Înainte de alegeri...

Radu Mir, -
1953

...Și după.

Desene de Radu MR